

2023-05-24

Handläggare
Suzanne Hartenberger
Telefon: 0850806125**Till**
Bromma stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 1 2023 för Bromma stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner tertialrapport 1 med bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen
2. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för trygghetsskapande åtgärder i form av belysning på hundrastgården i Åkeshov (investering), bilaga 2.
3. Nämnden ansöker om budgetjustering med 1,5 mnkr för trygghetsskapande åtgärder i form av en cykelpark i Annedal (investering), bilaga 2.
4. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för trygghetsskapande åtgärder i form av belysningsåtgärder på lekplatsen Pilspetsen (investering), bilaga 2.
5. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,3 mnkr för trygghetsskapande åtgärder i form av ledstänger, räcken, utjämning av asfaltsyta samt en ny parksoffa (investering), bilaga 2.
6. Nämnden ansöker om budgetjustering med 5,9 mnkr för trygghetsskapande åtgärder i form av en en punptrack-anläggning på Enebyfältet (investering), bilaga 2.
7. Nämnden ansöker om budgetjustering med 1,4 mnkr för trygghetsskapande åtgärder i form av belysningsåtgärder för en tryggare skolväg mellan Djupadalsvägen och Höglandsskolan (investering), bilaga 2.
8. Nämnden ansöker om budgetjustering med 1,2 mnkr för trygghetsskapande

Bromma stadsdelsnämnd

Köpsvängen 24

0850806125
08-508 06 000
bromma@stockholm.se
start.stockholm

- åtgärder i form av ett utegym i Tunnländsparken (investering), bilaga 2.
9. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för trygghetsskapande åtgärder i form av förstärkt belysning på gång- och cykelväg mellan Grimstahamnsvägen och Drottningholmsvägens lokalgata (investering), bilaga 2.
 10. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,9 mnkr för uppdatering av reservatskyltar och gränsmarkeringar i Grimsta naturreservat (investering), bilaga 2.
 11. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för att öka vistelsevärdet vid strandpromenaderna i Bromma (investering), bilaga 2.
 12. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,1 mnkr för att anlägga en brygga vid badberget, Utflyktsvägen i Nockebyhov (investering), bilaga 2.
 13. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,3 mnkr för att förbättra tillgängligheten till strandpromenaden längs vattnet i Minneberg (investering), bilaga 2.
 14. Nämnden ansöker om 0,3 mnkr för kompetensutveckling inom äldreomsorgen i form av kompetenshöjande insatser för undersköterskor på vård- och omsorgsboende, bilaga 3.
 15. Nämnden ansöker om 0,1 mnkr för kompetensutveckling inom äldreomsorgen i form av kompletterande Silviahems-certifiering, steg 1 för Blackebergs Demensteam, bilaga 4.
 16. Nämnden ansöker om 0,1 mnkr för kompetensutveckling inom äldreomsorgen i form av kompletterande Silviahems-certifiering, steg 1 och steg 2 för beställarenheten, bilaga 5.
 17. Nämnden ansöker om 0,1 mnkr för kompetensutveckling inom äldreomsorgen i form av utbildning till reflektionsledare, bilaga 6
 18. Nämnden ansöker om 0,4 mnkr för kompetensutveckling inom äldreomsorgen i form av webbutbildning Demens ABC och Demens ABC Plus, bilaga 7.
 19. Nämnden ansöker om 0,1 mnkr för kompetensutveckling inom äldreomsorgen i form av utbildning i psykisk ohälsa hos äldre, bilaga 8.
 20. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till justerade årsmål för tre av kommunfullmäktiges indikatorer under mål för verksamhetsområde 3.2 och 3.4

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Tertialrapport 1 2023 för Bromma stadsdelsnämnd följer upp de mål och indikatorer som kommunfullmäktige fastställt i stadens budget 2023. I tertialrapporten redovisas resultat och analyser av nämndens arbete under årets första fyra månader. Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att uppfyllas under året.

Bakgrund

Tertialrapporterna är en del av den löpande uppföljningen som kommunstyrelsen ansvarar för. Uppföljningen baseras i huvudsak på prognostiserade avvikelser mot budget och verksamhetsmål. Rapporteringen ger kommunstyrelsen en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats av förvaltningsledningen i samverkan med chefer och nyckelpersoner inom respektive avdelning. Ärendet har behandlats i pensionärsrådet 2023-05-22 och i förvaltningsgruppen 2023-05-25. Förvaltningen redovisade vid rådet för funktionshinderfrågor 2023-05-16 det arbete som genomförts under perioden som bidrar till ökad jämlikhet i enlighet med stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	6
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	9
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	24
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	31
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	40
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	46
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	48
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	52
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	54
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	57
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	59
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	63
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	65

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	72
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	74
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	80
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	84
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	91
Uppföljning av ekonomi	95
Uppföljning av driftbudget	95
Resultatenheter	101
Investeringar	102
Budgetjusteringar.....	102
Övrigt.....	104

Bilagor

Bilaga 01 - SDN06

Bilaga 02 - Ansökan om budgetjusteringar sammanställning

Bilaga 03 - Kompetenshöjande insatser för undersköterskor på vård- och omsorgsboende

Bilaga 04 - Kompletterande Silviahemscertifiering steg 1 för Blackebergs Demensteam.

Bilaga 05 - Kompletterande Silviahemscertifiering steg 1 och 2 för beställarenheten äldreomsorg

Bilaga 06 - Reflektionsledare

Bilaga 07 - Webbutbildning Demens ABC och Demens ABC Plus

Bilaga 08 - Psykisk ohälsa hos äldre

Sammanfattande analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämnden bidrar till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att uppfyllas. Bedömningen grundar sig på att 15 av 16 mål för verksamhetsområdet prognostiseras att uppfyllas helt och att ett mål kommer att uppfyllas delvis.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att kommunfullmäktiges fyra av fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms att uppfyllas helt och ett mål prognostiseras att uppfyllas delvis.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att skapa förutsättningar för att barn och ungdomar ska ges jämlika uppväxtvillkor. Dels genom olika förebyggande insatser, dels genom att bedriva en tillgänglig och meningsfull fritidsverksamhet. I förskolan är det språkutvecklande arbetet ett prioriterat område. Det förebyggande arbetet är centralt i vilket förskolan är en viktig del. Samverkan mellan socialtjänst, vårdnadshavare/föräldrar, skola, förskola, BVC och barn- och ungdomspsykiatri är av stor vikt för att tidigt identifiera och ge barn och familjer i behov av stöd rätt insatser. Den interna samverkan och samverkan med externa aktörer utvecklas kontinuerligt.

Arbetet fortgår med att öka barn, unga och vuxnas delaktighet i utredning och utförande av insatser.

Det förebyggande arbetet inom äldreomsorgen fortsätter att utvecklas. För Brommas seniorer finns bland annat mötesplatser och träffpunkter som har ett brett utbud av aktiviteter.

Inom hemtjänst pågår arbetet med ramtid, vilket innebär ökad delaktighet för omsorgstagarna. För att höja kontinuiteten för den äldre, men även för att kunna erbjuda medarbetarna en tillsvidareanställning, ska samtliga visstidsanställda erbjudas heltid och andelen timvikarier ska minska. En av åtgärderna är att inrätta resursteam med tillsvidareanställda vikarier.

Inom fritidsverksamheten, förskolan och övriga utförarverksamheter genomförs kulturella, fysiska och sociala aktiviteter utifrån varje målgrupps behov. Under 2023 genomförs ett projekt kopplat till trädgårdskultur i samverkan mellan stadsmiljöverksamheten och förskolan som innebär att kunskap om träden i Arboretum förmedlas digitalt och underhållande i parken.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att kommunfullmäktiges fyra mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms att uppfyllas helt.

Genom en mängd insatser bidrar förvaltningen till att målen i stadens miljöprogram uppfylls. För att minska förvaltningens klimatpåverkan har olika kompetenshöjande insatser genomförts under perioden. Förvaltningens energiförbrukning har minskat påtagligt i jämförelse med 2022 för perioden december till februari. Energieffektiviseringen antas till

stor del bero på de åtgärder och beteendeförändringar som genomförts i verksamheterna för att minska elförbrukningen utan betydande verksamhetspåverkan.

Förvaltningen fortsätter arbetet med olika åtgärder för att öka den biologiska mångfalden.

Förvaltningens medarbetare har i huvudsak transporterat sig via gång, cykel och kollektivtrafik. Medarbetare känner till möjligheterna och använder fossilfria färdmedel i tjänsten. Digitala möten har prioriterats när det har varit möjligt.

Verksamheterna har koll på vilka farliga kemiska produkter som används i verksamheten och arbetar för att fasa ut dessa. Inom förskolan har arbetet med att implementera vägledningen för kemikaliesmart förskola påbörjats.

För att öka andelen ekologiska måltider och livsmedel, vilket är en utmaning, pågår det ett medvetet arbete i verksamheterna.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att kommunfullmäktiges samtliga sju mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms att uppfyllas helt.

Nämndens nettobudget förväntas för året uppgå till 1 728,3 mnkr med hänsyn till förväntade prestationsförändringar. Budgeten kan komma att förändras under året till följd av nya prestationsförändringar och budgetjusteringar. Nämnden prognostiserar i T1 ett positivt resultat med 17,0 mnkr efter fondförändringar för verksamhetsåret 2023.

För att fler brommabor ska bli självförsörjande fortsätter arbetet med förändringsplaner för att tidigt kunna erbjuda stöd och insatser som leder till att den enskild blir självförsörjande. Arbetsmarknadsinsatser som beviljas ska hålla en hög kvalitet och leda till förändringar för den enskilde så att den enskilde blir självförsörjande.

Förvaltningen har tagit fram 530 platser för sommarjobb. Av dessa behålls 362 för matchning till Brommas ungdomar. Efter matchningen kommer resterande platser delas till andra stadsdelsförvaltningar.

Samverkan med universitet, högskolor och andra lärosäten fortsätter. Praktikplatser erbjuds som ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare för att locka framtida medarbetare.

Under året förväntas näringslivsfrämjande arbetet i stor utsträckning genomföras inom ramen för trygghetsarbetet. Arbetet med platssamverkan fortsätter för att skapa trygga och attraktiva stadsmiljöer.

Det vräkningsförebyggande arbetet fortsätter att utvecklas och hemlöshet motverkas. Insatser erbjuds för att förhindra vräkningar, med ett särskilt fokus på barnfamiljer. Fokus för försöks- och träningslägenheter under perioden har varit att ge brukarna förutsättningar att komma vidare i sin process att ta sig ur hemlöshet. För att ingen person med funktionsnedsättning ska behöva tacka nej till en bostad för att de inte har råd med den, ges information om kommunalt bostadsbidrag för funktionshindrade i samband med erbjudande om bostad. Äldre i Bromma informeras på ett tidigt stadie om vilka boendialternativ som finns i syfte att bättre kunna

planera och ta eget ansvar för ett tryggt och tillgängligt boende.

Genom den årliga medarbetarenkäten som genomförs i februari får förvaltningen ett underlag att arbeta vidare med för att utveckla verksamheten. Bland annat har arbetet med att stärka och utveckla ett aktivt medarbetarskap påbörjats under våren. Projektet aktivt medarbetarskap går i linje med både stadens personalpolicy och kvalitetsprogram. Projektet kopplas även till det förvaltningsövergripande arbetet med friskfaktorer.

Arbetet med att implementera stadens kvalitetsprogram förväntas öka antalet medarbetardrivna innovationsprojekt.

Andelen timavlönade ska minska inom förvaltningens samtliga verksamheter. Inom äldreomsorgen syns en trend som pekar på att andelen har minskat något under inledningen av året.

Statistiken för sjukfrånvaron visar på en positiv trend med en sjunkande sjukfrånvaro. Arbetet med tidiga insatser, regelbundna uppföljningar och hälsofrämjande fortsätter.

Arbetet med krigsorganisation och civilt försvar pågår och beräknas vara klart i juni. Därefter skall förvaltningen organiseras för att möta den höjda ambitionsnivån. Trygghetspunkternas platser är fastställda och installation av sambandsutrustning pågår.

En nysatsning på förvaltningens systematiska informationssäkerhetsarbete har påbörjats under perioden med målet att höja kompetensen inom hela förvaltningen.

För att säkerställa att upphandlade leverantörer inte bidra till brottslighet och att avtalen följs genomförs ett antal åtgärder.

Det förebyggande trygghetsarbetet pågår enligt plan. En trygghetsvandring har genomförts i Beckomberga. Planering pågår för en trygghetsvandring i Blackeberg. I samband med trygghetsvandringen ska en medborgardialog genomföras med ungdomar mellan 11-18 år i samverkan med grundskolorna i Blackeberg.

För människors upplevelse av trygghet är det viktigt att parker, grönområden och gång- och cykelvägar är välskötta. Förvaltningen fortsätter arbetet med slyröjning och förbättrad belysning. Olika typer av spontanaktivitetsytor ska fortsatt anläggas på parkmark och upprustas i områden som idag upplevs som otrygga för att fler människor ska röra sig i området.

Förvaltningens olika verksamhetsområden arbetar för att Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad. I förskolan är undervisningen utformad så att barnen får utvecklas i en öppen, jämställd och demokratisk förskola. Barnen görs delaktiga i undervisningen och utbildningen. Arbetet med att öka barn och ungas delaktighet fortgår inom socialtjänsten. Barns rättigheter säkerställs genom att barnkonsekvensanalyser genomförs i ärenden som berör barn. Barnperspektivet ska lyftas ytterligare i utredningar och i beslut där barn berörs.

Jämställdhetsarbetet integreras i det ordinarie arbetet, vilket innebär att skillnader mellan flickor/kvinnor och pojkar/män uppmärksammas och analyseras. Beslut om insatser och bemötande sker utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Arbetet med att stärka de nationella minoriteternas rättigheter har utvecklats inom samtliga verksamhetsområden.

Inom förvaltningens verksamheter pågår olika kompetenshöjande insatser gällande hbtqi utifrån verksamhetens behov.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att fyra av fem verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet prognostiseras att uppfyllas helt och ett mål prognostiseras att uppfyllas delvis.

För KF:s mål för verksamhetsområdet 1.1, *Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas helt.

För att skapa förutsättningar för att barn och ungdomar ska ges jämlika uppväxtvillkor genomförs olika insatser. Det förebyggande arbetet med stöd och insatser till familjer utvecklas genom en ökad intern och extern samverkan. På öppna förskolan i Blackeberg blir det familjecentrerade arbetssättet alltmer synligt.

Fritidsverksamheten arbetar för att göra ordinarie verksamhet och aktiviteter tillgängliga, trygga och meningsfulla för alla. Verksamheten planerar för gruppverksamhet riktad till unga med funktionsnedsättning i det nya Ungdomens hus. Ungdomens hus ska möjliggöra ett bredare utbud i verksamheten med plats för ungdomarnas eget skapande, gruppverksamhet, rörelseaktiviteter, café med mera

För KF:s mål för verksamhetsområdet 1.2, *Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas delvis.

Förskolan har utmaningar i att helt uppnå årsmålen för KF:s indikatorer. Verksamheten hanterar det genom olika åtgärder för att möta kraven, vilket inte är synligt i statistiken.

Förskolorna har kommit igång med årets undervisning som planerat. Bedömningen är att läroplanens mål uppfylls. Det språkutvecklande arbetet är ett prioriterat område.

Undervisningen är utformad så att barnen får utvecklas i en öppen, jämställd och demokratisk förskola genom att göra barnen delaktiga i undervisningen och utbildningen.

Vårdnadshavarna bjuds in till en mängd olika samverkansmöjligheter. Den dagliga dialogen som sker vid lämning och hämtning är en av de viktigaste samverkansformerna.

Ett förebyggande arbete med socialtjänsten är påbörjat.

För att utveckla och behålla medarbetarna är det kollegiala lärandet en viktig faktor. Lärande sker bland annat genom olika nätverk.

För KF:s mål för verksamhetsområdet 1.3, *Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas helt.

Arbetet med ökad kvalitet och rättssäkerhet är fortsatt prioriterat. Fokus ligger på att säkerställa att tider för förhandsbedömningar och utredningstider hålls inom lagstadgad tid gällande barnavårdsutredningar. Barnperspektivet ska lyftas ytterligare i utredningar och beslut där barn berörs. Arbetet fortgår med att öka barn, unga och vuxnas delaktighet i utredning och utförande av insatser.

Ledsagning, ledsagarservice och stödinsatser ska möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att leva ett självständigt liv. För att få veta i vilken omfattning personer med funktionsnedsättning upplever att de får den ledsagning de behöver för att kunna delta i och utöva fritidsaktiviteter genomförs en brukarundersökning riktad till målgruppen

Placerade barns skolgång följs upp minst en gång per termin. Under årets första tertial har 71,43 procent av de placerade barnen uppnått målen i kärnämnen i grundskolan.

För KF:s mål för verksamhetsområdet 1.4, *Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas helt.

För att bryta social isolering och ensamhet finns mötesplatser och träffpunkter dit Brommas seniorer är välkomna för att delta i aktiviteter och umgås. Mötesplatserna fungerar även som informationskanaler om vilket stöd som finns att söka inom äldreomsorgen. Under perioden har en första dialog om samarbete med stadsdelsområdets vårdcentraler inletts för att nå fler äldre med information om förvaltningens aktivitetscenter och mötesplatser. Antal besök har ökat på samtliga öppna verksamheter under perioden.

För att möjliggöra delaktighet och inflytande för hemtjänstens omsorgstagare ska insatsen i högre grad utföras enligt ramtid. En utbildning i praktisk tillämpning av ramtid ska genomföras.

En hög kompetens bland medarbetarna kan bidra till att den äldre känner sig nöjd med sin omsorg. Verksamheterna fortsätter att erbjuda vårdutbildning till medarbetare som saknar utbildning eller som behöver komplettera sin utbildning.

I syfte att höja kontinuiteten för den äldre, men även för att kunna erbjuda medarbetarna en tillsvidareanställning ska samtliga visstidsanställda erbjudas heltid och andelen timvikarier ska minska. En av åtgärderna är att inrätta resursteam med tillsvidareanställda vikarier.

För KF:s mål för verksamhetsområdet 1.5, *Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas helt.

Barn och unga i Bromma erbjuds olika aktiviteter inom stadsdelsområdet, både i kommunal regi och i föreningslivet. Under loven har fritidsverksamheten erbjudit flera prova-på-tillfällen i samverkan med såväl föreningar som idrottsförvaltningen.

Barnen i förskolan besöker regelbundet biblioteken och får också besök av bokbussen. Via projektet med Kulturskolan har barnen fått möta en professionell sångare som har inspirerat både barn och pedagoger.

Förskolorna arbetar för att skapa meningsfulla aktiviteter som bidrar till rörelseglädje. Förvaltningens rörelsestrategi som togs fram i slutet av förra året är ute på remiss hos rektorerna och ska implementeras under hösten i verksamheten.

Gemensamma aktiviteter med stor bredd genomförs inom grupp- och servicebostäder. Alla brukare har erbjudits årskort till stadens simhallar. Verksamheten deltar även i det stadsövergripande kultur- och fritidsnätverk "den fria tidens kvalitet" där aktiviteter genomförs under året.

För stadsdelsområdets seniorer finns bland annat mötesplatser och träffpunkter som har ett brett utbud av aktiviteter, så väl fysiska som kulturella och sociala. Även inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden arrangeras social, fysiska och kulturella aktiviteter för de boende. Verksamheterna har förstärkt med aktivitetssamordnare på ett par vård- och omsorgsboenden i syfte att kunna erbjuda aktiviteter regelbundet.

I Bromma stärks trädgårdskulturen genom förvaltningens pågående projekt i Arboretum. Det är ett projekt med målet att på ett underhållande och pedagogiskt sätt förmedla kunskap om träden i Arboretum och om den biologiska mångfalden.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för de två underliggande indikatorerna prognostiseras att uppnås helt och att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt samt att KF:s och nämndens aktiviteter som bidrar till måluppfyllnaden kommer att genomföras under året.

Jämlika uppväxtvillkor

För att skapa förutsättningar för att barn och ungdomar ska ges jämlika uppväxtvillkor genomförs olika insatser. Arbetet med FCA Blackeberg (familjecentrerat arbetssätt) fortsätter.

På Öppna förskolan erbjuds vårdnadshavare information om förskolans verksamhet, babysmassage, utbildning i hjärt-lungräddning och ABC föräldrareffar. Varje vecka kommer barnavårdscentralen och mödravårdscentralen till verksamheten. De tar upp ämnen om till exempel mat, sömn och liknande. Föräldrarådgivaren är på plats två gånger i veckan. Inflödet av föräldrar som önskar kontakt ökar, och är troligtvis ett resultat av att informationen om stödet har spridits. Underlag för om det finns förutsättningar för att starta upp ytterligare en verksamhet som arbetar utifrån FCA har påbörjats. Föräldrarådgivaren har fokus på att göra sitt stöd tillgängligt för förskolorna i Blackeberg, både till vårdnadshavare och till personalen. Enskilda samtal med föräldrar/blivande föräldrar har under perioden 9 januari till 24 mars genomförts vid 19 tillfällen. Andelen pappor som deltagit i föräldrasamtalen har varit ungefär 33 procent. Det pågår ett arbete för att öka antalet pappor som deltar i föräldrasamtal.

Föräldrastödsprogram har erbjudits under perioden. En ABC tonår, två KOMET 3-11 år och en KOMET 12-18 år har genomförts. Två ABC 0-2 år har erbjudits men inte haft några deltagare. Detta kan bero på att en större förskola öppnat i området och att många föräldrar tackade ja till en plats tidigare än tänkt. Föräldrar som tidigare deltagit på dessa utbildningar har varit i slutet av sin föräldraledighet.

Inom barn och ungdomsenheten pågår ett arbete med att följa upp ärenden där familjer har erbjudits och samtyckt till insatsen "Tryggare barn". Insatsen är ett föräldrastödsprogram som riktar sig till föräldrar inom socialtjänsten som har fått en orosanmälan om våld eller kränkning mot barn.

Trygg, meningsfull och tillgänglig fritid

Fritidsverksamheten har från årsskiftet utökat verksamheten i Mariehäll i samarbete med Mariehällsskolan. Samarbetet har inneburit att verksamheten haft möjlighet till att ta emot fler besökare och kunnat utöka öppettiden till två dagar i veckan i stället för en.

Verksamheten Funkistorsdagar, som bedrevs i samarbete med Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning avslutades under februari. Fritiden planerar för ny verksamhet till hösten samtidigt som arbetet fortgår för att göra ordinarie verksamhet och aktiviteter tillgängliga, trygga och meningsfulla för alla. Av de aktiviteter som erbjudits under perioden bedöms nio ha varit tillgängliga för de allra flesta.

Arbetet fortgår med att öppna ett Ungdomens hus vid Islandstorget. Lokalerna har ett bra läge med närhet till både bussar och tunnelbana. Renovering för att göra lokalerna tillgängliga, välkomnande och anpassade till ungdomsverksamheten ska genomföras. Verksamheten kommer att fortsätta arbeta både främjande och förebyggande. Ungdomens hus ska möjliggöra ett bredare utbud i verksamheten med plats för ungdomarnas eget skapande, gruppverksamhet, rörelseaktiviteter, café med mera. Ambitionen är att ungdomarna ska få sätta sin prägel på lokalerna, som en del av fritidens arbete med ungdomsdelaktighet. Verksamheten ska arbeta mer integrerat med olika samarbetspartner, som exempelvis skola och sykokonsulent, ungdomsmottagning och fältassistenter. Fritiden har sett positiva effekter av att ha avsatt tid för enbart tjejer (och icke-binära), och kommer fortsätta med detta. Verksamheten planerar också för gruppverksamhet riktad till unga med funktionsnedsättning och ett utökat samarbete med fältassistenter kring gruppverksamhet för unga hbtqi-

personer.

Fritiden har tagit fram en enkät för att se om de når barn och unga som inte deltar i en annan fritidsverksamhet. Enkäten delas ut till deltagande besökare efter varje aktivitet. Under tertialen har 30 besökare besvarat och av dessa uppger 19 att de saknar annan organiserad fritidsverksamhet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med fastighetsnämnden utforma en strategi för användande och utveckling av parkleksverksamheten och användning av parkleksbyggnader	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: 1.1.1 Barn och unga i Bromma har jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att tidigt identifiera och ge barn och familjer i behov av stöd rätt insatser, samverkar socialtjänsten med vårdnadshavare/föräldrar, skola, förskola, BVC och barn- och ungdomspsykiatri. Fokus är fortsatt på det förebyggande arbetet. Under 2023 ska det undersökas om det finns förutsättningar för att starta upp ytterligare en verksamhet som arbetar utifrån ett familjecentrerat arbetssätt.

Öppna förskolan och introduktionsförskolan erbjuder barn som inte är inskrivna i förskola en pedagogisk gruppverksamhet. Föräldrar ges möjlighet till gemenskap, kontakt och stöd i föräldrarollen. Öppna förskolan och introduktionsförskolan är en resurs för barnfamiljer i närsamhället och bidrar till att stärka det sociala nätverket kring barn och familjer. Öppna förskolan och introduktionsförskolan ska synliggöra förskolans verksamhet och är en viktig del i det uppsökande arbetet.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Antal besökare i genomsnitt per dag på öppna förskolan	15				20	20		Tertial 1 2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska utreda förutsättningar och om möjligt starta upp ytterligare en verksamhet som arbetar utifrån familjecentrerat arbetssätt	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.1.2 Barn och unga i Bromma har en trygg och meningsfull fritid som är tillgänglig för alla

 Uppfylls helt

Beskrivning

Barn och ungdomar som växer upp i Bromma ska ges möjlighet till en trygg och rik fritid. De ska få kunskaper som gör dem redo att möta vuxenvärlden och kunna leva ett fritt liv med makt att påverka sitt eget liv. Barn och ungdomar ska ges möjligheter att utvecklas efter sina egna förutsättningar. En meningsfull fritid främjar långsiktig hälsa, lärande och sociala förmågor.

Oavsett kön, socioekonomiska förutsättningar och funktionsnedsättningar ska barn och unga i Bromma ha tillgång till meningsfulla fritidssysselsättningar. Under året ska möjligheterna till att öppna ett fritidsbibliotek i stadsdelsområdet utredas. Fritidsbibliotek innebär att barn och unga i Bromma får möjlighet att låna sport- och fritidsutrustning för att prova på olika aktiviteter.

Vid nyetablering av skolor inom stadsdelsområdet har förvaltningen en dialog med utbildningsförvaltningen för möjliggörande av fritidens verksamhet i skolans lokaler.

Beslutsfattande ska utgå ifrån ett tydligt barnperspektiv och barnen ska ha möjlighet att påverka beslut som rör dem. Barn och unga ska bjudas in att påverka i de verksamheter som de deltar i. Förvaltningen ska arbeta för att ta reda på vilka önskemål och behov som Brommas barn och unga har och därefter anpassa utbudet i den öppna fritidsverksamheten. Det är prioriterat att nå de grupper som idag inte nås av annan fritidsverksamhet och erbjuda en meningsfull fritid, både i egen regi och i samarbete med civilsamhället. Fritidsverksamheter och mötesplatser för unga hbtqi-personer ska stärkas.

De öppna fritidsverksamheterna som finns i Bromma är mötesplatser med närvarande och trygga vuxna förebilder. Fritidsverksamheten är en del av det trygghetsskapande arbetet och har ett nära samarbete med andra aktörer i stadsdelsområdet som arbetar förebyggande, såsom socialtjänsten, civilsamhället, och fältassistenter. Kunskap om socialtjänstens uppdrag ska stärkas inom fritidsverksamheterna för att tidigt identifiera barn och unga i riskzon eller som misstänks fara illa.

Förvaltningen ska bidra till att stadens sommarkolloverksamhet fortsätter att utvecklas så att fler barn från grupper som är underrepresenterade deltar i sommarkolloverksamheten. Barn och unga med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att delta i ordinarie sommarkoloniverksamhet.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Antal barn och unga som inte regelbundet deltar i annan fritidsverksamhet (exempelvis föreningsliv eller kulturskola) som under 2023 deltagit i Fritidens aktiviteter eller verksamhet.						50		2023
Analys Indikatorn har förtydligats i tertialrapport 1.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska upprätta en kommunikationsplan för 2023	2023-01-01	2023-06-30	
 Förvaltningen ska utreda förutsättningarna för att inrätta ett fritidsbibliotek i Bromma	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska öppna ett Ungdomens hus i Bromma	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

 Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att delvis uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för tre av åtta underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt och att årsmålen för fem indikatorer uppnås delvis. Underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt och KF:s och nämndens aktiviteter som bidrar till måluppfyllnaden kommer att genomföras under året.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Andelen legitimerade förskollärare

Prognosen är att årsmålet för indikatorn kommer att uppnås. Resultatet har ökat något sedan verksamhetsberättelsen 2022. Spridningen mellan förskoleområdena är mellan 29,3 till 38,7. Det är fyra områden som inte uppnår årsmålet vid mätpunkten. Det är en utmaning att rekrytera legitimerade förskollärare när ordinarie förskollärare är föräldralediga. Resultatet för indikatorn är utifrån årsarbetare och inte per medarbetare, vilket innebär att resultatet påverkas av att medarbetare inte arbetar heltid.

Antal barn per grupp

Antal barn per grupp hamnar för perioden över indikatorns årsmål. Spridningen ligger mellan

16,4 upp till 18,4. Antal barn per grupp beräknas minska under höstterminen. Undervisningen organiseras i mindre grupper under dagen och antalet barn per grupp varierar ständigt. Därtill finns det skillnader mellan områdena kring den faktiska vistelsetiden som barnen är på förskolorna. Prognosen för helår är att årsmålet delvis kommer att uppfyllas.

Antal förskolebarn per anställd

Årsmålet för indikatorn uppnås inte under perioden. Det finns en spridning mellan förskoleområdena från 4,9 upp till 5,8 förskolebarn per anställd. Ett område uppnår årsmålet under perioden. Att förskolorna tar in vikarier som extra stöd under dagen och att vikarier tas in från bemanningsföretag för ökad kontinuitet synliggörs inte i statistiken.

Flera förskoleområden uppger svårigheter att nå målet per anställd och samtidigt hålla en budget i balans.

Förskollärartäthet

Indikatorn är ny för i år vilket innebär att det inte finns något tidigare resultat att jämföra med. Periodens utfall hamnar på 16,9 och är över årsmålet. Spridningen mellan förskoleområdena under perioden är från 14,9 till 19,5. Två områden når årsmålet där ett av områdena har en avdelning som är en språkförskola med tre förskollärare på en barngrupp på åtta barn. Prognosen för helår är att årsmålet delvis kommer att uppfyllas.

Utbildning och undervisning

Den samlade bilden visar att verksamheterna har kommit igång med årets undervisning som planerat. Bedömningen är att läroplanens mål uppfylls. Det språkutvecklande arbetet är ett prioriterat område. Dokumentet kring språkutvecklande arbetssätt har börjats implementeras i verksamheterna enligt plan. Ett gemensamt samtalsunderlag för att fånga upp barnens språk har sammanställts som ska användas vid introduktionen av nya barn.

Under våren har kvalitetsobservationer genomförts på två förskolor för att följa upp och föra dialog om det språkutvecklande arbetet. Observationerna har genomförts av rektor från ett annat förskoleområde tillsammans med förskolans samordnare. Syftet med observationerna har också varit att ge rektorerna möjlighet att visa upp sin verksamhet och ta del av andras verksamheter - att lära av varandra. Utvärderingen visar att observationerna upplevts som positiva och lärorika, att deltagande förskollärare och arbetslag blivit bekräftade och stärkta i sin yrkesroll samtidigt som de fått förslag på hur de själva kan följa upp satsningarna. Utifrån detta har beslut tagit att alla områden ska genomföra kvalitetsobservationer under året. Då kommer uppföljningen vila på ett större material för en säkrare analys.

Lärområdena matematik, naturvetenskap och estetiska uttrycksformer är också igång enligt plan. Undervisningen fokuserar på att barnen ska få förståelse för naturvetenskapliga fenomen och hållbarhet genom experiment, utforskande och pedagogiska material utifrån ett hållbart lärande. Matematik är det lärområde som inte har en lika framträdande roll i den planerade undervisningen, men det ser olika ut mellan områdena. Flera områden arbetar för att synliggöra matematiska begrepp så de ska bli mera framträdande i vardagen.

Barnen får möjlighet att uttrycka sig genom dans, skapande, sång, rytmik och musik. Projektet med kulturskolan har fortsatt under våren i syfte att låta barnen möta en professionell sångare samtidigt som de medföljande pedagogerna kompetensutvecklas i sång och rytmik.

Biblioteksbesök är ett vanligt inslag, både kopplat till litteratur och till andra kulturupplevelse. KULAN används för att möjliggöra att barnen får ta del av den professionella kulturen och då främst teater.

Förskolorna arbetar för att skapa meningsfulla aktiviteter som bidrar till rörelseglädje. Exempel på detta är hinderbanor, rörelselekar, miniröris och dans. Barnen åker till närliggande skogsområden för att få möjlighet att röra sig i kuperad terräng. I skogen blir det naturligt att klättra, krypa och springa på ett helt annat sätt. Förvaltningens rörelsestrategi som togs fram i slutet av förra året är ute på remiss hos rektorerna och ska implementeras under hösten i verksamheten.

Samverkan och tidiga insatser

Vårdnadshavarna bjuds in till en mängd olika samverkansmöjligheter. Introduktionen förstärks genom att tillföra särskilda språksamtal för att synliggöra barnen och vårdnadshavarnas språk. Den dagliga dialogen som sker vid lämning och hämtning är en av de viktigaste samverkansformerna. Barnens utveckling och lärande synliggörs genom lärloggar som vårdnadshavarna kan ta del av på Skolplattformen och genom utvecklingssamtal. Utöver detta erbjuder förskolorna olika möten med vårdnadshavarna där de bjuds in till förskolan. På grund av Skolplattformens funktionalitet har det varit en utmaning att få vårdnadshavarna att ta del av innehållet i Skolplattformen. Det uttrycks nu att fler och fler vårdnadshavare tar del av lärloggarna, men det ser olika ut mellan förskolorna.

Implementeringen av den reviderade handlingsplanen för övergång från förskola till skola har påbörjats i verksamheterna. Under våren pågår ett utvecklingsarbete med de kommunala skolorna i Bromma i syfte att förbättra övergången. Förvaltningen har bjudit in representanter från grundskolorna, samt skolchef, till samverkansmöte med erfarenhetsutbyte för att beskriva hur förskolan arbetar språkutvecklande.

Ett förebyggande arbete med socialtjänsten är påbörjat. Under våren genomfördes en workshop med temat vårdnadstvister och omsorgsbrist. Pedagogernas anmälningsskyldigheter har lyfts på arbetsplatsträffar. Rektorer har använt socialtjänstens rådgivande funktion vid flera tillfällen.

Öppna förskolan i Blackeberg har utvecklats och det familjecentrerade arbetssättet är synligt. På Öppna förskolan erbjuds vårdnadshavare information om förskolans verksamhet, babysmassage, utbildning i hjärt-lungräddning och ABC föräldraträffar. Varje vecka kommer barnavårdscentralen och mödravårdscentralen till verksamheten. De tar upp ämnen om till exempel mat, sömn och liknande. Föräldrarådgivaren är på plats två gånger i veckan.

Förvaltningen har åtta specialpedagoger anställda, en på varje förskoleområde. Specialpedagogerna är en viktig del i det förebyggande arbetet som ger stöd och handledning till pedagogerna kring barn som har behov av särskilt stöd, men också kring barn det finns en oro omkring.

Kompetensförsörjning

För att utveckla och behålla medarbetarna är det kollegiala lärandet en viktig faktor. Lärande sker bland annat genom olika nätverk. Nätverken har olika innehåll beroende på de

utvecklingsområden som respektive område har identifierat. Exempel på innehåll är språkutvecklande arbetssätt, roller och ansvar samt läroplanens mål.

Nio medarbetare genomför vidareutbildning från barnskötare till förskollärare och fyra medarbetare läser till barnskötare.

Förskolans måltidsstrateg har haft utbildning för kökspersonalen i näringslära och utbildning kring barn med NPF-diagnos och selektiv ätande.

Förskolans SFI/SVA-lärare (svenska för invandrare/svenska som andraspråk) har under våren haft en fortsättningsgrupp och två nybörjargrupper för medarbetare som rektorerna bedömt behöver stärkas i sitt yrkesspråk. De som går fortsättningskursen upplever att de blivit mera trygga i sin roll och vågar använda det svenska språket i högre grad. Satsningen kommer att fortsätta efter sommaren.

Tydliga roller och ansvar är en viktig faktor som handlingsplanen för barnskötare och förskollärares arbetssituation har identifierat som fokusområde. På områdesnivå lyfts roller och ansvar mellan förskollärare och barnskötare utifrån läroplansuppdraget. På avdelningsnivå har roller och ansvar mellan rektor och biträdande rektor lyfts för att tydliggöra detta i organisationen. Ett annat fokusområde som identifierats i projektet är vikten av en gemensam modell för den pedagogiska utvecklingstiden. En arbetsgrupp gör en omvärldsanalys och ser över befintliga modeller i förvaltningen för att komma med förslag på utformning.

I ett led att vara en attraktiv arbetsgivare och kunna rekrytera framtida förskollärare tar stadsdelen emot VFU-studenter (verksamhetsförlagd utbildning). Antalet studenter har minskat rejält denna termin då sökfrekvensen till förskollärarytbildningen har minskat. Ett arbete sker under våren att stärka VFU-handledarrollen och lyfta ansvar och förutsättningar. VFU-handledarna har blivit erbjudna att medverka på två professionshöjande seminarier på Stockholms universitet.

Ett förskoleområde har fortsatt sitt arbete med att utveckla ett mentorsprogram som möjliggör för nyanställda förskollärare att växa in i sin roll som förskollärare. Förvaltningen har uppmanat rektorerna att motivera medarbetare att läsa Skolverkets mentorsutbildning genom att erbjuda vikarieersättning vid studierna. Ett gemensamt introduktionsmaterial ska tas fram under hösten.

I ett led att höja attraktiviteten både internt och externt har en kommunikationsplan kring kost och hälsa påbörjats. Projektet ska utmynna i filmer från verksamheterna och slutligen en kokbok. Projektet är i planeringsstadiet och kommer att genomföras under hösten och nästa vår

Klimat och miljö

Förskolans måltidsstrateg har genomfört utbildning med kökspersonalen i att planera och tänka strategiskt kring ekologiska inköp och livsmedel som har lågt CO2-utsläpp. Målet är att minska de animaliska inköpen och att få kökspersonalen till att ha en mera växtcentrerad planering av måltiderna.

Förskolans har fyra matsvinnsmätningar planerade för året. En mätning är genomförd i vilken

64 procent av förskolorna deltog. Arbetet fortsätter för att motivera fler förskolor att delta. Deltagande förskolor uttrycker att medvetenheten har ökat gällande matsvinn hos både personal och barn genom mätningarna.

Demokrati och jämlikhet

Undervisningen är utformad så att barnen får utvecklas i en öppen, jämställd och demokratisk förskola genom att göra barnen delaktiga i undervisningen och utbildningen. Planeringen utgår från barnens tankar och teorier. Barnen delas under större delen av dagen in i mindre grupper vilket möjliggör en god språklig miljö där barnen får talutrymme och pedagogerna kan fånga upp barnens tankar och åsikter. Då barnens språkliga förmågor varierar behöver pedagogerna vara nära barnen och tolka och förmedla det de uttrycker. Pedagogerna stöttar även barnen genom att agera språkliga förebilder samt sätta ord på det barnen möter under sin vistelse på förskolan.

Förskolorna gör medvetna val genom att köpa in material till lärmiljöerna där de prioriterar ett avkodat material som inte styr barnens lek utan stimulerar barnens fantasi och ger barnen möjligheter till utforskande. Det finns en medvetenhet hos barnen kring artiklar från barnkonventionen då pedagoger tagit med den som en del i planeringen. Litteraturen är noga utvald, där barnen på förskolorna får möta, och lära kring jämställdhet samt demokratiska förhållningsätt.

I arbetet med de nationella minoriteterna har nu alla förskoleområden tillgång till böcker och inspirationsmaterial med förslag på hur de kan arbeta. Det finns också goda exempel i verksamheten att ta del av. Mer och mer undervisningsmaterial finns att tillgå överlag och det uttrycks att verksamheten ser en tydlig utveckling på de flesta förskolor. I flerspråkighetskursen som specialpedagogerna håller för alla pedagogerna har de olika minoriteternas rättigheter belysts. Det uttrycks fortfarande att det finns en utvecklingspotential att integrera barnens upplevelser och nya kunskaper om området i undervisningen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	34,2 %	1,3 %	32,9 %	33,1 %	33 %	33 %	33 %	Tertial 1 2023
  Antal barn per grupp	17,2 barn/avd.			16,1 barn/avd.	16 st	15	15	Tertial 1 2023
Analys								
Periodens utfall följer mönstret där resultatet vid mät datumet samma period varje år ligger något högre än utfallet på helår. Spridningen är mellan 16,4 upp till 18,4. Antal barn per grupp beräknas minska under höstterminen då förskolorna i regel gör ett överintag på våren för att täcka upp den minskningar av barn som sker till hösten när många barn börjar skolan. Utfallet för antal barn per grupp är utifrån hur barnen är registrerade på avdelning. Undervisningen organiseras i mindre grupper under dagen och antalet barn per grupp varierar ständigt. Därtill finns det skillnader mellan områdena kring den faktiska vistelsetiden som barnen är på förskolorna.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,4 st			4,9 st	5 st	4,9	4,9	Tertial 1 2023
Analys Mellan förskoleområdena finns det en spridning i utfallet från 4,9 till 5,8. Det är enbart ett förskoleområde som når årsmålet under perioden. Flera områden tar in vikarier delar av dagen som extra stöd men insatserna synliggörs inte i statistiken. Det finns också exempel där vikarier är från bemanningsföretag för att erhålla en större kontinuitet, men inte heller detta är synligt i statistiken. Detta innebär att den faktiska arbetstiden inte är synlig i den statistik som utgör underlag för indikatorns utfall. Det finns också en skillnad mellan förskolorna i Bromma eftersom barnens vistelsetid på förskolorna är olika. Flera förskoleområden uppger svårigheter att nå målet per anställd och samtidigt hålla en budget i balans.								
  Förskollärartäthet	16,9 st				16,5 st	15,5 st	15,5	Tertial 1 2023
Analys Det finns en spridning mellan förskoleområdenas utfall under perioden från 19,5 ner till 14,9. Två förskoleområden når årsmålet där ett av områdena har en avdelning som är en språkförskola med tre förskollärare på en barngrupp om åtta barn. För närvarande är det tre avdelningar som saknar förskollärare samtidigt som 17 avdelningar har fler än två förskollärare. Under maj månad kommer två nya förskollärare rekryteras till det område som saknar två legitimerade förskollärare och i juni kommer en barnskötare som läser till förskollärare att vara klar med sin utbildning. För att minimera risken att skollagen inte efterföljs kommer förvaltningen att ta fram en handlingsplan som innebär att förskollärare får chansen att förflyttas tillfälligt till den avdelning som saknar förskollärare. I vissa fall är valet att ha två förskollärare beroende på behovet av en tillfällig förstärkning. Därtill är det utifrån undervisningens organisering där barnen delas upp i mindre grupper under dagen. I vissa områden är barnen närvarande i större omfattning vilket innebär att förskollärarna på dessa förskolor arbetar längre dagar.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt i samråd polis och boende verka preventivt för att öka tryggheten i skolan. Den samverkan ska ske på samma sätt gentemot fristående skolor	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla stödet till elever med funktionsnedsättningar som går ut gymnasieskola och gymnasiesärskola	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.2.1 Barn i Bromma har likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förskolans verksamhet ska vila på vetenskaplig grund, beprövad erfarenhet samt bedrivs med utgångspunkt från medvetna teoretiska ställningstaganden. För att kunna erbjuda alla barn en likvärdig utbildning behöver kvalitetsarbetet vara systematiskt. Det systematiska kvalitetsarbetet bidrar till att alla barn får en utbildning av hög kvalitet och att förskolan lever upp till läroplanens intentioner. Ett systematiskt kvalitetsarbete handlar om att ständigt utvärdera den egna verksamheten för att förbättra och utveckla verksamheten för att nå högre måluppfyllelse. Förskolläraren ska ansvara för att systematiskt och kontinuerligt dokumentera, följa upp och analysera varje barns förändrade kunnande. För att kunna

utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att lära och utvecklas i enlighet med läroplanens mål och intentioner krävs det närvarande pedagoger som lyssnar på - och utmanar barnen vidare.

Förskolan är viktig för barnen och deras utveckling. Förskolan har ett kompensatoriskt och ett lärande uppdrag och alla barn ska ges möjlighet att delta i förskolan. I Bromma är deltagandet generellt sett högt men det finns skillnader mellan områden som behöver beaktas.

Varje barn har rätt att få känna sig betydelsefull och uppleva sitt eget och allas lika värde. Alla barn ska mötas i en förskoleverksamhet där det råder ett öppet och demokratiskt klimat i enlighet med barnkonventionen. För att förstärka barnperspektivet finns det barnombud i varje förskoleområde. Vuxnas förhållningssätt och förskolans normer påverkar barns förståelse för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle. För att kunna utveckla arbetet med jämställdhet behöver det i utbildningen finnas ett medvetet och reflekterande arbete kring de normer som råder i samhället. Pojkar och flickor ska ges samma utrymme i utbildningen och få sina behov respekterade och tillgodosedda.

Barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans ska få förutsättningar för att utvecklas, leka och lära och samtidigt stimuleras att använda hela sin förmåga. Genom att tillämpa forskning och evidensbaserade metoder ska medarbetarnas kunskap kring barn i behov av särskilt stöd öka. Varje förskoleområde har en specialpedagog som ska säkerställa att det finns stödstrukturer som kan bistå förskollärare och barnskötare i arbetet med barn i behov av särskilt stöd.

Förskolans uppdrag är att skapa goda förutsättningar för det livslånga lärandet och utbildningen ska förbereda barnen inför kommande skolgång. Barn ska ges rika möjligheter att utveckla sina språkliga och kommunikativa förmågor samt ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt för att kunna värdera information. Förskollärare och barnskötare ska ges förutsättningar och kompetensutveckling för att möjliggöra för barnen att utveckla sitt språk och miljöerna ska vara stimulerande som väcker nyfikenhet på språket i både tal och skrift. En förutsättning för att barnen i förskolan ska utvecklas i det svenska språket och tillgodose sig undervisningen är goda språkliga förebilder som kan förmedla läroplansuppdraget.

Utbildningen ska ge barnen möjlighet att använda matematik för att undersöka och beskriva sin omvärld samt lösa vardagliga problem. Utbildningen ska ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens. För att kunna ge stöd i barnens digitala utveckling behöver medarbetarnas kompetens öka kring hur de digitala verktygen kan användas i undervisningen. Utbildningen ska utmana och stimulerar barnens kunskaper om natur, samhälle och teknik. För att barnen ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling behöver utbildningen präglas av ett hållbart lärande och en positiv framtidstro. Barnen ska vistas i en hälsosam miljö fri från farliga kemikalier. Barnen ska erbjudas näringsriktig mat utifrån stadens matstrategi och strategin för kemikaliefri förskola.

Fysisk aktivitet påverkar barnets fysiska och mentala utveckling positivt och har stora hälsoeffekter. Förskolan är en mycket viktig arena för barns lärande av rörelse, motorisk förmåga och etablering av goda fysiska aktivitetsvanor. För att hälsosam livsstil ska bli en naturlig del av barnens dag är det viktigt att barnen har goda förebilder så att de kan etablera positiva levnadsvanor. Utbildningen ska utvecklas och utevistelsen ska öka för att ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och utveckla sitt intresse att vara fysiskt aktiva.

Genom förskolans utbildning ska barnen få möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Barnen ska få möjlighet att använda olika material och tekniker, såväl digitala som andra. I förskolans uppdrag ingår att överföra och utveckla ett kulturarv samt skapa ett intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald. Barn som tillhör de nationella minoriteterna, ska stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet. Förskolan ska därigenom bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för barn att utvecklas rikt och mångsidigt och för att vårdnadshavare ska vara nöjda med verksamhetens kvalitet, behöver samverkan utvecklas och vårdnadshavares kunskaper om deras barn tas tillvara.

En god samverkan med skolan syftar till att skapa en kontinuitet i undervisningen som ger goda förutsättningar för barnens långsiktiga utveckling och fortsatta lärande. Fokus på det kollegiala lärandet kommer vara på de språkutvecklande arbetssätten.

Förskolan är en viktig del i det förebyggande arbetet för att ge alla barn möjlighet till en trygg och lärande miljö. Tillsammans med socialtjänstens kunskap ska arbetet stärkas för att identifiera barn som far illa, minska att barn utsätts för våld och hamnar i kriminalitet.

Det framgångsrika arbetet med familjecentrerat arbetssätt på öppna förskolan i samarbete med socialtjänsten och barnavårdscentralen kommer fortsätta och utvecklas, för att fler barn ska få en trygg start i livet. Introduktionsförskolan och öppna förskolan är en demokratisk mötesplats där det finns möjlighet att få råd och stöd i sitt föräldraskap om sitt barns utveckling och lärande. Öppna förskolan ska erbjuda barn som inte är inskrivna i förskola en pedagogisk gruppverksamhet. Föräldrar ska ges möjlighet till gemenskap, kontakt och stöd i föräldrarollen. Öppna förskolan ska synliggöra förskolans verksamhet och är en viktig del i det uppsökande arbetet. Introduktionsförskolan och öppna förskolan är en viktig del i arbetet med integration och språkutveckling. Förskolan ska fortsätta erbjuda vårdnadshavare att ingå i föräldrastödsgrupper som en förebyggande insats.

Medarbetarna är den viktigaste nyckeln för att säkerställa en hög kvalitet på utbildningen. Det kräver legitimerade förskollärare och barnskötare med grundutbildning. Det ska vara möjligt att ha ett hållbart arbetsliv och alla medarbetares kompetens ska tillvaratas genom ett öppet och tillåtande klimat. Utbildningen ska präglas av ett kollegialt lärande där nya idéer tas tillvara. Alla medarbetare ska känna till de mål och resultat som ska nås både på nationell och

kommunal nivå.

Förutsättningar ska ges för att vara en attraktiv arbetsgivare som ska utveckla, behålla, rekrytera den kompetens som behövs. Genom ett nära ledarskap, tydlig roll- och ansvarsfördelning ska medarbetarna ges stöd och ledning i vardagen för att få förutsättningar att fokusera på sitt uppdrag och vara närvarande med barnen. Förskollärarna ska stärkas i sitt ledarskap och rektorerna ska ges förutsättningar att vara förskolans pedagogiska ledare och driva skolutveckling och säkerställa måluppfyllelse.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel medarbetare som gått utbildning/fortbildning i flerspråkighet/tvaspråkighet/språkutveckling	32,61 %				35 %	35 %		Tertial 1 2023
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning.						94 %		2023
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn har uppmuntrats att utveckla sitt språk						85 %		2023
Analys Prognosen baseras på resultatet från förskoleundersökningen 2022. Det är ett stort fokus på språk i verksamheten. Flera olika satsningar för att höja medarbetarnas kompetens genomförs och specialpedagogerna har riktade insatser. Kommunikationen med vårdnadshavarna behöver fortsätta att utvecklas.								
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till fysiska aktiviteter						86 %		2023
Analys Prognosen baseras på resultatet från förskoleundersökningen 2022. Verksamheterna har stort fokus på fysisk aktivitet. Den framtagna rörelsestrategin är under remiss och kommer implementeras under hösten. Satsningen kommer nog inte bli synlig i årets resultat, utan först nästa år eftersom vårdnadshavarna svarar på enkäten under våren.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolan ska använda Skolinspektionens observationsunderlag kring jämställdhet	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolans verksamheter ska implementera rörelsestrategin	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen erbjuder medarbetare utbildning i yrkessvenska	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska genomföra projektet Aboretum, talande träd, ett projekt som underhållande och pedagogiskt ska förmedla kunskap om träden.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för 12 av 13 underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt och att årsmålen för en indikator uppnås delvis. Bedömningen grundar sig också på att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt samt att KF:s och nämndens aktiviteter som bidrar till måluppfyllnaden kommer att genomföras under året.

Rättssäker handläggning

Arbetet med ökad kvalitet och rättssäkerhet är fortsatt prioriterat. Arbetet följs upp genom egenkontroller och kollegiala granskningar. Socialtjänstens kommer fokusera på att säkerställa att tider för förhandsbedömningar och utredningstider hålls inom lagstadgad tid gällande barnavårdsutredningar.

Delaktighet och inflytande

Av 179 avslutade utredningar har barn och unga varit delaktigt och fått återkoppling i 149. Dessa avser utredningar enligt 11 kap. 1 § SoL inklusive utredningar avseende vårdnad, boende och umgänge samt utredningar av barn enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Utfallet för indikatorn om barn och ungas delaktighet har sjunkit jämfört med utfallet i VB 2022. En orsak kan vara att antalet yngre barn (bland annat spädbarn) har ökat. Ett av de främsta skälen till att barn inte har kommit till tals eller fått återkoppling är att barnet har bedömts vara för ung (under 4 år) eller att samtycke saknas. När barnet bedöms vara för ung brukar socialsekreterare observera samspelet mellan förälder och barn för att säkerställa att yngre barns behov inte uteblir från utredningarna. Därutöver pågår arbete för att ta fram alternativa samtalsmetoder för att delaktiggöra barn och unga. Under perioden har ungdomsgruppen avslutat 41 utredningar, syskongruppen 46 utredningar och barngruppen 49 utredningar. Snabbtutredare har avslutat 23 utredningar.

I 13 av 20 utredningar gällande barn och unga inom LSS har barnet/den unge varit delaktig under utredningen. Ett förbättringsområde är att ge barn och unga information och

återkoppling i anslutning till avslutad utredning.

Arbetet fortgår med att öka barn, unga och vuxnas delaktighet. Bland annat kommer enkätundersökningar och brukarintervjuer att genomföras inom enheten för barn och unga och enheten för arbete och försörjning för att säkerställa att arbetssätt och metoder är tillräckliga och leder till insatser som förbättrar den enskildes situation. Inom utförarverksamhet för funktionsnedsatta genomförs varje år en brukarenkät. Brukarna får, inför genomförandet, information anpassat till behov av kommunikation, samt att frågeassistenter arbetar löpande med material för att se över arbetssätt och metoder för att öka brukarinflytandet och ökad delaktighet.

Enheten för vuxna ska under året att arbeta med fokusgrupper för medarbetare. En av grupperna kommer ha fokus på Motiverande samtal (MI). MI är en samtalsmetod där delaktighet och självbestämmande är centralt. När brukare och klienter ges möjligheten att påverka planering och genomförande av sina insatser ökar chansen för enskilda att kunna få en förbättrad situation.

Stadens barnombudsman har bjudits in till socialtjänstens barnrättsnätverk för att diskutera hur socialtjänstens verksamheter kan lyfta barnperspektivet ytterligare i utredningar och i beslut där barn berörs.

Inkomna synpunkter och klagomål tas om hand och hanteras för att utveckla verksamheten. Det ska säkerställas att den förvaltningsövergripande rutinen gällande synpunkter och klagomål är förankrad inom samtliga arbetsgrupper.

Samverkan

Barn- och ungdomsenheten har en pågående samverkan med de kommunala förskolorna i Bromma. En gemensam workshop med tema samarbetsvårigheter mellan föräldrar, omsorgsvikt och orosanmälan genomfördes under mitten av april tillsammans med familjerätten Bromma/Hässelby-Vällingby.

En arbetsgrupp har bildats för att öka socialtjänstens samverkan med förvaltningens anhörigstöds konsulent. Planering pågår för att familjebehandlare och medarbetare från vuxenenheten ska gå BRA-samtal (barns rätt som anhöriga). BRA-samtal är en modell utformad för att stödja personal inom kommuner, regioner och idéburna organisationer i hur de kan gå tillväga för att uppmärksamma barns rätt till information och hjälp, när de är anhöriga. Syftet är att öka barnets delaktighet och handlingsutrymme. På lång sikt är målsättningen att stärka barn och ungas utveckling och att förebygga psykisk och fysisk ohälsa.

Delaktighet i samhällslivet för personer med funktionsnedsättning

Alla brommabor ska ges möjlighet till delaktighet i samhällslivet på lika villkor oavsett funktionsförmåga. Ledsagning, ledsagarservice och stödinsatser ska möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att leva ett självständigt liv. För att få veta i vilken omfattning personer med funktionsnedsättning upplever att de får den ledsagning de behöver för att kunna delta i och utöva fritidsaktiviteter genomför en socionomstudent en brukarundersökning riktad till målgruppen. Undersökningen beräknas vara klar under tertiäl

2.

För att förbättra och underlätta för personer med funktionsnedsättning att välja utförare har nya arbetssätt implementerats, vilket förväntas minska antalet ej verkställda beslut.

Förvaltningens grupp- och servicebostäder (LSS) har som mål att fler brukare regelbundet ska delta i fysiska aktiviteter. Brukarna erbjuds stöd för att kunna genomföra olika fysiska aktiviteter och utevistelse. Vid gemensamma boende - eller brukarmöten informeras boende om aktiviteter och motiveras till att delta. Under tertial 1, på gruppboendena, har 41 av 75 brukare deltagit regelbundet i fysisk aktivitet, minst en gång i veckan. Av dessa är 29 män och 12 kvinnor. På serviceboendena har fem brukare av 20 regelbundet deltagit i någon fysisk aktivitet, samtliga män. Det har varit en bredd av aktiviteter som bidrar till både bättre hälsa och social gemenskap.

Barn i Bromma når kunskapsmålen i skolan

En lyckad skolgång en av de viktigaste faktorerna för att barn och unga ska utvecklas väl. Under årets första tertial har 71,43 procent av de placerade barnen uppnått målen i kärnämnen i grundskolan. Placerade barns skolgång följs upp minst en gång per termin. Skillnaden mellan antalet pojkar och flickor som klarar av målen i kärnämnen är låg.

För att på ett strukturerat arbetssätt följa upp placerade barns hälsa och skolgång använder familjevårdsgruppen checklistor med frågor gällande barns hälsa, skolgång och skolprestationer.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	22,9 %	21,2 %	24,7 %	20,9 %	24 %	24 %	24 %	Tertial 1 2023
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				88 %		88 %	öka	2023
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				92 %		93 %	öka	2023
Analys Prognosen baseras på 2022 års resultat. Inom verksamheten pågår ett arbete för att öka delaktigheten och engagemanget genom exempelvis brukarombud i syfte att öka kunskapen kring vilka hinder och risker som finns gällande diskriminering för att kunna arbeta bort dem. I detta ingår även att öka kunskapen hos brukarna om vad diskriminering är och vad som är okey (enligt lag), även om det känns som att man blivit diskriminerad. Det kan exempelvis vara så att en person känner sig diskriminerad för att den inte fått den insats som den önskar eller inte får den bostad som den önskat.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				87 %		80 %	80 %	2023
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				93 %		90 %	90 %	2023
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				83 %		79 %	79 %	2023
● Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)				100		80 %	Tas fram av nämnd	2023
● Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)				100		80 %	Tas fram av nämnd	2023
● Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (våld i nära relation)						75	Tas fram av nämnd	2023
● Andel placerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	71,43	75 %	66,67 %	82,61	75	75 %	75 %	Tertial 1 2023
● Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	85,53			88,78	88	85 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				84 %		84 %	Tas fram av nämnd	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna förbereda för en centralisering av hälso- och sjukvården inom socialpsykiatrins bostäder med särskild service från den 1 januari 2024	2023-01-01	2023-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna samla och följa statistik över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson i syfte att säkerställa likställighet	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden vidareutveckla skolsociala team i hela staden, samt utöka socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.3.1 Brommabor får insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Socialtjänstens insatser och förebyggande arbete ska säkras och goda metoder och arbetssätt ska spridas för att stärka kvaliteten i välfärden. Insatser ska vara långsiktiga och grundade i beprövad erfarenhet om vad som är effektivt. Processer och insatser ska vara ändamålsenliga och möjliga att följa upp. Uppföljning sker bland annat genom brukarintervjuer och olika granskningar. Andelen personer som är nöjda och trygga med sin insats ska öka. Det gäller även andelen personer som upplever att de kan påverka sin insats och som upplever att insatserna leder till en förbättrad situation.

Alla som har kontakt med förvaltningen ska uppleva ett gott bemötande utan diskriminering. Frågor om bemötande och diskriminering hålls levande i alla verksamheter.

Arbetet för att säkerställa ett barnrättsperspektiv i alla beslut som rör barn fortgår och barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i förebyggande arbete och i beslutsprocesser i ärenden som rör barn. Barnets rättigheter ska stärkas genom samverkan mellan olika verksamheter, både internt och externt, för att möjliggöra en helhetssyn på barnets behov och intressen. Barns inflytande i utredningar och uppföljning av insatser ska öka och stödsamtal till barn vars föräldrar erhåller insatser från socialtjänsten ska erbjudas.

Tilliten till trygghetssystem ska öka, exempelvis gällande felaktiga utbetalningar av försörjningsstöd.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Socialtjänsten ska följa upp brukares upplevelse av bemötande och delaktighet genom brukarintervjuer	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänsten ska genomföra en granskning utifrån rättssäker handläggning av barnavårdsutredningar	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänsten ska utveckla metoder och arbetssätt för att stärka brukarinflytande och ökad delaktighet	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.3.2 Brommaborna får stöd och omsorg när behoven är som störst

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stöd, omsorg och vård ska ges till de som behöver det, med utgångspunkt i barnens bästa. Likställighet ska säkerställas och att brommaborna få det stöd och det skydd de har rätt till. Barn och unga i Bromma ska växa upp i goda och trygga miljöer. Utförarverksamheter inom barn- och ungdomsvården ska öka och fler familjecentraler skapas tillsammans med relevanta aktörer, såsom socialtjänst, öppen förskola, BVC och mödravård. Samverkan mellan Brommas socialtjänst och fristående förskolor och skolor är en viktig del i arbete med att säkerställa att alla utbildningsaktörer som verkar i Bromma har information och kunskap för att kunna göra orosanmälningar till socialtjänsten vid oro för att barn far illa.

Arbetet med att genomföra aktiviteter och åtgärder utifrån handlingsplanen för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet fortsätter. Samverkan mellan polis, skola, förskola, socialtjänst och fritidsverksamhet ska utvecklas och stärkas för att tidigt identifiera barn och unga i riskzon och erbjuda adekvata stödinsatser.

Barn och unga i Bromma som växer upp i familjer med missbruk eller psykisk ohälsa ska få det stöd och hjälp som de behöver. Åtgärder för att upptäcka och motverka psykisk ohälsa bland barn och unga prioriteras.

Öppenvårdsinsatserna i Bromma ska utvecklas i syfte att säkerställa ett adekvat, kvalitativt och mobilt stöd. Den som söker hjälp ska enkelt och snabbt ges stöd. I enlighet med förslag i nya socialtjänstlagen ska socialtjänsten ställa om från att vara specialiserad till att ha ett mer förebyggande perspektiv och med tidigt stöd. Det uppsökande arbetet ska utvecklas och bli mer mobilt. Anhörigas behov av stöd ska uppmärksammas när närstående ansöker om stöd och insatser.

Nyanlända som bosätter sig i Bromma ska erbjudas stöd för en snabb etablering i skola, arbetsliv och i samhället. En viktig del i detta är samverkan med organisationer och föreningar som bedriver verksamheter för nyanlända.

Alla brommabor ska ges möjlighet till delaktighet i samhällslivet på lika villkor oavsett funktionsförmåga. Ledsagning, ledsagarservice och stödsatser ska möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att leva ett självständigt liv. Metoder och rutiner ska tas fram för att förbättra och underlätta för personer med funktionsnedsättning att välja utförare.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018–2023 är styrande vid planering och uppföljning av arbetet för att nå stadens mål om ett Stockholm som är tillgängligt för alla, där personer med funktionsnedsättning är fullt delaktiga på jämlika villkor som alla andra, utan diskriminering. I samverkan med nämndens råd för funktionshinderfrågor har det beslutats att årets fokus ska ligga på följande områden i programmet:

- Rätten till individuellt stöd
- Rätten till en meningsfull fritid

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal personer med insatsen bostad med särskild service för vuxna enligt LSS i egen regi som deltar regelbundet i fysisk aktivitet						60 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Socialtjänsten ska följa upp i vilken omfattning personer med funktionsnedsättning inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning respektive socialpsykiatri upplever att de får den ledsagning de behöver för att kunna delta i och utöva fritidsaktiviteter.	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänsten ska se över rutiner och arbetssätt för att familjer ska få snabb återkoppling vid inkommen orosanmälan gällande barn och unga enligt SoL14 kap. 1 §	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänsten ska ta fram metoder/rutiner för att förbättra och underlätta för brommabor med funktionsnedsättning att välja utförare (LSS)	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänsten ska ta fram rutiner för att uppmärksamma anhörigas behov av stöd när de närstående ansöker om stöd och insatser	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Socialtjänsten ska utveckla former för ökad samverkan med förskolan för att säkerställa kunskap om skyldighet att göra orosanmälan	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.3.3 Barn i Bromma når kunskapsmålen i skolan

 Uppfylls helt

Beskrivning

En lyckad skolgång en av de viktigaste faktorerna för att barn och unga ska utvecklas väl. Samverkan med skola för att bryta omfattande skolfrånvaro och för att uppnå ökad trygghet, studiero, skolnärvaro och kunskapsresultat fortsätter. För barn och ungdomar i behov av särskilt stöd fortsätter samverkan genom det lokala BUS – en organiserad samverkan mellan förvaltningen, skolan och Region Stockholm för barn i behov av särskilt stöd.

En av de viktigaste faktorerna för hur det går för placerade barn senare i livet är hur de lyckas i skolan. Placerade barn och unga har samma rätt till utbildning och skolgång som andra barn och unga. För att den rätten ska säkras krävs samverkan mellan socialtjänsten och skolan. Socialtjänsten i Bromma följer SAMS-modellen i uppföljning av skolgång och skolresultat för de placerade barnen. SAMS-modellen har tagits fram gemensamt av Skolverket, Socialstyrelsen och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM). Det övergripande syftet är att säkerställa en obruten skolgång för placerade barn och unga när placeringen medför skolbyte. Målet är att placerade barn och unga når målen i kärnämnen. För familjehemsplacerade barn fortgår arbetet utifrån modellen SkolFam (skolsatsning i familjehemsvård) där barnens insatser för stöd till lärande kartläggs och individanpassas i samverkan mellan skola och socialtjänst. Vid oundvikliga uppbrott från förskola eller skola ska kompensatoriska åtgärder erbjudas för att motverka de problem som uppbrottet kan medföra.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för nio av tolv underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt och att årsmålen för två indikatorer uppnås delvis.

Bedömningen grundar sig också på att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt samt att KF:s och nämndens aktiviteter som bidrar till måluppfyllnaden kommer att genomföras under året.

Information om aktiviteter och stöd

För att bryta social isolering och ensamhet finns mötesplatser och träffpunkter i Bromma dit stadsdelsområdets seniorer är välkomna för att delta i aktiviteter och umgås. Mötesplatserna fungerar även som informationskanaler om vilket stöd som finns att söka inom äldreomsorgen. Förvaltningen ser vissa utmaningar i att nå den målgrupp som ännu inte har hittat till mötesplatserna och aktivitetscentren. Under perioden har en första dialog om samarbete med stadsdelsområdets vårdcentraler inletts för att nå fler äldre med information om förvaltningens aktivitetscenter och mötesplatser.

Ett annat sätt att nå ut med information om vilket stöd och vilka aktiviteter som finns är genom annonsering om verksamhetens utbud och program i lokalpressen. Under året planeras även för att skicka riktad information till alla brommabor som är 75 år och äldre. Detta i ett samarbete mellan den förebyggande verksamheten och enheten för biståndshandläggning.

Den förebyggande verksamheten har besökt regionens *Bromma rehab* i Alvik för att informera om verksamheten och dess utbud. Vid mötet bestämdes att förvaltningen fortsätter att skicka aktuell information och programblad till Bromma rehab i syfte att nå fler seniorer. Fortsatt dialog kommer att föras kring hur äldre ska få information om förvaltningens aktivitetscenter och mötesplatser.

Antal besök har ökat på samtliga öppna verksamheter under tertial 1. Under perioden har de öppna verksamheterna haft 7783 besök att jämföras med samma period 2022 då verksamheterna hade 4921 besök. Den största ökningen har skett på Tranebergs aktivitetscenter där antalet besök har mer än fördubblats. Detta kan ses som att förvaltningen har lyckats med att nå ut med information om de öppna verksamheterna. Möjligen har samverkan med regionens Bromma rehab bidragit till att nå fler seniorer. Antalet män som deltagit i någon aktivitet har också ökat från 1067 till 1908. Antalet nya besökare uppgår till 44 personer till och med mitten av april 2023.

Den förebyggande verksamheten har genomfört en egen enkätundersökning där frågan har ställts till seniorerna om de är nöjda med utbudet av aktiviteter samt innehållet i aktiviteterna. I stort sätt samtliga (35 intervjuade) svarade att de är nöjda med aktiviteterna.

Digitalisering

I ett samarbete mellan den förebyggande verksamheten och enheten för biståndshandläggning pågår ett arbete som syftar till att öka kunskapen om digitalisering hos seniorer och medarbetare. I slutet av april arrangerades två digitaliseringsmässor där besökarna hade möjlighet att testa olika digitala hjälpmedel som till exempel robotdammsugare och smarta telefoner. Vårens tema för digitaliseringsmässorna har varit trygghet och säkerhet med fokus på banksäkerhet och mobilt bank-id. Kommunpolisen fanns på plats för att informera om brott mot äldre, hur man kan förhindra att bli utsatt för brott och vad man ska göra om man blir utsatt.

En del av fixartjänstens uppdrag är att hjälpa till med enklare digitala frågor. Under perioden har 34 personer (24 kvinnor och 10 män) fått hjälp med digital teknik av äldreomsorgens fixare.

Enheten för biståndshandläggning har startat ett projekt inom AI (Artificiell Intelligens) som ska förenkla uppföljningen av beställd tid vid beslut om hemtjänstinsatser. Under tertiälen har ett samarbete med en av stadens ramavtalsleverantörer upprättats i syfte att testa om tillgänglig data kan användas för AI-tillämpning. Det nya arbetssättet förväntas bli ett beslutsstöd för biståndshandläggarna som ska förenkla och effektivisera arbetet vid uppföljning. Arbetssättet förväntas också att bidra till rättssäkra och likställda beslut och att den enskilde får sina behov tillgodosedda samt skapa en förbättrad dialog med utförarna.

Delaktighet i hur och när omsorgen utförs

Äldre i Bromma med behov av stöd och omsorg ska känna sig delaktiga i hur och när insatserna ges. Delaktighet säkerställs bland annat genom genomförandeplanen som den äldre själv, eller dennes närstående, är med och upprättar. Andelen upprättade genomförandeplaner är generellt högre inom vård- och omsorgsboende än inom hemtjänst. Några tänkbara orsaker till skillnaden är att omvårdnadspersonalen inom hemtjänst har en mer begränsad tillgång till teknisk utrustning, tidsbrist och att språksvårigheter finns. Det blir då samordnarna som får ta ett större ansvar för dokumentationen.

Ett närmare ledarskap inom hemtjänsten skapar möjligheter att säkerställa att beslutade arbetssätt följs. En egenkontrollplan är framtagen för att underlätta en mer systematisk egenkontroll och uppföljning av bland annat genomförandeplaner.

För att möjliggöra delaktighet och inflytande för hemtjänstens omsorgstagare ska insatsen utföras enligt ramtid. Ramtid innebär att brukaren förfogar över en viss tid hemtjänst och själv kan påverka vad tiden ska användas till. Då förvaltningen har sett att ramtid inte används fullt ut av alla hemtjänstutförare har enheten för biståndshandläggning planerat in möten med utförarna under våren. Mötena kommer att innehålla en övergripande dialog och en utbildning kring praktisk tillämpning av ramtid. Det är av stor vikt att en samsyn finns kring arbetssättet så att äldre med service- och omvårdnadsinsatser får inflytande över när och hur beviljande insatser ska utföras oavsett utförare.

Vid vård- och omsorgsboendena är boråd ett sätt att skapa delaktighet för de boende. Boråden är ett forum för de boende att påverka och önska vilka aktiviteter som ska finnas på boendena. Vård- och omsorgsboendena har även närståenderåd där anhöriga/närstående ges en möjlighet till delaktighet. Även egentid med kontaktperson erbjuds regelbundet till de boende i syfte att den äldre ska känna delaktighet i sin omvårdnad.

Nöjd med sin äldreomsorg

Äldre i Bromma ska känna sig nöjda med sin äldreomsorg, vare sig man har hemtjänstinsatser, bor på ett boende eller deltar i dagverksamhet.

Ett gemensamt informationsmaterial för synpunkts- och klagomålshantering har tagits fram. Det innehåller nya förenklade blanketter och broschyrer riktade till seniorer och brukare för att äldre och deras närstående enkelt ska kunna lämna en synpunkt eller ett klagomål på

verksamheterna. En gemensam rutin för synpunkts- och klagomålshantering har tagits fram och nästa steg blir att implementera rutinen i alla verksamheter.

Olika sociala aktiviteter i verksamheterna är ett också ett inslag som väntas bidra till nöjda omsorgstagare. Ett exempel kommer från Brommagården och Sörklippan som har börjat att servera "hotellfrukostar" på avdelningarna en gång i månaden. Konceptet innebär att en stor frukost med nybakat bröd dukas upp i matsalen. Andra exempel som väntas förgylla vardagen för de boende är besök av Seniorglädje som bidrar med aktiviteter, dans och musik.

En hög kompetens bland medarbetarna kan också bidra till att den äldre känner sig nöjd med sin omsorg. På ett vård- och omsorgsboende finns ett metodrum att tillgå där omvårdnadspersonal kan få praktisk handledning och genomföra praktiska övningar i exempelvis provtagningar, hjärt- och lungräddning och lyftteknik. Genom att omvårdnadspersonal kan öva på dessa olika moment förväntas kompetensen att höjas och bibehållas.

Den 1 juli 2023 blir undersköterska en skyddad yrkestitel, därför har en kompetensinventering avseende personal med vårdbiträdes- eller undersköterskeutbildning genomförts. Inventeringen visade att 251 medarbetare har en fullgjord undersköterskeutbildning och 119 har en delvis fullgjord eller pågående undersköterskeutbildning. Från och med juli kan den enskilde medarbetaren ansöka hos Socialstyrelsen om det bevis, skyddad yrkestitel, som krävs för att för att få använda yrkestiteln undersköterska.

Verksamheterna fortsätter att erbjuda vårdutbildning till medarbetare som saknar utbildning eller som behöver komplettera sin utbildning.

Äldre i Bromma har en trygg tillvaro

Äldre i Bromma ska ha en trygg tillvaro. Arbetet med kompetenshöjande insatser för äldreomsorgens medarbetare förväntas leda till de att äldres trygghet ökar. Även de insatser som genomförs för att öka personalkontinuiteten ska bidra till en tryggare tillvaro för de äldre.

Insatsen Tryggt mottagande kan ges till personer som varit på sjukhus och ska hem till eget boende igen. Syftet med insatsen är att den äldre ska få en trygg hemgång med hjälp i hemmet från ett begränsat antal personal. Under perioden 25 kvinnor och 12 män fått stöd från Tryggt mottagande-teamet.

En annan viktig del i att skapa trygghet för den äldre är att ha en hög beredskap i händelse av kris, så som till exempel elbortfall och värmeböljor. Varje verksamhet har planer för att upprätthålla kontinuiteten vid olika typer av oönskade händelser. Förvaltningens vård- och omsorgsboenden ser över rutiner för att hålla beredskapslager för att klara grundläggande måltidsbehov under flera dygn.

De öppna verksamheterna genomför olika aktiviteter för Brommas seniorer, bland annat med trygghet som tema. Under slutet av april genomfördes en mäsas där kommunpoliserna var på plats och om informerade om brott mot äldre. Besökarna fick råd om hur de ska undvika att bli utsatta för bedrägerier riktade mot äldre samt vad man ska göra om man blir utsatt för ett brott. Även en representant från bank har varit på plats på aktivitetscentra och berättat om bankid.

Kontinuitet för den äldre och attraktivare arbetsvillkor för medarbetare

Målet är att den äldre med hemtjänstinsatser ska träffa så få olika personal som möjligt. Årsmålet är att personer med minst två hemtjänstbesök om dagen ska träffa högst tio olika personal under en tvåveckors period. Förvaltningens egen mätning för tertial 1 för hemtjänst i kommunal regi, visar ett genomsnittligt utfall på 11-12 olika personal. För att kunna nå årsmålet ser Brommas hemtjänst över verksamheternas grundschema. Målet med översynen är bland annat är att samma personal planeras in att besöka samma brukare så långt det är möjligt. Några grundschema är redan reviderade och tillsvidareanställd personal bemannar i stället för timvikarier. Arbete kvarstår tills alla schema har setts över. En orsak till att hemtjänsten inte har kunnat arbeta mer systematiskt med schemaöversynen under perioden, är att verksamheten utöver sitt kärnuppdrag, behövt fokusera på att rekrytera biträdande chefer och samordnare för att nå en bra organisation med ett nära ledarskap. Förvaltningen ser även en utmaning i att allt fler brukare har stora omvårdnadsbehov med besök flera gånger per dygn, och ibland även med dubbelbemanning, vilket kräver mer personal, vilket också inverkar på kontinuiteten och möjligheten att nå årsmålet.

I syfte att höja kontinuiteten för den äldre, men även för att kunna erbjuda medarbetarna en tillsvidareanställning har förvaltningen startat ett projekt kring heltid som norm. Samtliga visstidsanställda ska erbjudas heltid och andelen timvikarier ska minska. En av åtgärderna är att inrätta resursteam med tillsvidareanställda vikarier. Hitintills har resursteam inrättats på Mälarseleby vård- och omsorgsboende och kommer att starta formellt i maj.

Brister i och utvecklingsbehov av den medicinska omvårdnaden

Inspektionen för vård och omsorg, IVO, har genomfört en tillsyn av äldreomsorgen i hela landet. Tillsynen avsåg den medicinska vården och behandlingen vid särskilda boenden för äldre (SÄBO). Under första tertialet har Bromma stadsdelsnämnd fått resultatet av granskningen. IVO konstaterar bland annat brister så som att den personal som gör medicinska bedömningar inte har tillräcklig kompetens för arbetsuppgiften, och inte behärskar det svenska språket i tillräcklig omfattning. Vidare konstaterar IVO att dokumentationen inte alltid sker enligt gällande regelverk samt att läkemedelshandlingen inte sker på ett patientsäkert sätt.

Vissa åtgärder har redan vidtagits utifrån granskningen och andra har planerats in. En åtgärd som planeras är att kartlägga medarbetarnas språkkunskaper och utifrån kartläggningen sätta in språkhöjande insatser. En åtgärd som genomförts som syftar till att öka personalkontinuiteten är att resursteam för omvårdnadspersonal har inrättats på ett av förvaltningens vård- och omsorgsboenden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten				84 %		87 %	87 %	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Prognosen baseras på resultatet från Socialstyrelsens brukarundersökning 2022. Årets resultat redovisas senast i verksamhetsberättelsen. Brommas kommunala hemtjänst ser över arbetssätt och egenkontroller av att genomförandeplaner upprättas. I genomförandeplanen har den äldre möjlighet att påverka hur hjälpen ska utföras. Enheten rekryterar biträdande chefer för ett närmare ledarskap som väntas leda till en tydlig uppföljning av att arbetssätt följs.								
●	Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende			82 %		79 %	79 %	2023
●	Andel seniorer som är nöjda med tillgången till information om Stockholm Stad och dess verksamheter					55 %	Tas fram av nämnd	2023
●	Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser					65 %	65 %	2023
●	Andel äldre som anger att de känner till stadsdelens aktivitetscenter och mötesplatser					60 %	Tas fram av nämnd	2023
●	Andel äldre som på det hela taget är nöjda med möjligheten att ta del av ledarledd idrott/motion i Stockholm					60 %	Tas fram av nämnd	2023
●	Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet			94 %		93 %	93 %	2023
◆	Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst			85 %		86 %	86 %	2023
Analys								
Prognosen baseras på resultatet från Socialstyrelsens brukarundersökning 2022. Årets resultat redovisas senast i verksamhetsberättelsen. Inom Brommas kommunala hemtjänst fortsätter arbetet för att nå årsmålet. Bland annat pågår ett arbete med att öka personalkontinuiteten med hjälp av en översyn av scheman. Genom rekrytering av biträdande chefer möjliggörs ett närmare ledarskap som väntas bidra till en tydlig uppföljning av att arbetssätt och att rutiner följs, vilket i sin tur förväntas leda till nöjdare omsorgstagare.								
●	Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende			87 %		82 %	82 %	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod				12,78		10	Max 10 personer	2023
Analys								
Prognosen baseras på resultatet från Socialstyrelsens brukarundersökning 2022. Årets resultat redovisas senast i verksamhetsberättelsen.								
Ett arbete har påbörjats inom Brommas kommunala hemtjänst som förväntas öka kontinuiteten. Verksamhetens grundschema ses över och planeras så utifrån mindre geografiska team kring brukarna. Förhoppningen är att detta kommer att leda till minskat antal personal som brukaren möter.								

Nämndmål: 1.4.1 Äldre i Bromma har en trygg tillvaro och god omsorg

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreomsorgen i Bromma ska kännetecknas av en trygg tillvaro och god omsorg av hög kvalitet. Brommas äldre har en hög livskvalitet genom stora möjligheter att vara delaktiga i utformningen av sin vård och omsorg.

För att bryta social isolering och ensamhet finns mötesplatser och träffpunkter i Bromma dit stadsdelens seniorer är välkomna för att delta i aktiviteter eller umgås. Arbetet med att utveckla verksamheterna i samarbete med både besökare och civilsamhället ska fortsätta. För att fler seniorer ska få vetskap om vilka aktiviteter som erbjuds ska informationen förbättras ytterligare. Det sker bland annat genom ett utökat samarbete med Brommas vårdcentraler. Genom att förvaltningen synliggör sina verksamheter på vårdcentralerna förväntas fler seniorer att nås.

Den digitala fixartjänsten som finns för att stötta Brommas seniorer med enklare teknik i hemmet spelar en fortsatt viktig roll när allt mer sker digitalt. Syftet med en digital fixartjänst är att underlätta äldres förutsättningar att leva ett självständigt liv och kunna vara delaktiga i samhället. Den digitala fixartjänsten finns redan i dag, men målet är att fler ska få kännedom om tjänsten och ta del av den. Under året fortsätter inspirationsmässor och studiecirkel kring digital teknik att arrangeras för seniorer vid stadsdelens aktivitetscenter.

Arbetet med tryggt mottagande i hemmet intensifieras under året. Det är en biståndsbedömd insats som syftar till att skapa trygghet för den som skrivs ut från sjukhus och åter till sitt hem. För den äldre innebär insatsen förstärkt hemtjänst av särskild personal under en begränsad tid efter hemkomsten.

Den äldre med hemtjänstinsatser ska känna sig trygg med och delaktig i sitt stöd. Ett steg till att nå dit är att den beviljade tiden utförs enligt ramtid. För att säkerställa att ramtid tillämpas behöver informations- och utbildningsinsatser i samverkan mellan beställare och utförare

ske under året.

För att kunna erbjuda de äldre kulturupplevelser och meningsfulla aktiviteter på vård- och omsorgsboendena ska förvaltningen utreda möjligheten till samverkan i ett kulturprojekt mellan äldreomsorgen, förskolan och socialtjänsten. Avdelning äldreomsorg ser även över möjligheten till att ta emot besök av vårddjur på vård- och omsorgsboendena i förhoppning att skapa fina stunder för de boende och att öka nöjdheten och tryggheten.

En annan viktig del i att skapa trygghet för den äldre är att ha en hög beredskap i händelse av kris eller effekter av klimatförändringarna så som värmeböljor och skyfall. Exempelvis ska planer för att upprätthålla kontinuiteten vid eventuella el- eller vattenbortfall finnas i alla verksamheter, och läkemedels- och skyddsutrustningsreserver ska byggas upp. Dessutom finns handlingsplaner inom äldreomsorgens alla verksamheter för att säkra äldres hälsa under längre perioder med höga temperaturer.

Brommas äldreomsorg ska vara likställd och jämlik och den äldre ska känna sig trygg med att omvårdnaden är lika bra oavsett vilket vård- och omsorgsboende eller hemtjänstutförare som ger omvårdnaden. Ett arbete genomförs i att utveckla avdelning äldreomsorgs kvalitetsledningssystem. Gemensamma rutiner tas fram för att skapa trygghet för så väl personal som brukare. Rutinerna ska bland annat säkerställa den äldres delaktighet och inflytande i planering och genomförande av insatser. Men de ska även säkerställa patientsäkra hälso- och sjukvårdsinsatser och en kontinuerlig uppföljning. Arbetet med egenkontroller ska utvecklas för att säkra följsamhet till rutinerna, till exempel att dokumentation och läkemedelshantering sker på ett säkert sätt. Arbetet med att ta emot och omhänderta synpunkter och klagomål ska också utvecklas. För att brukare, närstående och besökare ska veta var och hur synpunkter och klagomål kan lämnas kommer ett arbete kring uppdaterad information och vägledning att påbörjas under året.

För att öka den äldres upplevelse av trygghet, nöjdhet och delaktighet behöver äldreomsorgen arbeta personcentrerat. Det förutsätter att medarbetarna kan möta den äldres olika behov genom till exempel kompetens i demenssjukdomar, psykisk ohälsa och svenska språket. Ett arbetssätt tas fram för att inventera medarbetarnas kunskaper i svenska språket. Verksamheter som är Silviahemscertifierade fortsätter satsningar på utbildning och reflektion kring bemötande av äldre med olika former av demenssjukdomar.

Medarbetarna i Brommas äldreomsorg är den viktigaste resursen för att kunna ge en god omsorg av hög kvalitet. Därför ska så många av medarbetarna som möjligt erbjudas heltid, vilket också bidrar till att andelen timavlönade minskar. En minskad användning av timavlönade förväntas öka kontinuiteten och tryggheten för den äldre. Det bidrar också till bättre arbetsvillkor, vilket långsiktigt kan bidra till kompetensförsörjningen inom äldreomsorgens yrkeskategorier. I samverkan med de fackliga parterna ska därför avdelning äldreomsorg ta fram en handlingsplan för att nå målet om heltid som norm och att minska andelen timavlönade. Ett annat steg i att öka tryggheten och höja kontinuiteten för den äldre är att upprätta så kallade resursteam, en form av vikariepool som möjliggör att samma

personal vikarierar vid frånvaro av ordinarie personal. För att skapa trygghet i arbetsgrupperna, och därmed även öka kvaliteten för den äldre, stärks det nära ledarskapet i verksamheterna.

Förvaltningens arbete fortsätter i enlighet med stadens handlingsplan för en äldrevänlig stad.

Delaktighet och inflytande:

Genom nämndens pensionärsråd ges de äldre inflytande och insyn i ärenden och frågor som berör äldres levnadsförhållanden. Rådet är en viktig plattform för att väcka initiativ till förbättringar för Brommas äldre.

Arbetet med ramtid fortsätter att utvecklas för att Brommas seniorer utifrån sina förutsättningar ska kunna vara delaktiga i planeringen av sina insatser.

Samverkan och partnerskap:

Samverkan med näringsliv, fastighetsägare, polisen och akademien med flera sker bland annat genom platssamverkan som ska öka tryggheten på olika prioriterade platser samt inom ramen för Brommas samverkansöverenskommelse med polisen. En trygg stad är en förutsättning för en äldrevänlig stad.

Äldreomsorgen fortsätter samverkan med akademien i olika innovationsprojekt. Ett av projekten handlar om stöd till anhöriga genom anpassad välfärdsteknik.

Social inkludering:

För att bryta social isolering och ensamhet finns mötesplatser och träffpunkter i Bromma dit stadsdelens seniorer är välkomna för att delta i aktiviteter eller umgås. Arbetet med att utveckla verksamheterna i samarbete med både besökare och civilsamhället ska fortsätta.

Bostäder och stadsmiljö:

Förvaltningen fortsätter arbetet med att kontinuerligt genomföra förbättringar i parker och grönområden för ökad trygghet och förbättrad tillgänglighet. Gång- och cykelvägar inom stadsdelsområdet ska vara trafiksäkra, med god tillgänglighet och framkomlighet för alla trafikanter.

Äldre informeras på ett tidigt stadium om vilka boendialternativ som finns. Möjligheten till kvarboende kan också förlängas med hemtjänstinsatser och genom utvecklig och införande av välfärdsteknik.

Kommunikation och information:

Arbete pågår med att utveckla förvaltningens kommunikation med äldre och övriga målgrupper.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten.						81 %		2023
 ♀ Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende.						85 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska bilda resursteam i syfte att att öka tryggheten för boende i vård- och omsorgsboende och öka kontinuiteten för brukare inom hemtjänsten	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska genomföra informations- och utbildningstillfällen med beställare och hemtjänstutförare kring praktisk tillämpning av ramtid	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska i samverkan med de fackliga parterna ta fram en handlingsplan för att nå målet om heltid som norm och att minska andelen timavlönade	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska i samverkan med vårdcentralerna utforma arbetssätt för att informera och bjuda in äldre som lever i ofrivillig ensamhet att delta i förvaltningens aktivitetscenter och mötesplatser	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska ta fram ett arbetssätt för att inventera medarbetares kompetens i svenska språket	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningens kvalitetsledningssystem i enlighet med SOSFS 2011:9 i ILS-webb ska färdigställas och implementeras på enhetsnivå	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för fem av sju underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt och att årsmålen för två indikatorer uppnås delvis. Bedömningen grundar sig också på att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt samt att KF:s och nämndens aktiviteter som bidrar till måluppfyllnaden kommer att genomföras under året.

Kultur och fritidsaktiviteter för barn och unga

Förvaltningens fritidsverksamhet har erbjudit ett flertal aktiviteter under perioden, bland annat

vid fritidsgården Café U i Blackeberg. Musikverksamheten bedrevs på Café U under årets första månader, men flyttade i mars månad åter till Musikhuset vid Tranebergsängen. Ett arbete har gjorts för att få in en bredd av aktiviteter för att locka unga med olika intressen.

Under sport- och påsklov erbjöd fritidsverksamheten ett antal aktiviteter. Verksamheten erbjöd också flera prova-på-tillfällen i samverkan med såväl föreningar som idrottsförvaltningen.

Planering pågår för sommarens Bromma Sportscamp och Sommar på Brommaplan. Planering pågår också inför det nya Ungdomens hus vid Islandstorget.

Kultur och rörelse för barn i förskolan

Barnen i förskolan besöker regelbundet biblioteken och får också besök av bokbussen. Biblioteken erbjuder även olika kulturupplevelser såsom teater och sagostunder. Andra kulturupplevelser bokas via KULAN. Via projektet med Kulturskolan har barnen fått möta en professionell sångare som har inspirerat både barn och pedagoger. Vid några tillfällen har musiker från Kulturskolan varit med och spelat med barnen. Projektet kommer att avslutas med två allsångskonserter där barnen får sjunga de sånger de sjungit under projektet tillsammans med flera andra barngrupper och med musiker från Kulturskolan.

Förskolorna arbetar för att skapa meningsfulla aktiviteter som bidrar till rörelseglädje. Exempel på detta är hinderbanor, rörelselekar, miniröris och dans. Barnen åker till närliggande skogsområden för att få möjlighet att röra sig i kuperad terräng. I skogen blir det naturligt att klättra, krypa och springa på ett helt annat sätt. Förvaltningens rörelsestrategi som togs fram i slutet av förra året är ute på remiss hos rektorerna och ska implementeras under hösten i verksamheten.

Kultur och idrott för vuxna personer med funktionsnedsättning

Inom utförrarverksamheterna bedrivs ett aktivt arbete för att erbjuda brukarna tillgång till kultur, idrott och tillgänglig utemiljö. Gemensamma aktiviteter med stor bredd genomförs inom grupp- och servicebostäder. Verksamheten deltar även i det stadsövergripande kultur- och fritidsnätverk "den fria tidens kvalitet" där aktiviteter genomförs under året.

Alla brukare har i april månad erbjudits årskort till stadens simhallar.

Inom Brommas Dagliga Verksamhet erbjuds aktiviteter dagligen kopplat till kultur, idrott och tillgänglig utemiljö. Verksamheten har tillgång till ett ute-gym (Lillsjön) samt tillgängliga grönområden för promenader och andra aktiviteter.

Förvaltningens utförrarverksamheter inom LSS ska bjuda in föreningar och andra organisationer för information och dialog om aktiviteter för målgruppen. Arbetet har påbörjats. Brommas dagliga verksamhet har sedan tidigare ett samarbete med idrottsförvaltningen. Verksamheten är delaktig i planering av aktiviteter och hjälper till vid flertalet aktiviteter för hela Stockholm. Verksamheten har ett möte inplanerat med Bio Kaskad i Blackeberg för att påbörja ett samarbete, där planen är att bjuda in alla inom funktionshinderområdet att komma på bio i Västerort. Ett samarbete har inletts med Dansvariation, en förening genom Studieförbundet Vuxenskolan, för att eventuellt under hösten starta kursen dansvariation som riktar sig till personer med funktionsnedsättning.

Kultur och idrott för äldre

Äldreomsorgen har en viktig del i att erbjuda Brommas äldre kultur och fysisk aktivitet. För stadsdelsområdets seniorer finns bland annat mötesplatser och träffpunkter som har ett brett utbud av aktiviteter, så väl fysiska som kulturella och sociala. I början av april genomförde den förebyggande verksamheten en undersökning bland besökarna på verksamheterna. Totalt intervjuades 35 personer, 89 procent svarade att de upplevde att deltagande i aktivitetsutbudet påverkade deras hälsa positivt. 70 procent av seniorerna upplevde att deras generella muskelstyrka påverkades positivt och 59 procent upplevde att deras balansförmåga påverkades positivt. Nästintill samtliga, 97 procent, var nöjda med innehållet i aktiviteterna.

Även inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden arrangeras sociala, fysiska och kulturella aktiviteter för de boende. Verksamheterna har förstärkt med aktivitetssamordnare på ett par vård- och omsorgsboenden i syfte att kunna erbjuda aktiviteter regelbundet. På två boenden har en sådan resurs saknats och aktiviteter har inte kunnat erbjudas i önskad utsträckning. När samordnarna nu är på plats erbjuds ett större utbud av aktiviteter för de boende.

Utemiljö

Inom stadsdelsområdet finns vackra promenadstråk, parker, badplatser, motionsspår och naturreservat som även nyttjas av människor som inte bor i Bromma. Av de brommabor som besvarade medborgarundersökningen 2022 var 75 procent nöjda med möjligheterna till aktiviteter i parker och naturområden. För att ytterligare öka nöjdheten genomför förvaltningen en rad olika aktiviteter där synpunkter och önskemål tas in från brommaborna. Förvaltningen genomförde under hösten 2022 två olika enkäter där brommaborna fick svara på vilken typ av spontanaktivitetsytor som de använder idag och önskemål om vilken typ av spontanaktivitetsytor de skulle vilja ha utomhus i framtiden. Resultaten av enkäterna kommer att utgöra en del av underlaget för förvaltningens planering av de kommande årens utveckling av parker och grönområden. Det finns en planering för anläggande av ytterligare ett utegym. Genomförandet är beroende av att ansökan om budgetjustering i tertiärrapport 1 godkänns.

I Bromma stärks trädgårdskulturen genom förvaltningens pågående projekt i Arboretum. Det är ett projekt med målet att på ett underhållande och pedagogiskt sätt förmedla kunskap om träden i Arboretum och om den och biologisk mångfalden. Projektet förväntas vara genomfört i augusti.

Stöd till föreningar

Förvaltningen ska göra en översyn av egna lokaler gällande möjligheten att hyra ut lokaler till föreningslivet under tider då förvaltningen inte nyttjar dessa. Arbete pågår med att uppmärksamma vilka som kan hyras ut. Fortsatt arbete återstår med identifiering av möjliga uthyrningsbara lokaler, omvärldsbevakning, genomgång av regler och ställningstaganden.

Föreningsbidrag har beviljats till 15 ideella föreningar som bedriver verksamhet som kompletterar eller stödjer nämndens verksamheter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden				91		85 %	75 %	2023
  Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden						77 %	77%	2023
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter				81 %		80 %	76 %	2023
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden				81 %		77 %	77%	2023
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv				71 %		69 %	66 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra och förenkla för föreningslivet i Stockholm med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat	2023-01-01	2023-12-31	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad	2023-01-01	2023-08-31	

Nämndmål: 1.5.1 Brommaborna har tillgång till kultur, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nöjdheten med kulturlivet i stadsdelsområdet har ökat men är fortfarande lågt gällande kultur i form av teater, bio, musik och dans bland vuxna brommabor. I Bromma erbjuds framförallt kultur i form av trädgårdskultur och välsköta parker och naturområden. Under 2023 genomförs ett kulturprojekt i samverkan mellan stadsmiljöverksamheten och förskolan. Projektet innebär att analogt, digitalt och underhållande förmedla kunskapshöjande upplevelser om träden i parken. Parken kommer att lyftas som besöksmål för barnfamiljer, förskolor och andra intresserade både i och utanför Bromma.

Barn och unga i Bromma möter ett brett kulturutbud och har möjlighet att prova på eget skapande i förvaltningens fritidsverksamhet. Verksamheten erbjuder kultur- och andra

fritidsaktiviteter till barn och unga, oavsett bakgrund, förkunskap eller förmåga. Under skolloven genomförs en mängd aktiviteter i samverkan med kultur- och idrottsföreningar.

Genom förskolans utbildning ska barnen få möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Förskolan ska verka för att ge barn möjlighet att ta del av professionell kultur genom Kulan och olika samverkansprojekt med biblioteken, Region Stockholm och Kulturskolan Stockholm. Förskolan är en mycket viktig arena för barns lärande av rörelse, motorisk förmåga och etablering av goda fysiska aktivitetsvanor. För att hälsosam livsstil ska bli en naturlig del av barnens dag är det viktigt att barnen har goda förebilder så att de kan etablera positiva levnadsvanor. Utbildningen ska utvecklas och utevistelsen ska öka för att ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och utveckla sitt intresse att vara fysiskt aktiva.

Verksamheter inom LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) ska bjuda in föreningsliv och andra organisationer för att inhämta information och samverka kring kultur- och idrottsaktiviteter för målgruppen.

På äldreomsorgens mötesplatser och träffpunkter som vänder sig till seniorer boende i Bromma, erbjuds både kulturaktiviteter och fysiska aktiviteter så som yoga, lättgympa, balansträning, gym och boule. Arbetet med att utveckla verksamheterna sker i samarbete med besökare, civilsamhälle och andra verksamheter inom stadsdelsområdet såsom Stockholms stad idrottsanläggningar. Under året planeras till exempel ett initiativ till samarbete mellan den förebyggande verksamheten och stadsdelsområdets simhallar. Förvaltningen ska också utreda möjligheten till samverkan i ett kulturprojekt mellan äldreomsorg, förskola och socialtjänst i vilket vård- och omsorgboendena kommer att bli involverade.

Föreningsbidrag delas ut en gång om året till lokala föreningar för att bidra till ett levande kultur- och föreningsliv inom stadsdelsområdet. Prioriterat områden 2023 är verksamheter som erbjuder barn och unga en aktiv fritid där alla kan delta på jämlika villkor.

Under inledningen av 2023 ska en översyn genomföras av förvaltningens egna lokaler gällande möjligheten att hyra ut lokaler till föreningslivet då förvaltningen inte nyttjar dessa.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till fysiska aktiviteter						86 %		2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Prognosen baseras på resultatet från förskoleundersökningen 2022. Verksamheterna har stort fokus på fysisk aktivitet. Den framtagna rörelsestrategin är under remiss och kommer implementeras under hösten. Satsningen kommer nog inte bli synlig i årets resultat, utan först nästa år eftersom vårdnadshavarna svarar på enkäten under våren.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolan ska genomföra ett projekt med Kulturskolan Bromma där barnen får ta del av professionell kultur	2023-01-01	2023-12-31	
 Förskolan ska genomföra ett projekt med Region Stockholm om att öka kompetensen kring sång för och med barnen - Rösträtt	2023-01-01	2023-12-31	
 Förskolans verksamheter ska implementera rörelsestrategin	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska anlägga ett utegym i enlighet med parkförsörjningsplanen	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska genomföra projektet Aboretum, talande träd, ett projekt som underhållande och pedagogiskt ska förmedla kunskap om träden.	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska under sommaren arrangera Bromma Sportscamp i samverkan med föreningslivet	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska under tertial 1 göra en översyn av egna lokaler gällande möjligheten att hyra ut lokaler till föreningslivet under tider då förvaltningen inte nyttjar dessa.	2023-01-01	2023-05-31	
 Förvaltningen ska utreda möjligheten till samverkan i ett kulturprojekt mellan äldreomsorgen, förskolan och socialtjänsten	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningens utförarverksamheter inom LSS ska bjuda in föreningar och andra organisationer för information och dialog om aktiviteter för målgruppen	2023-01-01	2023-12-31	
 Äldreomsorgens förebyggande verksamhet ska utveckla samarbete med stadsdelsområdets simhallar	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.5.2 Brommaborna har tillgång till grönområden i välskötta, tillgängliga och välkomnande parker

 Uppfylls helt

Beskrivning

Det är viktigt att brommabor och besökare är nöjda med utformning och skötsel av det gemensamma gröna rummet. En god stadsmiljö har betydelse för trivsel och livskvalitet och ska bidra till allmänhetens hälsa genom rekreativa och sociala mötesplatser som är tillgängliga, trygga och säkra. Det ska finnas möjlighet till spontanaktiviteter för alla åldrar. I Bromma finns vackra promenadstråk, parker, badplatser, motionsspår och naturreservat. Parker och naturområden är en stor tillgång för såväl brommabor som besökare. För att öka utemiljöns tillgänglighet och användbarhet för alla oavsett funktionsförmåga ska enkelt avhjälpna hinder åtgärdas och naturreservat ska tillgängliggöras för personer med nedsatt funktion. Vid nya anläggningar i utemiljön ska tillgängligheten beaktas från början.

Arbetet med att rusta upp Åkeshovs arboretum blev klart 2021. I samverkan mellan stadsmiljöverksamheten och förskolan genomförs ett projekt – ”Talande träd” vars syfte är att förmedla information och kunskap om träden i arboretum.

För att få in olika perspektiv i arbetet inför större investeringar och planerade projekt i parkmiljöer tillvaratas synpunkter från allmänheten samt från rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel brommabor som anser att det finns goda möjligheter till aktiviteter i parker och naturområden				75 %		80 %		2023
Analys Prognosen baseras på 2022 års resultat. En enkätundersökning om önskemål på spontanaktivitetsytor i Bromma genomfördes hösten 2022. Genom att tillvarata resultatet av undersökningen, det vill säga brommabornas synpunkter och önskemål om aktivitetsytor, förväntas nöjdheten öka. Resultatet kommer att vara en del av underlagen vid framtida planering och utvecklingen av parkmarken samt inför parkinvesteringar. Årets medborgarundersökning genomförs under våren och resultatet kommer senare i höst och redovisas i verksamhetsberättelse 2023.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska anlägga två badbryggor - en vid Ängby Park i Blackeberg och en vid badklippan i Nockebyhov	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska inom ramen för parkinvesteringar genomföra tillgänglighetsåtgärder	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska upprätta en kommunikationsplan för 2023	2023-01-01	2023-06-30	
 Förvaltningen ska upprätta en utvecklingsplan för Bromma utifrån enkätresultat 2022 om aktivitetsytor.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen

grundas på att de fyra verksamhetsområdesmålen som är kopplade till inriktningsmålet prognostiseras att uppfyllas helt.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 2.1**, *Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas helt.

För att bidra till målen i stadens miljöprogram har förvaltningen arbetat med en mängd insatser. Förvaltningen har också tagit fram ett förslag på en reviderad lokal miljö- och klimathandlingsplan för Bromma.

För att minska förvaltningens klimatpåverkan har olika kompetenshöjande insatser genomförts under perioden.

För att öka medvetenheten om mängden mat som kastas varje dag genomför flera verksamheter matsvinnsmätningar två gånger per år. Några verksamheter har hunnit genomföra sin första mätning andra verksamheter har mätningar inplanerade.

Förvaltningens energiförbrukning låg under perioden december 2022 till februari 2023 på 0,67 GWh, vilket är en minskning med 21 procent jämfört med samma period föregående år. Energieffektiviseringen antas till stor del bero på de åtgärder och beteendeförändringar som genomförts i verksamheterna för att minska elförbrukningen utan betydande verksamhetspåverkan.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 2.2**, *Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas helt.

Förvaltningen fortsätter arbetet med olika åtgärder för att öka den biologiska mångfalden. Det sker genom naturvårdande insatser i form av selektiv gallring utifrån olika arters behov. Vidare pågår ett arbetet avseende friställning av ekar. Förvaltning har sparat faunadepåer och högstubbar för att gynna småfåglar, insekter för att möjliggöra att den biologiska mångfalden ökar på sikt. Arbetet fortsätter med omklassning av gräsytor till slätterängar. Sandbädd har skapats till insekter. Sanden är återbrukad från en lekplats i Bromma.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 2.3**, *Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas helt.

Inkomna klagomål/felanmälningarna gällande halka eller hinder på gång-och cykelvägarna har åtgärdats skyndsamt. Förvaltningen har under vinterperioden genomfört uppföljningar av entreprenaden samt stickprovskontroller efter varje snö- och halkpådrag. Kontrollen har gett möjligheten till att påtala förbättringsåtgärder för entreprenaden i ett tidigt skede.

Förvaltningens medarbetare har i huvudsak transporterat sig via gång, cykel och kollektivtrafik. Medarbetare känner till möjligheterna och använder fossilfria färdmedel i tjänsten. Digitala möten har prioriterats när det har varit möjligt.

Förvaltningen har samverkat med berörda fastighetsägare gällande laddplatser för elfordon.

Laddplatser har uppförts och kommer uppföras vid de parkeringsplatser som förvaltningen använder för sin fordonsflotta.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 2.4, *Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer***, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas helt.

För att verksamheterna ska ha koll på vilka farliga kemiska produkter som används i verksamheten och för att kunna fasa ut riskämnen registrerar samtliga verksamheter kemiska produkter i kemikaliehanteringssystemet Chemsoft. Under perioden har utbildning getts i systemet till rapporteringsansvariga på respektive avdelning. Inom förskolan har arbetet med att implementera vägledningen för kemikaliesmart förskola påbörjats.

Under 2023 kommer extra insatser göras för att minska produkter i plast inom samtliga verksamheter.

Det finns en risk att årsmålet för indikatorn för ekologiska måltider inte uppnås under året. Samtliga verksamheter upplever att är det svårt att nå årsmålet med det utbud som finns hos leverantörerna och på grund av de ökade livsmedelspriserna. Trots utmaningarna pågår det ett medvetet arbete för att öka andelen ekologiska livsmedel i verksamheterna.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för två av tre underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt och att årsmålen för en indikator uppnås delvis. Bedömningen grundar sig också på att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt samt att KF:s och nämndens aktiviteter som bidrar till måluppfyllnaden kommer att genomföras under året.

Klimatpåverkan

Under perioden har kompetenshöjande insatser genomförts inom förskolan och påbörjats inom socialtjänsten för att minska klimatpåverkan från livsmedel. Samtliga verksamheter som hanterar livsmedel strävar efter att minska matsvinnet, välja mer klimatsmarta livsmedel, minska köttkonsumtionen och välja ekologiskt.

En utbildning om hur kontor blir mer hållbara har genomförts för kontorspersonal. Målet med utbildningen är att skapa en mer hållbar arbetsplats genom bland annat medvetna inköp, resursanvändning och återvinning.

För att öka medvetenheten om mängden mat som kastas varje dag genomför flera

verksamheter matsvinnsmätningar två gånger per år. Några verksamheter har hunnit genomföra sin första mätning andra verksamheter har mätningar inplanerade.

Antal platser där matavfall förväntas sorteras har utökats då matavfallsobligatoriet som trädde i kraft den 1 januari 2023 innebär att det är obligatoriskt att sortera matavfall för samtliga verksamheter som har pentry/kök för sina anställda. Informationsinsatser om matavfallsobligatoriet till berörda verksamheter har genomförts.

Uppföljning av åtgärder för att minska elförbrukningen

Förvaltningens energiförbrukning låg under perioden december 2022 till februari 2023 på 0,67 GWh, vilket är en minskning med 21 procent jämfört med samma period föregående år. Energieffektiviseringen antas till stor del bero på de åtgärder och beteendeförändringar som genomförts i verksamheterna för att minska elförbrukningen utan betydande verksamhetspåverkan. Till exempel släcks belysningen i utrymmen där ingen befinner sig och datorer och annan elektronisk utrustning stängs av när den inte används. Möbleringen i lokaler har setts över kring element. Kylar och frysar har kontrollerats så att de har rätt temperatur och översyn har gjorts ute i verksamheterna gällande om antalet kylar i drift kan minskas. Förvaltningen fortsätter arbetet med olika åtgärder och informationsinsatser för att hålla i den positiva trenden.

Stockholms stads miljöprogram 2020-2023

För att bidra till att målen i stadens miljöprogram uppnås har förvaltningen bland annat arbetat med följande:

Samverkan

- Intern samverkan kring miljöfrågor genom en arbetsgrupp som bidrar till genomförandet av miljöprogrammet och klimathandlingsplanen.
- Bromma är representerade i arbetet med revideringen av stadens miljöprogram och har/har haft möjlighet att bidra med perspektiv och inspel för genomförande.
- Stadens nätverk för miljösamordnare träffas en gång i månaden för information, diskussion och kunskapsutbyten.

Inköp

- Ett arbete har påbörjats för att minska inköpen av plast i förvaltningens verksamheter samt utfasning av kontorsmaterial i plast på förvaltningskontoret.
- Samtliga verksamheter som hanterar livsmedel strävar efter att välja mer klimatsmarta livsmedel, minska köttkonsumtionen och välja ekologiskt vid inköp.
- Inköp av produkter med kemikalier ses över i stadens kemikaliesystem Chemsoft, produkter som innehåller skadliga ämnen byts ut/ersätts.
- Under perioden har systemet Byggvarubedömning (BVB) implementerats inom stadsmiljöverksamheten. BVB används för att se över vilka kemikalier som används i förvaltningens egna byggprojekt och för att fasa ut skadliga kemikalier.

Kommunikation

- Utbildning i hållbara kontor för att öka de anställdas engagemang att bidra till

medvetna inköp, resursanvändning och återvinning.

- Chefer deltar i e-utbildning om stadens miljöprogram för att arbetet med miljöprogrammet ska implementeras i hela förvaltningen.
- Under perioden har förvaltningen tagit fram en kommunikationsplan för området miljö och klimat. Brommabor informeras vad som är på gång genom inlägg på Facebook och genom annons i Brommas lokaltidning.

Innovation

- I samband med att kontorsmaterial i plast byts ut har ett arbete påbörjats med ett kretslopp för kontorsmaterial på förvaltningskontoret. Målet är att inköp av kontorsmaterial ska minska kraftigt och därmed även avfallet, istället ska kontorsmaterial återanvändas och cirkulera.
- Sandlådesand från lekplatser återanvänds för att skapa sandbäddar som fungerar som boplatser för marklevande insekter.
- Ett förvaltningsövergripande projekt har startas för att se över möjligheten att på ett enkelt sätt dela resurser internt.

Förvaltningen har tagit fram ett förslag på en reviderad lokal miljö- och klimathandlingsplan för stadsdelsområdet Bromma. Den uppdaterade versionen består av verksamhetsplanens miljö- och klimataktiviteter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling						100 %	100 %	2023
Analys								
Prognosen baseras på 2022 års resultat. Indikatorn mäter andelen hämtställen som är anslutna till matavfallsinsamling och där det inte finns fysiska begränsningar ur arbetsmiljösynpunkt.								
Under perioden har informationsinsatser om det utökade matavfallsobligatoriet som trädde i kraft 1 januari 2023 genomförts till berörda verksamheter. Stöd ges till de verksamheter som i nuläget fortfarande saknar upphämtning på grund av dispens eller liknande.								
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider				1,7 kg CO2 per kg livsmed el		1,6 kg CO2 per kg livsmed el	1,6 kg CO2 per kg livsmed el	2023
  Köpt energi i stadens verksamheter						2,6 GWh	1945 GWh	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventera hur mycket biokol som staden har behov av samt ta fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol som ska etableras senast år 2024	2023-01-01	2023-12-31	
  Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.1.1 Brommaborna vistas i en hälsosam, klimatsmart och hållbar miljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens verksamheter ska bidra till en hälsosam, klimatsmart och hållbar miljö. Den lokala miljö- och klimathandlingsplanen konkretiserar målen i Stockholms stads miljöprogram 2020-2023. Förvaltningen arbetar med att kartlägga hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Verksamheterna får därefter stöd i genomförandet av åtgärder. Klimatförbättrande åtgärder sker till exempel genom investeringar och beteendeförändringar. Skadliga material och plaster ska fasas ut, framförallt i verksamheter där barn och unga vistas.

Verksamheter som serverar mat ska genom ökad medvetenhet och kunskap minska den negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska förvaltningen få ner sina utsläpp från livsmedel. Föregående års matsvinnsmätningar visar att matsvinnet i verksamheterna har minskat. Förvaltningen fortsätter med matsvinnsmätningar i fler verksamheter än tidigare. De måltider som serveras ska utgå från medvetna klimat- och livsmedelsval och bidra till minskat utsläpp av växthusgaser.

Verksamheterna arbetar med att förebygga avfall, bland annat genom minskad användning av engångsprodukter och onödiga plastprodukter. Verksamheterna återanvänder, sorterar och återvinner avfall. Det pågår en dialog med fastighetsägare där matavfallssortering saknas med avsikt att säkerställa att samtliga verksamheter som berörs av matavfallsobligatoriet förses med nödvändig infrastruktur för insamling av matavfall. Förvaltningen bidrar till produktionen av biokol genom att levererar växtmaterial efter till exempel röjningar. Vid upprustning av utemiljöer återanvänds material. När möbler och andra inventarier behöver införskaffas används i första hand Stocket. Stocket används också för att annonsera ut möbler och inventarier som inte längre behövs.

Verksamheterna genomför åtgärder och upprättar rutiner för att minska elförbrukningen utan att det ska få en betydande påverkan på verksamheten. I dialog med fastighetsägare utreds behovet av att byta ut gamla vitvaror och belysning.

För att bidra till den lokala elproduktionen framför förvaltningen till de kommunala

fastighetsbolagen önskemål om att installera solceller på nybyggnation och på befintliga fastigheter där det är lämpligt. I samband med nybyggnationer ska förvaltningen verka för etablering av laddinfrastruktur för elbilar/laddhybrider.

Förvaltningen ska se över om det är möjligt att bygga en förskola i trä utan att det blir kostnadsdrivande.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla verksamheter ska genomföra åtgärder för att minska elförbrukningen utan betydande påverkan på verksamheten	2023-01-01	2023-12-31	
 Samtliga chefer ska genomföra miljöförvaltningens digitala utbildning "Stockholms miljöprogram 2020-2023 - vägledning, inspiration och stöd	2023-01-01	2023-12-31	
 Samtliga verksamheter ska finna och genomföra klimatförbättrande åtgärder inom den egna verksamheten. I verksamheternas T2:or ska alla klimatförbättrande åtgärder som har genomförts och planeras redovisas. Utifrån redovisningarna utses årets klimatsmarta verksamhet i Bromma.	2020-01-01	2023-12-31	
 Verksamheter som serverar mat ska mäta matsvinn minst två gånger per år	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålet för den underliggande indikatorn prognostiseras att uppnås helt. Bedömningen grundar sig också på att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt samt att KF:s och nämndens aktiviteter som bidrar till måluppfyllnaden kommer att genomföras under året.

Förvaltningen fortsätter arbetet med olika åtgärder för att öka den biologiska mångfalden. Det sker genom naturvårdande insatser i form av selektiv gallring utifrån olika arters behov. Vidare pågår ett arbetet avseende friställning av ekar. Förvaltning har sparat faunadepåer och högstubbar för att gynna småfåglar, insekter för att möjliggöra att den biologiska mångfalden ökar på sikt. Den gångna vinterns skador på träd efter kraftiga snöoväder samt stormar orsakade stora mängder avbrutna stammar och grenar. Dessa har på många platser lämnats kvar i naturmarken. Informationsskyltar har satts upp för att informera om nyttan för den biologiska mångfalden med döda träd och ved.

Arbetet fortsätter med omklassning av gräsytor till slätterängar. Sandbädd har skapats till insekter. Sanden är återbrukad från en lekplats i Bromma.

Under kommande fyra år ska förvaltningen följa upp den biologiska mångfalden på ett tiotal utvalda gräsmarker inom stadsdelsområdet. Under året ska en inventering av både växter och pollinerande insekter göras på dessa platser. En sakkunnig kommer att anlitas för uppdraget.

Budgetmedel har ansökts och beviljats för

- utveckling av Ålstenparkens natur- och vistelsevärden enligt skötselplan,
- utveckling av naturvärden inom Grimsta-Blackeberg naturstråk,
- bekämpning av invasiva växter
- plantering av ekar i Sundby friområde.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för stadens utomhusbelysning som ska innefatta energieffektivisering, smart belysning vid rätt platser, biologisk mångfald, ljusföroreningar och trygghetsaspekten	2023-01-01	2023-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB skapa nya växtbeklädda väggar	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd och Farsta stadsdelsnämnd utreda förutsättningarna, med syfte att inrätta naturreservat, i Ålstensskogen/Storskogen och Majroskogen	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB ta fram en strategi för gröna skol- och förskolegårdar som ska syfta till att byta ut traditionella material, och hårdgjorda ytor mot mer gröna ytor och naturmaterial, samt prioritera plantering av fler träd och buskar på gårdar med höga temperaturer	2023-01-01	2023-08-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB, med Malmö stad som förebild, ta fram ett koncept för gröna skol- och förskolegårdar med en plan för hur detta kan genomföras på minst 15 skol- eller förskolegårdar under mandatperioden	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.2.1 Brommaborna har tillgång till parker och grönområden som klarar nya klimatförutsättningar och bidrar till biologisk mångfald

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska vidareutveckla och stärka de ekologiska värdena i stadsdelsområdets parker, naturområden och naturreservat utifrån stadens handlingsplan för biologisk mångfald. Åtgärder för biologisk mångfald genomförs utifrån handlingsplanen. Förstärkning sker av kärnområden och livsmiljöer för prioriterade arter så att spridningsfunktioner för lokala spridningssamband fungerar. Ekologiskt kritiska områden och svaga länkar identifieras så att

lämpliga förstärkningsåtgärder kan planeras.

Särskilt fokus är på

- åtgärder som gynnar grova träd, sammanhängande skog och död ved – särskilt för arter knutna till ekmiljöer och äldre barrskog,
- åtgärder som minskar trafikens barriäreffekt och förstärker livsmiljön för groddjur och andra våtmarksarter,
- åtgärder som ökar artmångfalden i gräsmarker och planteringar – särskilt för pollinatörer,
- åtgärder som förstärker stränder som livsmiljöer och spridningsvägar.

För att lindra konsekvenser av klimatförändringar planteras träd, död ved sparas till faunadepåer, upprustade parker klimatanpassas och material återanvänds. För att ytterligare stärka de ekologiska värdena i stadsdelsområdet samverkar förvaltningen med miljöförvaltningen i arbetet med stadsdelsvisa åtgärdsprogram (SÅP) som innehåller platsspecifika åtgärdsförslag för Bromma. Samverkan sker också genom de lokala åtgärdsplanerna (LÅP) för Judarn, Kyrksjön, Råcksta träsk, Ulvsundasjön och Bällstaån.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal åtgärder som sammantaget ökar den biologiska mångfalden i Bromma						100 st		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska ansöka om medel för biologisk mångfald och/eller klimatinvesteringar.	2023-01-01	2023-04-30	
 Förvaltningen ska genomföra åtgärder för biologisk mångfald (till exempel omklassa fler ytor för blomsterängar, låta fallna träd ligga kvar)	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska upprätta en kommunikationsplan för 2023	2023-01-01	2023-06-30	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för en av de två underliggande

indikatorerna prognostiseras att uppnås helt och att årsmålen för en indikator uppnås delvis. Bedömningen grundar sig också på att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt samt att KF:s och nämndens aktiviteter som bidrar till måluppfyllnaden kommer att genomföras under året.

Gång- och cykelbanor

Brommas gång- och cykelbanor på parkmark ska vara framkomliga och trafiksäkra. Förvaltningens nya stadsmiljöentreprenörs insatser på gång- och cykelbanor på parkmark har fungerat tillfredställande under perioden. Detta trots att vinterns snöstormar orsakade stora mängder fallna träd och grenar över gång- och cykelvägar. De felanmälningar som har inkommit under perioden har främst handlat om nedfallna grenar och träd. Klagomål/felanmälningarna gällande halka eller hinder på gång- och cykelvägarna har åtgärdats skyndsamt. Klagomål om ojämnheter har inte kunnat åtgärdas direkt utan dessa åtgärdas efter att vintersäsongen är över.

Förvaltningen har under vinterperioden genomfört uppföljningar av entreprenaden samt stickprovskontroller efter varje snö- och halkpådrag. Kontrollen har gett möjligheten till att påtala förbättringsåtgärder för entreprenaden i ett tidigt skede.

Effektiva och hållbara transporter

Förvaltningens medarbetare har i huvudsak transporterat sig via gång, cykel och kollektivtrafik. Medarbetare känner till möjligheterna och använder fossilfria färdmedel i tjänsten. Digitala möten har prioriterats när det har varit möjligt.

Förvaltningen har för närvarande 26 bilar och en moped, varav 20 stycken (77 procent) är eldrivna fordon. När det är dags att byta ut en bil prioriteras eldrivna bilar om möjligt. En utredning har påbörjats för att se över möjligheten att köpa in fler elmopeder till förvaltningen.

Förvaltningen anlägger inte egen laddinfrastruktur, men har samverkat med berörda fastighetsägare i frågan. Laddplatser har uppförts och kommer uppföras vid de parkeringsplatser som förvaltningen använder för sin fordonsflotta.

Nämndmål: 2.3.1 Gång- och cykelbanor på parkmark är framkomliga och trafiksäkra

 Uppfylls helt

Beskrivning

Möjligheterna att gå och cykla i stadsdelsområdet ska vara goda. Det ska vara enkelt att ta sig fram till kollektiva färdmedel, oavsett funktionsförmåga.

Eftersom flera aktörer ansvarar för olika delar av stadsdelsområdets gång- och cykelvägnät, samverkar förvaltningen med trafikkontoret och andra berörda aktörer för att framkomligheten för gående och cyklister ska vara hög.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal klagomål/felanmälningar på cykel-och gångväg på parkmark	15 st				20 st	20 st		Tertial 1 2023
Analys Den nya entreprenörens insatser på gång- och cykelbanor på parkmark har fungerat tillfredställande trots att vinterns snöstormar orsakade stora mängder fallna träd och grenar i parker och naturmarker. Anmälningarna som inkommit under tertialen till största del handlat om nedfallna grenar och träd. Även snöröjning/halkbekämpning och ojämnheter på ytorna har anmälts. Klagomål/felanmälningar om halka samt borttagning av hinder på gång- och cykelvägarna åtgärdas alltid skyndsamt. Ojämnheter kan åtgärdas först efter när vintersäsongen är över.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen planerar att genomföra ett arbete med att förnya beläggningen på gång- och cykelvägen mellan Blackebergsbacken och Vinjegatan i Blackeberg	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.3.2 Brommas verksamheter har effektiva och hållbara transporter.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen arbetar för att skapa goda förutsättningar för hållbara tjänsteresor och miljöeffektiva transporter. Den kommande stadsövergripande resepolicyen för att minska klimatpåverkan från tjänsteresor ska följas.

Förvaltningens verksamheter använder klimatsmarta transportsätt så som cyklar, el-cyklar, elbilar och kollektiva färdmedel i det dagliga arbetet. Resor med flyg ska undvikas helt. Längre resor sker i första hand med tåg. Många möten genomförs även fortsättningsvis digitalt, vilket minskar resandet.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal tjänsteresor med flyg	0				0	0		Tertial 1 2023

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för tre av fyra underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt. Bedömningen grundar sig också på att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt samt att KF:s och nämndens aktiviteter som bidrar till måluppfyllnaden kommer att genomföras under året.

Verksamhet fri från kemikalier

Förvaltningens verksamheter ska erbjuda en hälsosam miljö fri från skadliga kemikalier. För att verksamheterna ska ha koll på vilka farliga kemiska produkter som används i verksamheten och för att kunna att fasa ut riskämnen registrerar samtliga verksamheter kemiska produkter i kemikaliehanteringssystemet Chemsoft. Under perioden har utbildning getts i systemet till rapporteringsansvariga på respektive avdelning.

Inom förskolan har arbetet med att implementera vägledningen för kemikaliesmart förskola påbörjats. Förskoleområdena har kommit olika långt i arbetet.

Under perioden har arbete med att implementera systemet Byggvarubedömning (BVB) genomförts och rutiner har tagits fram. BVB görs för att se över vilka kemikalier som används i förvaltningens egna byggprojekt och för att skadliga kemikalier ska fasa ut.

Under 2023 kommer extra insatser göras för att minska produkter i plast inom samtliga verksamheter. Information till verksamheterna sker i form av webinarier och vägledningar. Förvaltningens miljösamordnare kommer besöka verksamheterna för att ge stöd i arbetet med att fasa ut plastprodukter.

Ekologiska måltider och livsmedel

Förvaltningen bedömer att det finns en risk att årsmålet för indikatorn inte uppnås under året. Samtliga verksamheter upplever att är det svårt att nå årsmålet med det utbud som finns hos leverantörerna och på grund av de ökade livsmedelspriserna. Trots utmaningarna pågår det ett medvetet arbete för att öka andelen ekologiska livsmedel i verksamheterna. Bland annat genomförs kunskaphöjande insatser och goda exempel delas mellan både verksamheter och stadsdelsförvaltningar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömning en (BVB) eller därmed jämförliga system						100 %	100 %	2023
  Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning						88	88 %	2023
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				42,94 %		70 %	70 %	2023
Analys Prognosen baseras på 2022 års resultat. Bedömningen är att det finns en risk för att årsmålet inte kommer att uppnås 2023. Samtliga verksamheter upplever att är det svårt att nå årsmålet med det utbud som finns hos leverantörerna och på grund av de ökade livsmedelspriserna. Trots utmaningarna pågår det ett medvetet arbete för att öka andelen ekologiska livsmedel i verksamheterna. Bland annat genomförs kunskapshöjande insatser och goda exempel delas mellan både verksamheter och stadsdelsförvaltningar.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Stockholm Hamn AB samordna implementeringen av lagändringar gällande nedskräpningsavgifter och producentansvar för tobaksvaror	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.4.1 Brommabornas hälsa främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens verksamheter ska erbjuda en hälsosam miljö fri från skadliga kemikalier. Användningen och exponeringen av skadliga kemikalier ska fortsatt minska. Kunskapen ska öka hos förvaltningens medarbetare om hur man gör miljöpositiva val och inköp. Andel skadliga produkter ska ersättas med mer miljövänliga produkter. Kemikaliehanteringssystemet Chemsoft används för att kartlägga, riskbedöma och byta ut kemikalier som används i verksamheterna.

I verksamheter som serverar mat ska kraven vara höga på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning. Andelen ekologiska måltider och livsmedel har minskat under föregående år. Förnyade insatser ska genomföras för att vända den negativa trenden. Bland annat ska en utbildningssatsning genomföras för att öka kompetensen hos kökspersonal.

Avfallsmängderna ska minska genom återbruk och genom att användningen av plast- och engångsartiklar minimeras.

Samarbete med näringslivet för utveckling av ett hållbart samhälle sker bland annat genom byggvarubedömningar - BVB. Byggvarubedömningar görs vid ny- om- och tillbyggnader. BVB innebär att byggrelaterade produkter bedöms utifrån kemiskt innehåll, miljöpåverkan under livscykel. Bedömningen görs för att främja produktutveckling mot en giftfri och god miljö och hållbara leveranskedjor.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel medarbetare inom förskolan som gått Kemikaliecentrums halvdagsutbildning eller webbutbildning					65 %	50 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Samtliga verksamheter ska genomföra åtgärder för en mer giftfrimiljö	2023-01-01	2023-12-31	
 Utbildning i näringslära och klimatsmart mat ska genomföras för kökspersonal	2023-01-01	2023-12-31	
 Vägledning för kemikaliesmart förskola ska implementeras i förskolans verksamheter	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen

grundas på att de sju verksamhetsområdesmålen som är kopplade till inriktningsmålet prognostiseras att uppfyllas helt.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 3.1, *Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd***, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas helt.

Nämndens nettobudget förväntas för året uppgå till 1 728,3 mnkr med hänsyn till förväntade prestationsförändringar. Budgeten kan komma att förändras under året till följd av nya prestationsförändringar och budgetjusteringar. Nämnden prognostiserar i T1 ett positivt resultat med 17,0 mnkr efter fondförändringar för verksamhetsåret 2023.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 3.2, *I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb***, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas helt.

För att fler brommabor ska bli självförsörjande fortsätter arbetet med förändringsplaner för att tidigt kunna erbjuda stöd och insatser som leder till att den enskild blir självförsörjande. Arbetsmarknadsinsatser som beviljas ska hålla en hög kvalitet och leda till förändringar för den enskilde för att den enskilde ska kunna bli självförsörjande genom arbete. Arbetet med personer som har långvarigt ekonomiskt bistånd med anledning av sjukskrivning utan sjukpenninggrundad inkomst samt personer som har socialmedicinska svårigheter ska prioriteras. Arbetsätt och metoder ska utvecklas för att personer i målgruppen ska komma ut i arbetsträning och närma sig ordinarie arbetsmarknad.

Förvaltningens verksamheter har under perioden tillsammans tagit fram 530 platser för sommarjobb. Av dessa behålls 362 för matchning till Brommas ungdomar. Efter matchningen kommer resterande platser delas till andra stadsdelsförvaltningar.

Samverkan med universitet, högskolor och andra lärosäten fortsätter. Praktikplatser erbjuds som ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare och att locka nya medarbetare.

För att möjliggöra för nyanlända i Bromma att snabbt nå egen försörjning och att etablera sig i samhället fortsätter stödet till målgruppen att utvecklas. Nyanlända erbjuds samhällsvägledning både via medborgarkontoret och via uppsökande arbete.

Under året förväntas näringslivsarbetet i stor utsträckning genomföras inom ramen för trygghetsarbetet. Det pågår bland annat ett arbete med att starta ett nätverk för företagare kring Brommaplan. Förvaltningen har bjudit in cirka 35 företagare till ett första möte. Arbetet med platssamverkan fortsätter för att skapa trygga och attraktiva stadsmiljöer till gagn för både företagare och brommabor.

För **KF:s mål för verksamhetsområdet 3.3, *I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med***, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas helt.

Det vräkningsförebyggande arbetet fortsätter att utvecklas och hemlöshet motverkas. Insatser erbjuds för att förhindra vräkningar, med ett särskilt fokus på barnfamiljer. Samarbetet med SHIS ska fortsätta att utvecklas för att möta behoven hos barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden. Fokus för försöks- och träningslägenheter har under perioden varit att ge

brukarna förutsättningar att komma vidare i sin process att ta sig ur hemlöshet. Arbetet fortsätter med individanpassat stöd.

För att ingen person med funktionsnedsättning ska behöva tacka nej till en bostad för att de inte har råd med den, ges information om kommunalt bostadsbidrag för funktionshindrade i samband med erbjudande om bostad.

Äldre i Bromma informeras på ett tidigt stadiet om vilka boendialternativ som finns i syfte att bättre kunna planera och ta ett eget ansvar för ett tryggt och tillgängligt boende.

För KF:s mål för verksamhetsområdet 3.4, *Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas helt.

Genom den årliga medarbetarenkäten som genomförs i februari får förvaltningen ett underlag att arbeta vidare med för att utveckla verksamheten. Bland annat har arbetet med att stärka och utveckla ett aktivt medarbetarskap påbörjats under våren. Projektet aktivt medarbetarskap går i linje med både stadens personalpolicy och kvalitetsprogram. Projektet kopplas även till det förvaltningsövergripande arbetet med friskfaktorer.

Satsningen på aktivt medarbetarskap förväntas leda till att medarbetare i högre grad ska uppleva sitt arbete meningsfullt, och förvaltningen blir en mer attraktiv arbetsgivare med stolta medarbetare som känner att de kan utvecklas på sin arbetsplats och samtidigt bidra till arbetsplatsens utveckling. Förvaltningen ska på olika sätt arbeta för att stärka arbetsgivarvarumärket för att attrahera fler medarbetare att söka sig till Bromma.

Andelen timavlönade ska minska inom förvaltningens samtliga verksamheter. Inom äldreomsorgen syns en trend som pekar på att andelen har minskat något under inledningen av året.

Statistiken för sjukfrånvaron visar på en positiv trend med sjunkande sjukfrånvaro. Arbetet med tidiga insatser, regelbundna uppföljningar och hälsofrämjande insatser fortsätter.

För KF:s mål för verksamhetsområdet 3.5, *Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas helt.

Arbetet med krigsorganisation och civilt försvar pågår och beräknas vara klart i juni. Därefter skall förvaltningen organiseras för att möta den höjda ambitionsnivån. Trygghetspunkternas platser är fastställda och installation av sambandsutrustning pågår.

En nysatsning på förvaltningens systematiska informationssäkerhetsarbete har påbörjats under perioden med målet att höja kompetensen inom hela förvaltningen. Lokala tillämpningsanvisningar för informationssäkerhetsarbetet har fastställts.

Ett material är framtaget för verksamheterna att arbeta med på arbetsplatsträffar för att öka kompetensen och medvetenheten kring riskerna att utsättas för otillåten påverkan.

För att säkerställa att upphandlade leverantörer inte bidrar till brottslighet och att avtalen följs genomförs ett antal åtgärder.

För KF:s mål för verksamhetsområdet 3.6, *Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas helt.

Det förebyggande trygghetsarbetet pågår enligt plan. Arbetet utifrån operativa BRÅ fortgår. Under perioden har arbetet med gemensamma lägesbilder och gemensamma prioriteringar påbörjats. En trygghetsvandring har genomförts i Beckomberga. Planering pågår för en trygghetsvandring i Blackeberg. I samband med trygghetsvandringen ska en medborgardialog genomföras med ungdomar mellan 11-18 år i samverkan med grundskolorna i Blackeberg.

Arbetet utifrån förvaltningens handlingsplan mot våldsbejakande extremism (VBE) fortgår.

Antal ärenden som avser våld i nära relation ökar. Den interna samverkan ska stärkas i det förebyggande arbetet.

Förvaltningens ANDT+S-förebyggande arbete (alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och spel) fortgår inom alla verksamhetsområden.

För människors upplevelse av trygghet är det viktigt att parker, grönområden och gång- och cykelvägar är välskötta. Förvaltningen fortsätter arbetet med slyröjning, förbättrad belysning, trygghetspromenader och medborgardialoger. Olika typer av spontanaktivitetsytor ska fortsätta att anläggas på parkmark och upprustas i områden som idag upplevs som otrygga för att fler människor ska röra sig i området, vilket förväntas minska otryggheten.

För KF:s mål för verksamhetsområdet 3.7, *Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt*, gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas helt.

I förskolan är undervisningen utformad så att barnen får utvecklas i en öppen, jämställd och demokratisk förskola. Barnen görs delaktiga i undervisningen och utbildningen. Planeringen utgår från barnens tankar och teorier.

Arbetet med att öka barn och ungas delaktighet fortgår inom socialtjänsten. Barns rättigheter säkerställs genom att barnkonsekvensanalyser genomförs i ärenden som berör barn. Barnkonsekvensanalyser görs också i tjänsteutlåtande där det är relevant. Barnperspektivet ska lyftas ytterligare i utredningar och i beslut där barn berörs.

Jämställdhetsarbetet integreras i det ordinarie arbetet, vilket innebär att skillnader mellan flickor/kvinnor och pojkar/män uppmärksammas och analyseras. Beslut om insatser och bemötande sker utifrån ett jämställdhetsperspektiv. I tjänsteutlåtanden fortsätter förvaltningen att göra jämställdhetsanalyser när det är relevant.

Arbetet med att stärka de nationella minoriteternas rättigheter har utvecklats inom samtliga verksamhetsområden.

Inom förvaltningens verksamheter pågår olika kompetenshöjande insatser gällande hbtqi utifrån verksamhetens behov.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för samtliga fyra underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt. Bedömningen grundar sig också på att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt samt att KF:s aktivitet som bidrar till måluppfyllnaden kommer att genomföras under året.

Budget i balans

Nämnden prognostiserar ett överskott med 17,0 miljoner kronor för verksamhetsåret 2023. Det prognostiserade resultatet inkluderar budgetjusteringar, prestationsförändringar och resultatenheternas fonddispositioner. Nämndmålet uppfylls genom att nämndens totala kostnader ryms inom budget.

Osäkerhetsfaktorer för den ekonomiska utvecklingen under året förväntas till följd av ett fortsatt högt inflationsläge. Kostnadsökningarna kan löpande slå igenom då avtal prisregleras eller ingås. Vidare förväntas löneöversynen dra ut på tiden och effekten kommer synas fullt ut med retroaktiv verkan först under hösten.

Jämställdhet

I arbetet med en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser behöver ett jämställdhetsperspektiv finnas med i både beslut och genomförande. För att följa vart resurserna går och vilken effekt de får för brommaborna är resultatet för flertalet indikatorer könsuppdelade. Den könsuppdelade statistiken har möjliggjort analyser av hur resurserna har använts och dess effekter. Olikheter mellan könen uppmärksammas och analyser av resultaten genomförs för att utröna om skillnaderna är relevanta eller om åtgärder behöver genomföras för en jämnare resursfördelning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,9 %			97,5 %		100 %	100 %	Tertial 1 2023
Analys Förvaltningen prognostiserar ett överskott med 17,0 miljoner kronor för verksamhetsåret 2023. Fondförändringar prognostiseras med en minskning med 2,1 mnkr.								
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,1 %			97,5 %		100 %	100 %	Tertial 1 2023
Analys Resultat före fondförändringar prognosticeras till 14,9 mnkr.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens prognossäkerhet T2				-1 %		+/-1 %	+/- 1 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna upphandla och införa ett gemensamt digitalt system för handläggning av stadsdelsnämndernas föreningsbidrag	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.1.1 Brommas ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

 Uppfylls helt

Beskrivning

Driftbudgeten för Brommas stadsdelsnämnd är 1 722,6 miljoner kronor. Investeringsbudgeten är 24,2 miljoner kronor. Utgångspunkten för fördelningen av budgeten har varit att följa kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och att utifrån givna budgetramar uppnå högsta möjliga kvalitet i verksamheten.

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget samtidigt som måluppfyllelsen ska vara hög. Detta är en förutsättning för ekonomisk hållbarhet och en nämndbudget i balans samt för att KF:s inriktningsmål ska uppfyllas. Genom att använda tilldelade medel på ett resurseffektivt sätt säkerställs att en hög servicenivå till brukarna uppnås. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter. Vid prognostiserade underskott ska handlingsplaner upprättas och följas. Åtgärderna i handlingsplanerna stäms av månatligen i samband med budgetuppföljningen.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Prognostiserar en budget i balans				Ja	Ja	Ja		Apr 2023

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för samtliga tolv underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt. Bedömningen grundar sig också på att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt samt att KF:s och nämndens aktiviteter som bidrar till måluppfyllnaden kommer att genomföras under året.

Brommabor är självförsörjande

Andelen barn som ingår i familj som uppbär ekonomiskt bistånd, har under perioden ökat något jämfört med årets slut. Orsaken till detta är att nyanlända familjer med många barn har sökt ekonomiskt bistånd då etableringsersättning är lägre än normen. Bedömningen är att ökningen kommer att fortsätta under året, bland annat på grund av att SHIS har förlängt boendetiden för nyanlända familjer.

Arbetet med upprättande av förändringsplaner är fortsatt prioriterat för att tidigt kunna erbjuda stöd och insatser för att enskilda ska bli självförsörjande. Arbetet pågår och antalet förändringsplaner ökar. Vidare behöver arbetet med att säkerställa att utbetalningar av ekonomiskt bistånd blir rätt från början fortgå under året för att minimera felaktiga utbetalningar.

Under året ska arbetet med personer som har långvarigt ekonomiskt bistånd med anledning av sjukskrivning utan sjukpenninggrundad inkomst samt personer som har socialmedicinska svårigheter prioriteras. Arbetssätt och metoder ska utvecklas för att ta fram bästa möjliga arbetssätt för att personer i målgruppen ska komma ut i arbetsträning för att närma sig ordinarie arbetsmarknad. Samverkan med bland annat vårdcentral, psykiatri och kunskapsdialoger med Samordningsförbundet är ett led i arbetet för att se hur socialtjänsten kan arbeta med målgruppen för att ge det stöd och de insatser som det finns behov av. Arbetsmarknadsinsatser i form av offentligt skyddade anställningar, arbetsträning, Stockholmsjobb och andra rehabiliterande insatser ska erbjudas.

Arbetsmarknadsinsatser

Arbetsmarknadsinsatser som beviljas ska hålla en hög kvalitet och leda till förändringar för den enskilde för att den enskilde ska kunna bli självförsörjande genom arbete. Bromma arbetsmarknadscenter och enheten för arbete och försörjning samverkar i ärenden för att hitta lösningar till personer som uppbär försörjningsstöd och som har beviljats arbetsträning. Bromma arbetsmarknadscenter, tillsammans med enheten för arbete och försörjning och Jobbtorg Vällingby, kommer under 2023 ha en satsning kring strukturerat flöde mellan försörjningsstöd, Jobbtorg och Bromma arbetsmarknadscenter. En gemensam process ska tas

fram och utvärderas under året.

Bromma arbetsmarknadscenter består av en arbetsträningsverksamhet och en sysselsättningsverksamhet. Arbetsträningsverksamheten har under perioden haft ett stort inflöde. I dagsläget är 21 personer inskrivna, varav elva kvinnor och tio män. Två deltagare har avslutats till andra insatser under perioden. Verksamheten har uppmärksammat att målgruppen har ett större behov av samordnade insatser från andra aktörer, vilket förlänger vägen till arbete, studier eller annan ekonomisk försörjning.

Till sysselsättningsverksamheten är deltagarinflödet fortsatt lågt. Flera satsningar har gjorts för öka deltagarinflödet. Till exempel har en workshop genomförts för biståndshandläggare inom socialpsykiatri. Verksamhetens konferensdel har årets första månader varit stängd då den behövts renoveras på grund akustikproblematik. Åtgärderna är klara och konferensverksamheten har åter startat upp.

Förvaltningen har 15 årsplatser för OSA-anställningar. I slutet av tertial 1 är nio av 15 årsplatser tillsatta. Fem av OSA-anställningarna är placerade på Bromma arbetsmarknadscenter. Arbetskonsulent/OSA handläggare har kontinuerlig dialog med arbetsförmedlingen och enheten för arbete och försörjning för att tillsätta de övriga platserna.

Feriejobb

Förvaltningens verksamheter har under perioden tillsammans tagit fram 530 platser för sommarjobb. Av dessa behålls 362 för matchning till Brommas ungdomar. Efter matchningen kommer resterande platser delas till andra stadsdelsförvaltningar.

Under maj kommer förvaltningen träffa ungdomar för att skriva anställningsavtal. Målet är att 325 ungdomar ska sommarjobba i förvaltningens regi. Ytterligare 100 platser ska erbjudas under höstlovet.

VFU- verksamhetsförlagd utbildning

Samverkan med universitet, högskolor och andra lärosäten fortsätter. Praktikplatser erbjuds som ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Mottagandet av studenter utgör även en viktig rekryteringsgrund. Det är framförallt inom förskola och äldreomsorgens utförarverksamheter som platser har erbjudits. Platser har även erbjudits inom socialtjänsten och äldreomsorgens myndighetsutövning. En skillnad mot tidigare år är att antalet förskollärostudenter har minskat. En orsak är att det i år skett en märkbar minskning av sökande till förskolläroutbildningen nationellt.

Nyanlända

För att möjliggöra för nyanlända i Bromma att snabbt nå egen försörjning och att etablera sig i samhället fortsätter stödet till målgruppen utvecklas. Nyanlända erbjuds samhällsvägledning både via medborgarkontoret och via uppsökande arbete. Medborgarkontoret deltar i ett projekt under våren rörande pedagogisk kapacitetsutveckling för nyanlända. Samarbetet med civilsamhället samt föräldragruppen "Svenska med baby" fortgår.

Enheten för arbete och försörjning har under perioden totalt 15 ärenden som berör nyanlända. Inget av dessa ärenden har avslutats under perioden. Det handlar om nyanlända hushåll som

uppbär försörjningsstöd utöver ersättning från arbetsförmedlingen/försäkringskassan. Denna ersättning räcker inte alltid till, särskilt inte om det är många barn i hushållet. SHIS-boendet för nyanlända i Bromma har nyligen beslutat att förlänga boendetiden för de boende, vilket kan innebära att antalet nyanlända hushåll som flyttar minskar. Detta kan innebära färre inflyttande nyanlända till stadsdelsområdet, vilket också kan leda till att färre behöver ansöka om försörjningsstöd i glappet mellan LMA och etableringsersättning.

Medborgarkontoret deltar i ett projekt rörande pedagogisk kapacitetsutveckling för nyanlända. Projektet kommer att pågå under vårterminen. Därutöver fortgår samarbetet med civilsamhället samt föräldragruppen "Svenska med baby".

Näringslivsfrämjande arbete

Under året förväntas näringslivsarbetet i stor utsträckning genomföras inom ramen för trygghetsarbetet. Förvaltningen stöttar och inspirerar företagare i Bromma genom att erbjuda digitala seminarier under våren. Syftet med seminarierna är att inspirera fler företagare att ansluta till ett nätverk för företag i Bromma samt Svensk Handels app Säkerhetscenter. Det pågår ett arbete med att starta ett nätverk för företagare kring Brommaplan. Förvaltningen har bjudit in cirka 35 företagare till ett första möte. Under höstens planeras också eventet Årets lokala företag i samverkan med olika sponsorer som önskar att bidra.

Fortsatt inom ramen för trygghetsarbetet samt inom samverkansöverenskommelsen med polisen har platssamverkan för Brommaplan och Blackeberg inletts. Ett flertal möten har ägt rum med olika aktörer inom områdena. Platssamverkan utgår från att förvaltningen för samman och samverkar med olika lokala aktörer från näringsliv, lokalpolis, civilsamhälle, fastighetsägare och andra myndigheter samt med fackförvaltningar. Torget på Brommaplan ska platsaktiveras genom gemensamma sommar- och höstaktiviteter med olika lokala föreningar, näringsliv och förvaltningen.

Under våren har uppdaterade lägesbilder tagits fram för att bredda perspektiv på vilka åtgärder och aktiviteter som behöver göras för att få ökad trygghet och trivsel. Genom att det lokala näringslivet är involverat, möjliggörs trygga och välfungerande platser inom stadsdelsområdet till gagn för både företag och människor som vistas i området.

Under perioden har förvaltningen också deltagit vid styrelsemöte och årsmöte med Bromma-Ulvsunda Företagarförening.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	1,1 %			1 %	1,1 %	1 %	2,7 %	Tertial 1 2023
Analys Antalet barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd har ökat. Flera nyanlända stora familjer söker ekonomiskt bistånd då etableringsersättning är lägre än normen. Ett ökat antal barn förväntas under de närmaste åren, bland annat på grund av att SHIS har förlängt boendetiden för nyanlända familjer.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,64 %	0,6 %	0,7 %	0,65 %	0,8 %	0,8 %	1,5 %	Tertial 1 2023
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)				100 %		70 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,44 %	0,4 %	0,47 %	0,44 %	0,44 %	0,5 %	1,0 %	Tertial 1 2023
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	530			478	530	475 st	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 1 2023
Analys Årsmålet har höjts i T1:an från 450 till 475 platser.								
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	11			9	15	15 st	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 1 2023
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	53 st			126 st	70 st	70 st	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2023
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st	0 st	0 st	350 st	425	425 st	11 000	Tertial 1 2023
Analys Årsmålet har höjts i T1:an från 375 till 425 platser.								

Nämndmål: 3.2.1 Brommaborna försörjer sig genom eget arbete

 Uppfylls helt

Beskrivning

Arbetet med att ge likställigt stöd till brommabor för att uppnå egen försörjning fortgår, med fokus på framförallt kvinnors etablering på arbetsmarknaden. Samverkan är en nyckelfaktor i arbetet mot självförsörjning. Arbetet med befintliga samverkansformer är fortsatt prioriterat och vidareutvecklas kontinuerligt, framförallt för grupper som står långt från arbetsmarknaden. Samverkan sker bland annat med arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen samt genom samverkansformen Finansiellt samordningsförbund inom

rehabiliteringsområdet (FINSAM) mellan staden, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Region Stockholm. Förvaltningen har inlett ett arbete med en förtroendeläkare som ett led i arbetet. En effektiv användning av insatserna Stockholmsjobb, offentligt skyddad anställning (OSA), praktikplatser och förvaltningens egna arbetsmarknadsinsatser gör att vägen till självförsörjning blir kortare. Förvaltningen ska tillhandahålla fler platser än tidigare till Stockholmsjobb. Ett fortsatt utvecklingsområde är utökad intern samverkan för att öka antalet remisser till arbetsträning.

För personer med funktionsnedsättning ska insatsen daglig verksamhet utvecklas för att fler ska erbjudas arbetslivsinriktade insatser och få möjlighet att närma sig arbetsmarknaden. Brommas dagliga verksamhet kommer under året att utöka sin verksamhet och ta emot flera deltagare. I enlighet med stadens program för tillgänglighet och delaktighet ska personer med funktionsnedsättning i Bromma kunna delta på arbetsmarknaden, i arbetslivet eller i sysselsättning på jämlika villkor som andra och kunna försörja sig själva. För de personer som inte har möjlighet till ett arbete ska behoven av en meningsfull vardag säkerställas genom en individanpassad sysselsättning eller daglig verksamhet.

Ungdomar i Bromma får möjlighet till arbetslivserfarenhet och ett första steg in på arbetsmarknaden genom meningsfulla feriejobb på sommar-, höst- och vinterlov. Genom regional samverkan mellan feriehandläggare i stadsdelsförvaltningarna Hässelby-Vällingby, Spånga-Tensta, Rinkeby-Kista och Bromma, utökas möjligheten till feriearbeten i ett större geografiskt område.

Samverkan med universitet, högskolor och andra lärosäten fortsätter. Praktikplatser erbjuds som ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Mottagandet av studenter utgör en viktig rekryteringsgrund.

Inom ramen för de upphandlingar som genomförs ska sociala krav ställas på de företag som blir upphandlade för att tillgängliggöra arbetsplatser.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel av försörjningsstödstagare som är långtidsarbetslösa som har beviljats insatser	26,76 %	30,77 %	23,38 %	15,07 %	15 %	10 %		Tertial 1 2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Antal personer med funktionsnedsättning med insatsen daglig verksamhet (LSS) eller sysselsättning (SoL) som tagit minst ett steg närmare ordinarie arbetsmarknad	2	2	0		12	12		Tertial 1 2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens verksamheter ska erbjuda platser för feriejobb på sommar-, höst- och vinterlov	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.2.2 Nyanlända etablerar sig på arbetsmarknad, bostadsmarknad och i samhällslivet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nyanlända som bosätter sig i Bromma ska erbjudas stöd för en snabb etablering i skola, arbetsliv och i samhället. En viktig del i detta är samverkan med organisationer och föreningar som bedriver verksamheter för nyanlända.

Stadens gemensamma integrationsarbete och mottagande av nyanlända ska skapa goda förutsättningar för nyanlända att snabbt etablera sig på arbetsmarknad, bostadsmarknad och i samhällslivet. För att möjliggöra för nyanlända i Bromma att snabbt nå egen försörjning och att etablera sig i samhället fortsätter stödet till målgruppen utvecklas. Nyanlända erbjuds samhällsvägledning både via medborgarkontoret och via uppsökande arbete.

Under tertial 1 2023 flyttas medborgarkontoret organisatoriskt från avdelning administration till avdelning socialtjänst och fritid. Syftet är en bättre och tätare samverkan mellan medborgarkontoret och enheten för arbete och försörjning i arbetet med nyanlända som bosätter sig i Bromma.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel nyanlända hushåll aktuella inom ekonomiskt bistånd som har avslutats	0 %			32,14 %	10 %	10 %		Tertial 1 2023
Analys Årsmålet har justerats från 25 till 10 procent i samband med tertialrapport 1 på grund av förutsättningarna har förändrats jämfört med 2022. Boendetiden på SHIS-boendet har förlängts från två till fem år. Det innebär att omsättningen av familjer som ansöker om försörjningsstöd i glappet, mellan ersättning enligt LMA (lagen om mottagande av asylsökande) och etableringsersättning från Försäkringskassan, kommer att minska.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska se över möjligheten att inrätta en samordnartjänst för att underlätta samverkan mellan medborgarkontoret och enheten för arbete och försörjning	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.2.3 I Bromma är samverkan med företagare god

 Uppfylls helt

Beskrivning

Arbetet inom ramen för stadens näringslivspolicy fortgår med särskilt fokus på samverkan med företagare i Bromma. En god samverkan med det lokala näringslivet kan bidra till fler arbetstillfällen. Fler personer får möjlighet att försörja sig genom eget arbete. Genom samverkan i olika former, till exempel platssamverkan, skapas kontaktytor både mellan olika företag och mellan företag och förvaltning. En god samverkan med det lokala näringslivet är betydelsefullt i arbetet med trygghetsfrågor och leder samtidigt till kontakter som möjliggör för fler praktikplatser för grupper som står långt från arbetsmarknaden. För att stärka samarbetet och tydliggöra kontaktvägar för företagen kring frågor avseende till exempel stadsmiljön fortsätter arbetet med att utveckla både företagsdialoger och kommunikation riktad till företagare i Bromma. Förvaltningen ska genomföra målgruppsanpassade dialoger utifrån geografiskt område och utifrån bransch. Till exempel riktade dialoger med företag inom stadsdelsområdet som bedriver äldreomsorg, förskola och friskola och dialoger med företagare inom ett specifikt geografiskt område.

Näringslivet i Bromma har en hög branschbredd och bidrar till utveckling av stadens verksamhet bland annat som leverantör och utförare av kommunal kärnverksamhet som, förskola, skola, verksamhet för personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg. En vanlig kontakt med företag i Bromma sker vid tillsyn av verksamheter inom äldreomsorg och verksamhet för personer med funktionsnedsättning.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal företag som medverkat på företagsdialog	10				45	30		Tertial 1 2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska genomföra målgruppsanpassade företagsdialoger	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för de fyra underliggande indikatorerna prognostiseras att uppnås helt. Bedömningen grundar sig också på att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt samt att nämndens aktiviteter som bidrar till måluppfyllnaden kommer att genomföras under året.

Det vräkningsförebyggande arbetet fortsätter att utvecklas och hemlöshet motverkas. Insatser erbjuds för att förhindra vräkningar, med ett särskilt fokus på barnfamiljer. Samarbetet med SHIS ska fortsätta att utvecklas för att möta behoven hos barnfamiljer som lever i osäkra boendeförhållanden. Målet är att såväl barnfamiljer samt vuxenhushåll ska komma vidare till egen bostad. Tre barnfamiljer lever just nu under osäkra boendeförhållanden. Det pågår ett arbete för att hitta mer permanenta lösningar för deras boendesituation.

Fokus för försöks- och träningslägenheter under perioden är att ge brukarna förutsättningar att komma vidare i sin process att ta sig ur hemlöshet. Arbetet fortsätter med individanpassat stöd. Hittills i år har verksamheten tagit emot sju remisser varav fem remisser till träningslägenhet, en remiss till jourlägenhet samt en remiss till försökslägenhet.

En tätare samverkan kring lägenheterna i fastigheten på Knypplerskevägen 1-3 har inletts med Familjebostäder och förvaltningen i syfte att främja hyresgästers möjligheter att komma vidare mot mer självständiga boendelösningar samt att öka tryggheten i fastigheten. Arbetet fortsätter under året.

Ingen person med funktionsnedsättning ska behöva tacka nej till en bostad för att de inte har råd med den. Sex brukare har under perioden erbjudits boende med särskild service och fått information om KBF (kommunalt bostadsbidrag för funktionshindrade) i samband med erbjudandet.

Äldre i Bromma informeras på ett tidigt stadiet om vilka boendialternativ som finns i syfte att bättre kunna planera och ta eget ansvar för ett tryggt och tillgängligt boende. Två informationstillfällen har erbjudits under våren på stadsdelens aktivitetscenter.

Möjligheten till kvarboende kan också förlängas med hemtjänstinsatser.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avvärras efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	100 %				100 %	75 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2023
   Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	100	100 %	100 %	100	75	75 %	Tas fram av nämnd	2023
  Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	1			3		10	Tas fram av nämnd	2023
   Antal vräkningar som berör barn	0			0	0	0	Tas fram av nämnd	2023

Nämndmål: 3.3.1 Brommaborna har ett tryggt och varaktigt boende

 Uppfylls helt

Beskrivning

Arbetet med att motverka hemlöshet fortsätter och utgår från stadens hemlöshetsprogram. För att undvika att personer hamnar i hemlöshet stärks det förebyggande arbetet där långsiktiga alternativ till placeringar på akutboenden prioriteras och trösklarna för att få en fast bostad sänks. Ett viktigt arbete i detta är att stärka den interna samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet. I Bromma är barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden en särskilt prioriterad målgrupp där barnens behov uppmärksammas utifrån deras särskilt utsatta situation.

Brommabor som beviljas tillfälligt boende av socialtjänsten får stöd för att komma vidare till ett eget boende. Socialtjänsten arbetar för att minska antalet akuta boendelösningar samt öka antal bostadskontrakt enligt modellen "Bostad först".

I Bromma ska personer med funktionsnedsättning som har behov av bostad med särskild service inte behöva vänta på att få insatsen verkställd. Ingen ska tacka nej till en grupp- eller servicebostad på grund av att de inte har råd med den. Tydlig information ges till brommabor som beviljas bostad med särskild service om de statliga och kommunala ekonomiska bidrag

som den enskilde kan ansöka om.

Äldre informeras på ett tidigt stadium om vilka boendialternativ som finns i syfte att bättre kunna planera och ta eget ansvar för ett tryggt och tillgängligt boende. Möjligheten till kvarboende kan också förlängas med hemtjänstinsatser och genom utvecklig och införande av välfärdsteknik.

För att säkerställa att gruppboende, särskilda boenden för äldre och förskolelokaler planeras in i nya områdesplaner och detaljplaner, sker samverkan med olika parter i planeringsprocessen. För att lokala strategiska frågor ska kunna tas upp tidigt i planeringsstadiet ingår förvaltningen frekvent i olika samverkansformer med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Micasa, SISAB, trafikkontoret, utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska stärka och utveckla den interna samverkan kring det vråkningsförebyggande arbetet genom att ta fram gemensamma rutiner.	2023-01-01	2023-12-31	
 Äldreomsorgen ska arrangera informationsmöte för seniorer på aktivitetscenter om boendeformer för äldre samt vikten av att planera för sitt boende	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för tre av sju underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt och fyra att uppnås delvis. Bedömningen grundar sig också på att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt samt att KF:s och nämndens aktiviteter som bidrar till måluppfyllnaden kommer att genomföras under året. Utfallet för fyra av indikatorerna hämtas från stadens medarbetarundersökning som genomförs i inledningen av året, vilket gör att resultatet av årets insatser syns i statistiken först 2024.

AMI

Genom den årliga medarbetarenkäten som genomförs i februari får förvaltningen ett underlag att arbeta vidare med för att utveckla verksamheten. I enkäten finns nio frågor som tillsammans bildar ett totalindex för AMI, samt tre delindex; Motivation, Ledarskap och

Styrning. I årets medarbetarenkät ligger Brommas resultat kvar på samma resultat (79) som 2022. De senaste årens mätningar har visat att yngre medarbetare (18-24 år) varit minst nöjda med ledarskapet. I årets mätning har den gruppen ökat sin nöjdhet och är den grupp som är mest nöjda med ledarskapet. Kvinnor är överlag mer nöjda än männen och den äldsta medarbetargruppen (från 55 år) har genomgående det högsta AMI.

Olika insatser kommer att genomföras under året med målet att höja samtliga tre delindex. Bland annat har arbetet med att stärka och utveckla ett aktivt medarbetarskap påbörjats under våren. Alla chefer har fått en presentation av projektet vid chefsforum i mars. En projektplan för arbetet samt en tidsplan för genomförandet av utbildningar för både chefer och medarbetare under hösten har tagits fram.

Projektet aktivt medarbetarskap går i linje med både Stockholm stads personalpolicy och kvalitetsprogram. Projektet kopplas även till det förvaltningsövergripande arbetet med friskfaktorer.

Syftet och målet med projektet är:

- Att arbeta med medarbetarskapet på ett samlat, förvaltningsövergripande sätt, där syftet är att utveckla viktiga frågor som egenansvar och stolthet.
- Att skapa gemensamma referensramar av vad ett gott medarbetarskap innebär – både utifrån forskning och utifrån stadens personalpolicy.
- Att det blir tydligt hur våra kärnvärden från kvalitetsprogrammet; stockholmarnas fokus, helhetssyn, hållbarhet, handlingsutrymme, lärande och öppenhet, är en del av ett gott medarbetarskap.
- Att få medarbetare som känner att de i hög grad både förväntas bidra, och bidrar till, förvaltningens inriktning, uppdrag och mål.
- Att förvaltningens medarbetare aktivt bidrar till kvalitet och utveckling i verksamheten.

Satsningen på aktivt medarbetarskap förväntas leda till att medarbetare i högre grad ska uppleva sitt arbete meningsfullt, och att Bromma blir en mer attraktiv arbetsgivare med stolta medarbetare som känner att de kan utvecklas på sin arbetsplats och samtidigt bidra till arbetsplatsens utveckling.

Kompetensförsörjning

Förvaltningen ska på olika sätt arbeta för att stärka arbetsgivarvarumärket för att attrahera fler medarbetare att söka sig till Bromma. Bland annat genom att ta väl hand om kandidaterna i rekryteringsprocessen. Bromma kommer att ingå i ett pilotprojekt där kandidater får återkoppla hur det har varit att söka jobb i Stockholms stad och Bromma stadsdelsförvaltning. Studentmottagande är också ett viktigt led i att vara en attraktiv arbetsgivare och därigenom kunna rekrytera framtida medarbetare. Antalet förskollärostudenter har dock minskat rejält denna termin då sökfrekvensen till utbildningen har minskat.

Även olika kommunikationsinsatser ska stärka förvaltningens arbetsgivarvarumärke. Inom förskolan har en kommunikationsplan kring kost och hälsa påbörjats som ett led i att höja attraktiviteten både internt och externt. Projektet ska utmynna i filmer från verksamheterna

och slutligen en kokbok. Projektet är i planeringsstadiet och kommer att genomföras under hösten 2023 och våren 2024.

Målet med förvaltningens olika insatser är att medarbetare och chefer ska känna engagemang, trivas och utvecklas i Bromma.

Andel timavlönade

Andelen timavlönade ska minska inom förvaltningens samtliga verksamheter. Inom äldreomsorgen syns en trend som pekar på att andelen har minskat något under inledningen av året. Denna trend kan bero på det projekt om heltid som norm som påbörjats inom äldreomsorgen. Inom verksamheterna har en förändring genomförts som innebär att vikarier anställs på längre tid istället för på timme. Därutöver har vård- och omsorgsboende planerat för att starta resursteam med fast personal som bemannar inom hela verksamheten. Ett boende väntas starta sitt resursteam i maj och övriga boenden planerar för att införa resursteam. Inom flera utförarverksamheter har scheman setts över för att undvika tomma rader och för att öka kontinuiteten för den äldre. Inom förvaltningens utförarverksamheter för personer med funktionsnedsättning planeras för ett bemanningsteam som ska minska antalet vikariatimmar.

Sjukfrånvaro

Statistiken för sjukfrånvaron visar på en positiv trend med en sjunkande sjukfrånvaro. Arbetet med tidiga insatser, regelbundna uppföljningar och hälsofrämjande fortsätter.

Under året ska verksamheterna arbeta med friskfaktorer som dockar väl ihop med det systematiska arbetsmiljöarbetet. En utbildning för chefer i friskfaktorer planeras i slutet av maj.

Dialoggrupperna för chefer kring arbetslivsinriktad rehabilitering och hälsa har fortsatt under våren. Fyra grupper startade i januari 2023 och antal deltagare per grupp har varit mellan 7-12 deltagare. Syftet med dessa grupper är bland annat att chefer ska ges möjlighet att under lugna förhållanden få reflektera kring sitt uppdrag i rehabiliteringsärenden och att utbyta erfarenheter och lära av varandra. Givetvis också att få hjälp och stöd av HR. Dessa möten har varit mycket uppskattade.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	79	78	79	79		83	83	2023
Analys Utfallet är hämtat från årets medarbetarundersökning som genomfördes under februari. AMI består av nio frågor som tillsammans bildar ett totalindex samt tre delindex; Motivation, Ledarskap och Styrning. Delindex för motivation och styrning har sjunkit samtidigt som delindex för ledarskap har ökat. Staden totalt har AMI 80 som är oförändrat sedan ett par år tillbaka. Jämfört med övriga stadsdelsnämnder ligger resultatet för Bromma bland de lägre. En djupare analys av resultatet kommer att genomföras, dels förvaltningsövergripande, dels inom respektive avdelning och enhet. Redan nu pågår ett antal insatser och flera är planerade för att medarbetare och chefer ska känna engagemang, trivas och utvecklas i Bromma. Resultatet av de insatser som genomförs under 2023 kommer synas i statistiken först 2024.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom vård, omsorg och pedagogiska verksamheter						12,5 %	Tas fram av nämnd	2023
Analys På uppmaning av SLK att höja ambitionsnivån har årsmålet ändrats från 20 procent till 12,5 procent. Eftersom årsmålet har förändrats visar prognosen att det är en utmaning att uppnå årsmålet. Men genom olika insatser så som äldreomsorgens arbete med heltid som norm och genom att inrätta resursteam inom de olika verksamheterna är strävan att årsmålet ska uppnås.								
   Sjukfrånvaro	9,2 %	7 %	9,7 %	9,6 %	8,5 %	8,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2023
Analys Sjukfrånvaron redovisas som rullande tolv månads genomsnitt per mars.								
   Sjukfrånvaro dag 1-14	3,17 %	3,06 %	3,19 %	3,52 %	3 %	3 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2023
Analys Sjukfrånvaron redovisas som rullande tolv månads genomsnittet per mars.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjningen inom förskolan i Stockholms stad	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.4.1. Medarbetare i Bromma ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb med fokus på brommaborna

 Uppfylles helt

Beskrivning

Förvaltningens medarbetare är nyckeln till god kvalitet inom alla verksamhetsområden. Förvaltningen ska stödja ett hållbart arbetsliv och medarbetarnas kompetens ska tillvaratas genom en lärande kultur i ett öppet klimat präglad av tillit. Förvaltningens chefer ska stödja medarbetare att aktivt arbeta för att utveckla och omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar som kommer brommaborna till del. Medarbetare ska uppmanas att testa nya arbetssätt i samverkan med andra verksamheter inom förvaltningen. Alla medarbetare ska känna till de mål och resultat som ska nås. Detta kräver en hög grad av delaktighet, engagemang och eget aktivt ansvarstagande av samtliga medarbetare. Medarbetare ska känna att deras arbete är meningsfullt och att de är delaktiga i utvecklingen

av verksamheten och i arbetet med att uppnå satta mål. För att stärka kompetensen inom förvaltningens verksamheter uppmuntras medarbetare att genomföra utbildningar som anordnas av både staden och förvaltningen.

Förvaltningen ska ge stöd i ledarskapet, dels genom utbildningsinsatser, dels genom dialogmöten utifrån olika teman. Basutbildning för nya chefer ska ge en stabil grund för att arbeta som chef i Bromma. Chefer ska leda i enlighet med stadens chefsprofil. Ledarskapet ska vara präglad av kommunikation, tillit och mod för ett aktivt förändringsarbete i en öppen och tillåtande kultur, samtidigt som utmanande situationer ska kunna hanteras.

Förhållningssätten i stadens kvalitetsprogram; stockholmarnas fokus, helhetssyn, hållbarhet, handlingsutrymme, lärande och öppenhet ska genomsyra allt arbete i organisationen. Under 2022 har programmet implementerats hos förvaltningens chefer. I år ska kvalitetsprogrammet implementeras i hela organisationen. Chefer och medarbetare ska uppmuntras till innovation och att arbeta systematiskt med att sprida och ta till sig goda exempel på effektiva arbetsätt som bidrar till att lösa nuvarande och framtida utmaningar på ett hållbart sätt - ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Som ett led i kvalitetsarbetet uppmuntras fler verksamheter att delta i stadens kvalitetsutmärkelse.

För att klara välfärdens rekryteringsutmaningar ska medarbetare erbjudas tillsvidareanställning på heltid. Målet är att minst 90 procent av de anställda ska ha en tillsvidareanställning på heltid. Antalet timanställda ska minska genom fler heltidstjänster och olika typer av resurspooler. Samtliga avdelningar har en långsiktig planering för att behålla, utveckla samt attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens för både nutid och framtid. Medarbetarskapet ska under året lyftas – en större satsning ska genomföras för att stärka och utveckla ett aktivt medarbetarskap. Förvaltningen ska också arbeta med att stärka arbetsgivarvarumärket för att på det sättet attrahera fler medarbetare att söka sig till Bromma. Samverkan med universitet, högskolor och andra lärosäten fortsätter. Praktikplatser erbjuds som ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Mottagandet av studenter utgör en viktig rekryteringsgrund.

Arbetet med att utveckla och förbättra det förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljöarbete fortsätter för att verka för ett långt och hållbart arbetsliv. För att stärka arbetet med friskfaktorer ska insatser, rutiner och processer ses över. Friskfaktorer ska identifieras inom de olika verksamheterna i arbetet för att minska ohälsan.

Ett systematiskt arbetsmiljöarbete ska bidra till en god och hälsosam arbetsmiljö. Arbetet med att stötta cheferna genom hela rehabiliteringsprocessen fortsätter att prioriteras likaså det förebyggande arbetet med särskild uppmärksamhet på korttidsjukfrånvaron. Under våren fortsätter dialoggrupper för chefer i arbetslivsinriktad rehabilitering. Syftet med dessa grupper är att chefer ska ges möjlighet att under lugna förhållande få reflektera kring sin roll och ledarstil i rehabiliteringsärenden och att utbyta erfarenheter och lära av varandra.

Bromma ska vara en jämställd arbetsgivare. Osakliga löneskillnader ska utjämnas och

nolltolerans mot diskriminering och trakasserier ska råda.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet följs upp varje år i januari. Den årliga uppföljningen genomförs på enhetsnivå, avdelningsnivå och på förvaltningsövergripande nivå. Som stöd för uppföljningen finns ett flödesschema och en checklista. I uppföljningen bedöms det systematiska arbetsmiljöarbetets olika delar utifrån kraven i föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel medarbetare som kan rekommendera sin arbetsplats till andra	71 %					72 %		2023
Analys Utfallet är hämtat från årets medarbetarundersökning som genomfördes under februari. Förvaltningen har påbörjat arbetet med en särskild satsning på att bli en mer attraktiv arbetsgivare. Bland annat genom ett projekt vars syfte är att stärka och utveckla ett aktivt medarbetarskap. Projektet går i linje med både stadens personalpolicy och kvalitetsprogram. Satsningen på att bli en mer attraktiv arbetsgivare förväntas bidra till stolta medarbetare som känner att de kan utvecklas på sin arbetsplats och samtidigt bidra till arbetsplatsens utveckling. Resultatet av de insatser som genomförs under 2023 kommer synas i statistiken först 2024.								
 Andel medarbetare som upplever att arbetet känns meningsfullt	85 %			87 %		86 %		2023
Analys Utfallet är hämtat från årets medarbetarundersökning som genomfördes under februari. Satsningen på aktivt medarbetarskap och implementeringen av stadens kvalitetsprogram förväntas leda till att medarbetare känner ett större engagemang och därmed upplever sitt arbete mer meningsfullt. Resultatet av de insatser som genomförs under 2023 kommer synas i statistiken först 2024.								
 Andel medarbetare som är insatta i arbetsplatsens mål	87 %			88 %		87 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska genomföra dialogmöten med chefer utifrån olika teman	2023-01-01	2023-08-31	
 Förvaltningen ska se över insatser, rutiner och processer för att stärka och utveckla arbetet med friskfaktorer	2023-01-01	2024-08-31	
 Förvaltningen ska ta fram en kommunikationsplan för att stärka Brommas arbetsgivarvarumärke under tertial 1.	2023-01-01	2023-06-30	
Analys Aktiviteten har förlängts till sista juni.			
 Förvaltningen ska ta fram en övergripande kompetensutvecklingsinsats för medarbetare för att stärka och utveckla ett aktivt medarbetarskap.	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens verksamheter ska erbjuda platser för verksamhetsförlagd utbildning/praktik.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för de fyra underliggande indikatorerna prognostiseras att uppnås helt. Bedömningen grundar sig också på att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt samt att KF:s och nämndens aktiviteter som bidrar till måluppfyllnaden kommer att genomföras under året.

Rådighet och uppföljning av leverantörer

För att säkerställa att upphandlade leverantörer inte bidrar till brottslighet, att avtalen följs och att arbetsrättsliga kontraktsvillkor vid upphandling uppfylls, genomförs ett antal åtgärder:

- Stadens inköpssystem Agresso ska användas när det är tillämplig för att säkerställa avtalade inköp.
- Cheferna får ta del av sitt systemutnyttjande gällande stadens inköpssystem och inköp.
- Stickprov ska göras under året av leverantörsfakturor för att fånga avvikelser.
- Förvaltningen tillämpar lagar, stadens regler och lokal rutin vid upphandlingar.
- Inför att avtal ingås begärs underlag in från Skatteverket gällande skatteskulder och arbetsgivaravgifter.
- I upphandlingsmallarna för avtal ingår standardklausuler som säkerställer att stadens riktlinjer följs.
- Enheterna inom förvaltningen ska upprätta egna lokala kontroller för avtalsuppföljning - framarbete en systematik. Exempel på kontrollaktiviteter är platsbesök, uppföljningsmöten, genomgång av registerunderlag och meddelande vid förändring av underleverantör.
- Under året förväntas en övergripande lokal checklista för avtalsuppföljning tas fram.

Krisberedskap

Arbetet med krigsorganisation och civilt försvar pågår och beräknas vara klart i juni. Därefter skall förvaltningen organiseras för att möta den höjda ambitionsnivån. Brommas övergripande krisplan kommer att anpassas efter den nya krigsorganisationen under hösten.

Trygghetspunkternas platser är fastställda och installation av sambandsutrustning pågår. Följande platser kommer att utgöra trygghetspunkter i Bromma:

- Medborgarkontoret i Bromma
- Förvaltningshuset
- Åkeshovshallen
- Äppelviksskolan

Under perioden har planering gjorts med idrotts- och fastighetsförvaltningen avseende Åkeshovshallens trygghetspunkt.

Inom förskolan, äldreomsorgen och LSS pågår arbetet med att planera beredskapslager för att klara grundläggande måltidsbehov för barn, brukare och personal i flera dygn. Arbetet sker både stadsövergripande och på enhets-/områdesnivå.

Otillåten påverkan

Medarbetare och chefer kan utsättas för påtryckningar och otillbörlig påverkan vid beslutsfattande och utförande av insatser. Ett material är framtaget för verksamheterna att arbeta med på arbetsplatsträffar för att öka kompetensen och medvetenheten kring riskerna för att utsättas för otillåten påverkan. Förvaltningens chefer ska utbildas i ämnet inför implementering av arbetsmaterialet.

Informationssäkerhet

En nysatsning på förvaltningens systematiska informationssäkerhetsarbete har påbörjats under perioden med målet att höja kompetensen inom hela förvaltningen. Lokala tillämpningsanvisningar för informationssäkerhetsarbetet har fastställts. Arbetet med att utse objektägare för de IT-system som används av förvaltningens verksamheter pågår. Det finns en plan för att under året klassa samtliga IT-tjänster samt identifiera åtgärder. Under perioden har alla verksamheter genomfört minst en åtgärd som innebär att informationssäkerhetsarbetet inom förvaltningens verksamheter har stärkts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	43,64 %					37 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2023
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts						100 %	80 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen, planera för att stadens förskolor beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för samtliga förskolebarn och personal under flera dygn	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2023-01-01	2023-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2023-01-01	2023-12-31	
  Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2023-01-01	2023-12-31	
  Socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska etablera en permanent beredskap och organisation för iordningsställande av trygghetspunkter inom sitt geografiska område	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: 3.5.1 Brommas verksamheter har en hög beredskap för oväntade händelser

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens och därmed stadens krisberedskap och civilförsvarsförmåga ska stärkas genom höjd kompetens, planering och övning för att säkerställa förmågan att möta och hantera situationer som utmanar samhällsviktig verksamhet i händelse av väpnat angrepp eller krig i vår omvärld, men även för att säkerställa förmågan att hantera extraordinära händelser i fredstid. För att öka beredskapen inom förvaltningens verksamheter ska förvaltningen upprätta en krigsplanering som kompletterar den tidigare upprättade kris- och kontinuitetsplaneringen. Boenden och förskolor ska planera för beredskapslager och klara grundläggande måltidsbehov för brukare och personal i flera dygn.

Åtgärder utifrån förvaltningens risk- och sårbarhetsanalys genomförs inom respektive avdelning. Kontinuitetsplaner på både övergripande och verksamhetsnivå följs upp och uppdateras utifrån ny kunskap. Krisövningar genomförs för att säkerställa att planerna fungerar och är kända av alla.

För att kunna ge brommaborna och andra som vistas i stadsdelsområdet information och stöd vid samhällskriser ska trygghetspunkter inrättas i Bromma.

Medarbetare och chefer kan utsättas för påtryckningar och otillbörlig påverkan vid

beslutsfattande och utförande av insatser. Medvetenheten om risken för att bli utsatt för otillåten påverkan behöver öka. Ett särskilt arbetsmaterial som ska användas på arbetsplatsträffar har tagits fram. Materialet ska användas för att öka kunskapen om risker för otillåten påverkan och öka kännedomen om förvaltningens rutiner för hur hot och våldshändelser uppmärksammas och hanteras.

Inköp ska i första hand göras genom stadens inköpssystem, vilket garanterar att varor och tjänster köps av leverantörer som staden har avtal med. Andelen elektroniska inköp ska öka under 2023.

Minst en gång om året följer förvaltningen upp de avtal och leverantörer som är upphandlade för att säkerställa att avtalen följs och att brister uppmärksammas.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel berörda boenden och förskolor som har beredskapslager och klarar grundläggande måltidsbehov för barn, brukare och personal under flera dygn.						50 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska höja kompetensen om otillåten påverkan hos chefer och medarbetare genom ett gemensamt APT-material	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningens kris-, krigs- och kontinuitetsplanering ska göras känd i organisationen	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.5.2 Informationssäkerhetsarbetet i Bromma är effektivt och ändamålsenligt för brommabornas trygghet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Enligt Stockholms stads riktlinjer för informationssäkerhet ska förvaltningen ha ett systematiskt informationssäkerhetsarbete. Arbetet bidrar till brommabornas trygghet och förtroende för Bromma och för staden som helhet. Informationssäkerhet innebär skydd av information, oavsett om den är muntlig, pappersbunden eller digital. Arbetet utförs inom tre områden; organisatorisk säkerhet, it-säkerhet och fysisk säkerhet. Kompetensen om informationssäkerhet ska höjas inom hela förvaltningen. Åtgärder ska genomföras utifrån

varje verksamhets behov. Förvaltningens lokala anvisningar ska gås igenom årligen och revideras om det behövs. Den lokala anvisningen beskriver bland annat ansvarsfördelningen inom förvaltningens informationssäkerhetsorganisation (roller och mandat).

Om en informationssäkerhetsincident inträffar ska en väl fungerande incidenthantering minska konsekvenser för verksamhet och berörda individer. Fel åtgärdas och bidrar till att förvaltningens informationshantering ständigt förbättras genom utvärdering och lärande.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Förvaltningens enheter har genomfört åtgärder som innebär att informationssäkerhet arbetet inom förvaltningens verksamheter har stärkts	 Ja				 Ja	Ja		Tertial 1 2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 1. Föreläsning/workshop för chefer om vad det innebär att arbeta systematiskt med informationssäkerhet på avdelnings- och enhetsnivå (T1).	2023-01-01	2023-04-30	
 2. Alla enheter ska under tertial 1 identifiera behov av åtgärder som säkerställer att stadens riktlinjer för informationssäkerhet tillämpas inom förvaltningens alla verksamheter.	2023-01-01	2023-06-30	
Analys Slutdatum för aktiviteten har flyttats fram till den sista juni.			
 3. Alla enheter ska genomföra åtgärder som säkerställer att stadens riktlinjer för informationssäkerhet tillämpas inom förvaltningens samtliga verksamheter.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för sex av sju underliggande indikatorer prognostiseras att uppnås helt och en att uppnås delvis. Bedömningen grundar sig

också på att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt samt att nämndens aktiviteter som bidrar till måluppfyllnaden kommer att genomföras under året.

Trygghetsskapande arbete

Det förebyggande trygghetsarbetet pågår enligt plan. Arbetet utifrån operativa BRÅ fortgår. Under perioden har arbetet med gemensamma lägesbilder och gemensamma prioriteringar påbörjats.

I slutet av mars genomfördes en trygghetsvandring i Beckomberga där personal från förvaltningen, lokalpolis, trafikkontor och flera boende i området deltog. Gruppen som närvarade hade god kännedom om området och kunde informera om brister och förtjänster i Beckomberga. Polisen tar med sig information från de boende om bland annat fortkörning i området. Beckomberga är annars ett lugnt område.

Planeringen av en trygghetsvandring i maj i Blackeberg pågår. I samband med trygghetsvandringen ska en medborgardialog genomföras med ungdomar mellan 11-18 år i samverkan med grundskolorna i Blackeberg. Detta utifrån information från Stockholmsenkäten som uppvisar att framförallt unga flickor i Bromma känner sig otrygga i sin närmiljö.

I höst planeras trygghetsvandringar i Mariehäll/Annedal och i Alvik.

Arbetet med att ta fram en kommunikationsplan för främjande, förebyggande och trygghetsskapande arbete för prevention som riktar sig till ungdomar och deras föräldrar är inlett. Till kommunikationsplanen är en tillhörande aktivitetsplan framtagen och arbetet med vidareutveckling kommer att ske under året.

Föräldrar i Bromma erbjuds individuellt stöd genom FCA (familjecentrerat arbetssätt) Blackeberg, föräldraprogram och råd- och stödsamtal.

Utbildning i MVP (mentorer för våld) pågår för strateger och chefer inför implementering av MVP fritid i fritidens verksamheter. Fältassistenter samverkar och erbjuder MPV i skolorna.

Arbetet utifrån förvaltningens handlingsplan mot våldsbejakande extremism (VBE) fortgår. De lokala rutinerna för individärenden med koppling till VBE har reviderats.

Våld i nära relation

Antal ärenden som avser våld i nära relation ökar både hos relationsvårdsteamet och hos enheten för barn och ungdom. Arbetet med att tillsätta en arbetsgrupp med de övriga myndighetsutövande verksamheterna inom förvaltningen pågår för att öka samverkan mellan enheterna i det förebyggande arbetet.

Inom den lokala samverkansöverenskommelsen finns också en arbetsgrupp bestående av biträdande enhetschef, kommunpolis, samordnare från förskola, preventionssamordnare, trygghetssamordnare och socialsekreterare från relationsvårdsteamet. Arbetsgruppen träffas två-tre gånger per termin och följer upp aktiviteter utifrån åtgärdsplan från samverkansöverenskommelsen.

ANDT+S-förebyggande arbete

Förvaltningens ANDT-förebyggande arbete (alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobak) mäts genom preventionsindex mini. Indexet baseras på ett nationellt preventionsindex som används för uppföljning och analys av kommunernas ANDT-förebyggande arbete. Det förebyggande arbetet inkluderar även spel om pengar (S). Inom förvaltningens verksamheter genomförs olika aktiviteter i det preventiva arbetet kopplat till ANDTS. Några exempel på vad som är på gång:

Förskolan – Barnombudens nätverk träffas regelbundet. Nätverket utgår från dokumentet ”Så hjälper vi barnet! Att upptäcka barn i förskolan som växer upp i familjer med missbruk”. Ett samarbete mellan Ersta vändpunkten, Bromma Förskolor och Bromma socialtjänst.

Socialtjänst och fritid - Utvecklar arbetet kring spel om pengar. Ser över möjligheter till kompetensutveckling genom till exempel utbildning och föreläsning/seminarium/konferens.

Äldreomsorgen - Medarbetare skall genomgå/ta del av Socialstyrelsens utbildningspaket om äldre och alkohol.

HR, säkerhet, nämnd och service - Avdelningen ska se över möjligheten att erbjuda chefer en utbildning i missbruk- och riskbruk med expert inom området.

Ekonomi, lokal och stadsmiljö - Trygghetsåtgärder genomförs i utemiljö (belysning, beskärning/fällning, aktivitetsytor, skyltning med mera).

Stadsmiljö

För människors upplevelse av trygghet är det viktigt att parker, grönområden och gång- och cykelvägar är välskötta. Förbättringar som genomförs i parker och grönområden förväntas leda till ökad trygghet och förbättrad tillgänglighet. Förvaltningen fortsätter arbetet med slyröjning, förbättrad belysning, trygghetspromenader och medborgardialoger. Olika typer av spontanaktivitetsytor ska fortsatt anläggas på parkmark och upprustas i områden som idag upplevs som otrygga för att fler människor ska röra sig i området, vilket förväntas minska otryggheten.

Förvaltningen söker trygghetsmedel i samband med tertialrapport 1 för att genomföra trygghetsskapande projekt. Dels handlar det om förstärkt belysning på en lekplats, på en hundrastgård samt längs två parkvägar. Därutöver söks även medel för anläggande av ett utegym, en cykelpark, en pumptrackbana samt trygghetsskapande åtgärder längs en gångväg. Förutsättningen för genomförandet av de olika trygghetsskapande projekten är att förvaltningen beviljas de ansökta medlen för projekten.

Framklippning av belysning samt borttagande av siktskymmande växtlighet på gång- och cykelvägar och vid lekparker pågår kontinuerligt för att öka tryggheten för gångtrafikanter, cyklister och parkbesökare

Förvaltningen genomförde under mars månad en informationsinsats i form av helsidesannonser i lokaltidningen. Brommaborna informerades bland annat om den kommande vårstädningen och sandupptagningen, planerna för utvecklingen av parker under 2023 och resultatet från enkäten om önskemål om spontanaktivitetsytor med ett tack till alla som deltog i den. Genom att informera om de aktiviteter som genomförs eller planeras att genomföras i parkmiljöer synliggörs förvaltningens arbete och ansvarsområde.

Vårstädningskampanjen för föreningar och skolklasser pågick under april. Förvaltningen annonserade kampanjen i lokaltidningen i februari och på föreningsmeddelandetavlorna under februari-mars. Antal anmälningar var 68 stycken och antal stadsområden som Bromma är indelad i är 44 stycken. Detta innebär att de föreningar/skolklasser som inte fick möjlighet att delta under vårkampanjen har fått frågan om de är intresserade att delta till hösten. Höstens föreningsstädning blir en extra aktivitet som skapas till följd av det höga intresset från skolklasser och föreningar. Det bidrar till att grönområden och parker är välskötta. Aktiviteten har även ett pedagogiskt syfte för att medvetandegöra barn och ungdomar kring nedskräpning.

Förvaltningen genomförde en förnyad upphandling av driften av Brommas parkmark 2022. Det nya avtalet är en funktionsentreprenad med mål att höja kvaliteten på den övergripande skötseln och renhållningen av parkmark.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				88 %		79 %	79 %	2023
  Stockholmarens nöjdhet med renhållning och städning				74 %		73 %	73 %	2023
  Stockholmarens nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden				71 %		73 %	73 %	2023
Analys								
Prognosen baseras på 2022 års resultat. Förvaltningen genomförde en förnyad upphandling av driften av Brommas parkmark 2022. Det nya avtalet är en funktionsentreprenad med mål att höja kvaliteten på den övergripande skötseln och renhållningen av parkmark.								
En vårstädningskampanj för föreningar och skolklasser har pågått under april. Intresset för att delta var stort i Bromma. Det stora intresset innebär att det till hösten kommer att bli en extra städaktivitet. Föreningar och skolklasser bidrar till att grönområden och parker är välskötta. Aktiviteten har även ett pedagogiskt syfte för att medvetandegöra barn och ungdomar kring nedskräpning.								
  Stockholmarens nöjdhet med stadsmiljön				83 %		83 %	Tas fram av nämnd	2023

Nämndmål: 3.6.1. Brommaborna är trygga genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Beskrivning

Utgångspunkten för Brommas trygghetsarbete är situationell- och social prevention. Trygghetsvandringar och dialog med brommaborna bidrar till ökad trygghet genom riktade insatser och åtgärder som är baserade på brommabornas behov och önskemål. Under året ska en särskild kampanj med fokus på trygghet genomföras. Kampanjen bygger på dialog med brommaborna.

Stadens trygghetsprogram och säkerhetsprogram ligger till grund för hur förvaltningen planerar, genomför och utvecklar trygghets- och säkerhetsarbetet i Bromma. Tillsammans utgör de bägge programmen övergripande inriktning för stadens arbete med att nå målet om en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i. På lokal nivå i Bromma finns ett operativt brottsförebyggande råd (BRÅ) som träffas varje vecka och delar lägesbilder. Utifrån lägesbilder och medborgardialoger genomförs olika trygghetsinsatser i stadsmiljön. Samverkan för ett tryggt och säkert stadsdelsområde sker också genom den lokala samverkansöverenskommelsen som förvaltningen har tillsammans med lokalpolisen, utbildningsförvaltningen och trafikkontoret. I arbetsgrupper med representanter från berörda verksamheter fortsätter arbetet med genomförandet av åtgärder och aktiviteter för en ökad trygghet och minskad brottslighet inom stadsdelsområdet.

Två prioriterade områden i samverkansöverenskommelsen för 2023 är platssamverkan vid Brommaplan och i Blackeberg. Projektet ”Ett tryggare Brommaplan” fortsätter och innebär att tillsammans arbeta praktiskt och strategiskt med trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder på Brommaplan. Projektet leds av förvaltningen och samverkan sker med bland annat trafikkontoret, kulturförvaltningen, polisen, regionen och näringsidkare runtomkring Brommaplan. Trygghetsmätningarna för Brommaplan visar på ett tydligt mönster med upplevd otrygghet på platsen. Den genomgripande ombyggnation av Brommaplan som ligger i planerna för hela området kommer inte kunna genomföras inom den närmaste 10-årsperioden då planerna är tätt sammankopplade med stora infrastrukturprojekt som ligger långt fram i tiden. I avvaktan på den större ombyggnationen behöver mindre åtgärder genomföras för att göra Brommaplan till en tilltalande plats. Platssamverkan 2023 kommer också att fokusera på Blackeberg med anledning av att det enligt polisen förekommer droghandel i området. Polisen ansvarar för arbetet i samverkan med förvaltningen och trafikkontoret. I arbetet med platssamverkan är det lokala näringslivet en viktig part. Förvaltningen ska arbeta för ett stärkt företagarperspektiv i det strategiska trygghetsarbetet och verka för goda förutsättningar för företagandet i hela Bromma.

I det förebyggande trygghetsarbetet kommer förvaltningen även samarbeta med ideella föreningar i Bromma. Föreningar med verksamheter som bidrar till ökad trygghet i närområdet prioriteras vid beslut om föreningsbidrag.

Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i Bromma utgår från den lokala lägesbilden för Bromma. Lägesbilden beskriver aktuella problem och lokala förhållanden med fokus på trygghet, brott och ANDT-frågor (alkohol, narkotika, dopning och tobak). Lägesbilden ska vara uppdaterad och bygga på tillgänglig statistik och hämtar uppgifter från bland annat polis, socialtjänst, trygghetsundersökningar och medborgarundersökningar. Även undersökningar och statistik från nationella, regionala och stadsövergripande källor finns med i bakgrundsmaterialet.

Samverkan mellan preventionssamordnare, trygghetssamordnare, fältassistenter, fritidsverksamhet, polis, skola och andra relevanta aktörer är också av stor betydelse för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. En grund för detta arbete utgörs av

Brommas lokala handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019-2022. Strategin och den lokala handlingsplanen kommer att revideras under 2023.

Barn och unga i Bromma ska inte rekryteras in i kriminalitet. En välfungerande skolgång är en central del i detta arbete. Föräldrar i Bromma erbjuds stöd i sitt föräldraskap och en god samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola och fritidsverksamhet är av största vikt. Fältassistenter besöker skolor och andra arenor där ungdomar befinner sig, med fokus på utemiljöer och de tidpunkter då ungdomarna vistas där. Fältassistenter samarbetar med mobila ordningsvakter, nattvandrare och andra vuxna.

Metoder för det våldspreventiva arbetet ska utvecklas inom förvaltningens verksamheter. Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska fortsatt motverkas och våldsutsatta ska erbjudas skydd och stöd. En iakttagelse som har gjorts, är att många av de personer som utsätts för våld i nära relation, som har uppmärksammats av förvaltningens verksamheter, inte har sökt stöd hos Brommas relationsvårdsteam. Arbetet med att informera om det stöd och de insatser som finns att tillgå behöver intensifieras.

Det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism och arbetet med att utveckla insatser riktade mot barn, unga och vuxna som blivit, eller riskerar att bli indragna i våldsbejakande extremistiska miljöer fortgår. Arbetet mot våldsbejakande extremism utvecklas utifrån befintlig kunskap, lägesbild och aktiviteter i handlingsplanen. Handlingsplanen har reviderats och biläggs verksamhetsplanen (bilaga 6).

Brommaborna ska vara nöjda med sin stadsmiljö och uppleva att parker och grönområden är välskött och skräpfria. Arbetet med att förbättra renhållning och städning inom stadsdelsområdet fortsätter. Genom ett välskött och rent stadsdelsområde ökar områdets attraktivitet och trygghet.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● ♀ Andel brommabor som känner sig trygga i stadsdelsområdets parker och grönområden				81 %		80 %		2023
● ♀ Antal personer som utsätts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	93				200	200		Tertial 1 2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Preventionsindex mini - indexvärde för nämndens ANDT-förebyggande arbete				82		74		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska genomföra en kampanj med arbetsnamnet "Tryggt tillsammans i Bromma". Kampanjen bygger på dialog med brommaborna.	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska kartlägga trygga utemiljöer kring utförarverksamheter	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska ta fram en övergripande kommunikationsplan för främjande, förebyggande och trygghetsskapande arbete för prevention som riktar sig till ungdomar och deras föräldrar.	2023-01-01	2023-12-31	
 Trygghetsvandringar ska målgruppsanpassas i samverkan mellan olika aktörer/avdelningar beroende på målgrupp	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.6.2 Brommaborna är nöjda med sin stadsmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Brommaborna ska vara nöjda med sin stadsmiljö och uppleva att det är rent och skräpfrött i park- och grönområden. Brommabornas nöjdhet med renhållning och städning har ökat under senare års mätningar. En ren och välskött stadsmiljö bidrar till ökad känsla av trygghet. Platssamverkan med näringsliv och civilsamhälle skapar också attraktiva stadsmiljöer. Åtgärder för att öka tillgängligheten i parker och grönområden och arbetet med en äldrevänlig stad ökar också attraktiviteten. Planering av insatser i stadsmiljön ska ske utifrån ett jämställdhetsperspektiv och hänsyn ska särskilt tas till behov hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättning. Genom att utveckla dialogen med brommaborna med utgångspunkt från den lokala parkplanen ökar brommabornas delaktighet i utvecklingen av stadsmiljön. Genom brukaravtal och samverkan med föreningslivet uppmuntras odling och utveckling av Brommas stadsmiljö.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska genomföra en kommunikationsinsats under mars månad om skötsel och städning och övriga åtgärder i park- och grönområden	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på att årsmålen för de två underliggande indikatorerna prognostiseras att uppnås helt. Bedömningen grundar sig också på att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt samt att KF:s och nämndens aktiviteter som bidrar till målluppfyllnaden kommer att genomföras under året

Mänskliga rättigheter

I förskolan är undervisningen utformad så att barnen får utvecklas i en öppen, jämställd och demokratisk förskola. Barnen görs delaktiga i undervisningen och utbildningen. Planeringen utgår från barnens tankar och teorier. Barnen delas under större delen av dagen in i mindre grupper vilket möjliggör en god språklig miljö där barnen får talutrymme och pedagogerna kan fånga upp barnens tankar och åsikter. Vid inköp av lekfigurer samt litteratur strävar förskolan efter att vara inkluderande och att spegla samhällets mångfald. Det finns en medvetenhet hos barnen kring artiklar från barnkonventionen då pedagoger tagit med den som en del i planeringen. Litteraturen är noga utvald, där barnen på förskolorna får möta, och lära kring jämställdhet samt demokratiska förhållningsätt.

I arbetet med de nationella minoriteterna har alla förskoleområden tillgång till böcker och inspirationsmaterial med förslag på hur de kan arbeta. Det finns också goda exempel i verksamheten att ta del av. Mer och mer undervisningsmaterial finns att tillgå överlag och det uttrycks att verksamheten ser en tydlig utveckling på de flesta förskolor. I flerspråkighetskursen som specialpedagogerna håller för alla pedagogerna har de olika minoriteternas rättigheter belysts. Det uttrycks fortfarande att det finns en utvecklingspotential att integrera barnens upplevelser och nya kunskaper om området i undervisningen.

Socialtjänstens verksamheter har påbörjat arbetet med att genomföra aktiviteter som ökar kunskapen om nationella minoriteters rättigheter. Till exempel har enheten för arbete och försörjning bjudit in romska brobyggare för att öka kunskapen om nationella minoriteters rättigheter. Två medarbetare har deltagit på en dag som Socialstyrelsen anordnade om nationella minoriteter. Inom barn- och ungdomsenheten har medarbetarna genomgått utbildning i romsk inkludering som Stockholm stad har erbjudit.

Under perioden har äldreomsorgens förebyggande verksamhet fortsatt arbetet med att uppmärksamma de nationella minoriteterna. Bland annat har flera högtidsdagar uppmärksammas (27/1 förintelsens minnesdag, 6/2 samernas nationaldag, 24/2 Sverigefinnarnas dag samt 8/4 romernas nationaldag) genom att flagga med bordsflaggor och anordnat tipspromenader med frågor om den aktuella nationella minoriteten. Förvaltningen deltar i stadsledningskontorets och äldreförvaltningens olika arbetsgrupper gällande nationella minoriteter. Bromma tillhör samma kluster som Hässelby-Vällingby och tillsammans arrangeras olika berättarkaféer för äldre sverigefinnar i de båda stadsdelarna. Juttutupa

(pratstuga) träffas en gång i månaden på Växthuset i Vällingby och Tarinakahvila (berättarkafé) ses på Blackebergs bibliotek.

Jämställdhetsarbetet integreras i det ordinarie arbetet, vilket innebär att skillnader mellan flickor/kvinnor och pojkar/män uppmärksammas och analyseras. Beslut om insatser och bemötande sker utifrån ett jämställdhetsperspektiv. I tjänsteutlåtanden fortsätter förvaltningen att göra jämställdhetsanalyser när det är relevant.

Barns rättigheter säkerställs inom socialtjänsten genom att barnkonsekvensanalyser genomförs i ärenden som berör barn. Barnkonsekvensanalyser görs också i tjänsteutlåtande där det är relevant. Arbetet med att öka barn och ungas delaktighet fortgår. Stadens barnombudsman har bjudits in till socialtjänstens barnrättsnätverk för att diskutera hur socialtjänstens verksamheter kan lyfta barnperspektivet ytterligare i utredningar och i beslut där barn berörs.

Inom förvaltningens verksamheter pågår olika kompetenshöjande insatser gällande hbtqi utifrån verksamhetens behov.

Lokal demokrati - medborgarbudget

För att stärka dialogen med brommaborna, föreningslivet och näringsidkare inom stadsdelsområdet genomförs olika typer av dialogmöten och trygghetsvandringar. I år eftersträvar förvaltningen mer målgruppsanpassade dialoger. I maj ska en medborgardialog genomföras med ungdomar 11-18 år i samverkan med skolor i Blackeberg. Syftet är att lyfta ungdomars upplevelser av trygga/otrygga platser i den offentliga miljön i Blackeberg.

Som en del i fritidsverksamhetens arbete med ungdomsdelaktighet är ambitionen att ungdomarna ska få vara med och sätta sin prägel på de nya lokalerna som ska inrymma Ungdomens hus.

En enkät om önskemål om spontanaktivitetsytor skickades ut till Brommas alla grundskolor i november 2022 (ungdomar 9-16 år). Resultatet sammanställdes i februari 2023. Utifrån resultatet kommer förvaltningen att ta fram förslag på några möjliga platser för spontanaktivitetsytor. Dessa förslag kommer att skickas ut till skolorna och eleverna får rösta på förslagen. Detta kommer ske i höst. Det vinnande alternativet planeras att genomföras under 2024, då även en budget för detta reserveras. Detta blir förvaltningens pilotprojekt gällande medborgarbudget.

Resultat av genomförda medborgarenkäter, medborgardialoger samt inkomna synpunkter från medborgarna blir en del av underlaget för förvaltningens planering av de kommande årens utveckling av parker och grönområden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden inleda arbete för att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.7.1 Bromma är ett öppet, jämställt och demokratiskt stadsdelsområde

● Uppfylls helt

Beskrivning

Arbetet med genomförandet av Agenda 2030 fortsätter. Medarbetarnas kunskap om agendan och de 17 globala målen har över tid ökat. Det har blivit tydligt hur den egna enhetens ordinarie arbete bidrar till en hållbar stad och stadens måluppfyllnad. Samverkan internt mellan olika verksamhetsområden och externt med olika aktörer ska fortsätta att stärkas, vilket ökar möjligheterna att nå de mål som särskilt berör nämndens verksamheter. Brommaborna ska mötas av öppna, jämställda och demokratiska verksamheter. Ett jämställdhetsperspektiv ska finnas med i både beslut och genomförande. För att följa vart resurserna går och vilken effekt de får för brommaborna är resultatet för flertalet indikatorer könsuppdelade. Den könsuppdelade statistiken möjliggör analyser av hur resurserna används och dess effekter. Olikheter mellan könen uppmärksammas och analyser av resultaten genomförs för att utröna om skillnaderna är relevanta eller om åtgärder behöver genomföras för en ökad jämställdhet. Ibland är det svårt att se orsakssamband. Resultaten får då följas under en längre tid för att bättre kunna analysera könsskillnader mellan pojkar och flickor, kvinnor och män i syfte att upptäcka mönster och tillsätta riktade åtgärder.

Varje barn har rätt att få känna sig betydelsefull och uppleva sitt eget och allas lika värde. Inom förskolans verksamhet ska flickor och pojkar ges samma utrymme i utbildningen och få sina behov respekterade och tillgodosedda. Inom socialtjänsten fortsätter arbetet med att implementera barnrättsperspektivet. Rutiner och arbetssätt utvecklas för att säkerställa att barns rättigheter tas tillvara. Oavsett om det handlar om verksamhet för barn, vuxna eller äldre ska alla bemötas jämlikt och jämställt.

I förvaltningens tjänsteutlåtande görs både en jämställdhetsanalys och en barnkonsekvensanalys i ärenden där detta är relevant.

Vid fördelning av föreningsbidrag säkerställs att föreningar som mottar bidrag står bakom den demokratiska rättsstatens principer, mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män/flickor och pojkar samt barnkonventionens principer. Vid fördelningen av föreningsbidrag prioriteras i år verksamheter som erbjuder barn och unga en aktiv fritid där alla kan delta på jämlika villkor och föreningar med verksamheter som bidrar till ökad trygghet i närområdet.

Kunskapen om hbtqi-personers rättigheter ska öka inom förvaltningen genom olika insatser under året. Kunskapen om nationella minoriteters rättigheter ska också öka genom olika insatser. Barn som tillhör de nationella minoriteterna, ska i förskolan stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet. Förskolan ska därigenom bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

Inom äldreomsorgens verksamheter fortsätter arbetet med att belysa de nationella

minoriteternas rättigheter för ökad delaktighet. Utbildningsinsatser om nationella minoriteter har genomförts, men kompetensen behöver stärkas ytterligare.

Socialtjänsten utvecklar arbetssätt som tillvaratar och tillgodoser stödbehov hos barn som är placerade utanför hemmet gällande nationella minoritetsspråk och minoritetskultur. Barn och unga som placeras i familjehem ska ges möjlighet att behålla sin identitet och sitt ursprung. Vårdnadshavares önskemål tas tillvara så länge det inte strider mot barnets behov. För barn med annat språk ska möjligheten till modersmålsundervisning undersökas och om familjehemmet inte har samma ursprung uppmuntras familjen att läsa på och ta tillvara barnets ursprung.

Dialogen med brommaborna ska stärkas för att öka demokratin och för att använda brommabornas kompetens. Målgruppsanpassade dialoger ska prövas under året. Särskilt viktigt är det att engagera grupper som normalt sett inte gör sina röster hörda. Dialogen med Brommas ungdomar ska stärkas genom någon form av ungdomsråd.

Förvaltningen ska under året påbörja arbetet med att uppdatera nämndens lokala utvecklingsprogram med målet att stärka möjligheterna till stadsutveckling, öka den sociala och ekologiska hållbarheten i stadsdelsområdet samt det demokratiska inflytandet över Brommas långsiktiga utveckling.

För att öka brommabornas inflytande ytterligare ska förvaltningen utreda möjligheten att genomföra en medborgarbudget för att utveckla stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel Barnkonsekvensanalyser i tjänsteutlåtande där det är relevant						100 %		2023
 Andel Jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtande där det är relevant						100 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska förbättra dialogen med unga i Bromma	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska upprätta en kommunikationsplan för 2023	2023-01-01	2023-06-30	
 Förvaltningen ska utreda möjligheten att genomföra medborgarbudget	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
🟢 Förvaltningen ska utveckla trygga och tillgängliga offentliga platser för möten och grannsamverkan, gärna i samarbete med lokalt föreningsliv och näringsliv	2023-01-01	2023-12-31	
🟢 Medborgardialoger ska utvecklas under året i samverkan mellan olika aktörer/avdelningar beroende på målgrupp.	2023-01-01	2023-12-31	
🟢 Varje enhet ska genomföra en eller flera aktiviteter som ökar kunskapen om HBTQI	2023-01-01	2023-12-31	
🟢 Varje enhet ska genomföra en eller flera aktiviteter som ökar kunskapen om nationella minoriteters rättigheter	2023-01-01	2023-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestations- och omslutningsförändringar	Prognos	Avvikelse
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1 728,3	0,0	0,0	1 713,4	14,9
Kostnader	2 089,1			2 074,2	14,9
Intäkter	-360,8			-360,8	0,0
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner					14,9
Resultatenheternas överskott från 2022					77,6
Resultatenheternas överskott till 2024					-75,4
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner					17,0

Årsprognosen 2023 är positiv med 17,0 mnkr efter fond. Den positiva avvikelsen förklaras i huvudsak till följd av den buffert som finns hos stadsdelsdirektören med 14,2 mnkr, ianspråktagande av fonder med 2,1 mnkr och att funktionshinderomsorgen visar en positiv avvikelse med 6,7 mnkr.

Individ och familjeomsorg har ekonomiska utmaningar till följd av placeringar och har en negativ prognos med 1,8 mnkr.

Inom stadsmiljöområdet slår det förändrade ränteläget igenom på internräntan och därför är

prognosen negativ med 1,6 mnkr.

Osäkerhetsfaktorer för den ekonomiska utvecklingen under året förväntas till följd av ett fortsatt högt inflationsläge. Kostnadsökningarna kan löpande slå igenom då avtal prisregleras eller ingås. Vidare förväntas löneöversynen dra ut på tiden och effekten kommer synas fullt ut med retroaktiv verkan först under hösten.

Mnkr Netto	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestationsförändringar	Prognos (före resultatöverföringar)	Prognos (efter resultatöverföringar)	Avvikelse
Nämnd och administration	42,5			42,5	42,5	0,0
Individ- och familjeomsorg	157,7			159,5	159,5	-1,8
<i>varav barn och ungdom</i>	70,4			71,4	71,4	-1,0
<i>varav vuxna</i>	23,3			24,3	24,3	-1,0
<i>varav socialpsykiatri</i>	32,3			33,5	33,5	-1,2
<i>varav nyanlända</i>	0,0			0,0	0,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet	29,6			29,6	29,6	0,0
<i>Avskrivningar</i>	12,2			12,2	12,2	0,0
<i>Internräntor</i>	0,8			2,4	2,4	-1,6
Förskoleverksamhet	395,6			399,6	397,2	-1,6
Äldreomsorg	690,4			690,4	689,4	1,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	305,8			297,8	299,1	6,7
Barn, kultur och fritid	17,6			17,6	17,6	0,0
Arbetsmarknad sätgärder	8,3			8,3	8,3	0,0
Ekonomiskt bistånd	51,6			51,5	51,5	0,1
<i>varav handläggare</i>	11,6			11,5	11,5	0,1
Övrig verksamhet	16,2			2,0	2,0	14,2
Totalt	1 728,3	0,0	0,0	1 713,4	1 711,3	17,0

Nämnd och förvaltning

Prognosen för nämnd- och förvaltningsadministration visar ingen avvikelse mot budget.

Avdelning Socialtjänst och fritid

Avdelningen socialtjänst och fritid prognostiserar ett budgetöverskott på 5,0 mnkr efter fondavsättning.

Ledning

Verksamhetsledningen prognostiserar ett överskott på 1,4 mnkr som bland annat härleds till effektivare personallösningar.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg prognostiserar ett underskott med 3,2 mnkr före resultatdispositioner och 3,2 mnkr efter resultatdispositioner.

Beställare

Enheten för barn och unga inklusive ensamkommande barn prognostiserar ett budgetunderskott på 1,0 mnkr. Underskottet beror på främst på långa och kostsamma institutionsplaceringar som härleds till det ökande antalet och komplexiteten av barnärenden som är kopplade till ökad kriminalitet bland unga. Osäkerheten i årets prognos hänförs främst till dessa placeringskostnader som beräknas öka de kommande månaderna. En annan osäkerhet är minskade statliga intäkter på grund av att flera ungdomar erhåller svenskt medborgarskap.

Verksamhetsområdena vuxna och socialpsykiatri på beställarenheten prognostiserar ett underskott med 1 mnkr som beror främst på ökade HVB samt LVM-placeringskostnader. Liksom föregående år har verksamheten haft ett ökat behov av LVM-placeringar och osäkerhet i prognosen är främst kopplat till behovet av LVM-vård under kommande månaderna.

Utförare

Resursenheten redovisar ett budgetunderskott på cirka 1,2 mnkr som återfinns inom Bromma arbetsmarknadscenter som består av Arbetsmarknadsinsatser och Sysselsättningsverksamheten

Underskottet beror dels på minskat antal brukare inom den socialpsykiatriska sysselsättning och dels på hyreskostnaderna som gör det svårt att anpassa kostnaderna till intäktsnivåerna. Verksamheten arbetar intensivt med olika aktiviteter för att öka antal deltagare som i sin tur skulle innebära ökade intäkter. Dock kvarstår det en viss osäkerhet för de kommande månaderna.

En annan osäkerhet återfinns inom det Socialpsykiatriska Boendestöd som är anslagsfinansierad. Verksamheten har handskats med intagsstopp under mars och april månad vilket har lett en minskade intäkter jämfört mot budget. Dessutom fortsätter verksamheten arbete med att minska antalet outhyrda lägenheter inom verksamheten för Boende- och stödsatser men det kvarstår en viss osäkerhet kring detta de kommande månaderna.

Resultatenheterna prognostiserar också en budget i balans.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning prognostiserar ett överskott med 8,0 mnkr före resultatdispositioner och 6,7 mnkr efter resultatdispositioner.

Beställare

Verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning prognostiserar ett överskott på cirka 7,5 mnkr som förklaras av prestationsjusteringen som blev 11,6 miljoner kronor och bygger på uppgifter från årets första mätning den 31 mars.

Enheten arbetar aktivt med att förhandla om priser för både boenden inom Sol och LSS boenden utanför valfrihetsystemet. Det finns en fortsatt ekonomiskt utmaning för verksamheten inom de placeringar som finansieras av det fasta anslaget, det vill säga boenden enligt socialtjänstlagen, hemtjänst och personlig assistans. Det är fortsatt osäkert hur mycket efterfrågan på dessa insatser kommer att se ut under de kommande månaderna. En annan utmaning är ökade efterfrågan och kostnaderna för personliga transporter till dagverksamheten. I årets prognos beräknas kostnaderna för persontransporter ligga på strax under 13,0 mnkr, vilket motsvarar en ökning på cirka 25 procent mot årets tilldelade medel för persontransport som uppgår till 10,3 mnkr.

Utförare

Enheten Personligt stöd prognostiserar ett överskott med 1,5 mnkr innan resultatdispositioner. Resultatenheten prognostiserar en ökning av fonden med 1,3 mnkr vilket är maximalt tillåten avsättning för året. Vilket innebär att enheten prognostiserar ett positivt resultat på 0,2 mnkr efter fondavsättning.

Chefslöner har varit lägre under första kvartalet på grund av personalomsättning. Det bidrar till enhetens positiva prognos, men det finns flera osäkerheter som enheten står inför. Enheten har svårt att beräkna hur höga vikariekostnaderna blir och enheten har fortfarande inte sett effekten av lagen om anställningsskydd, LAS, som började gälla i vinter 2022. De nya LAS-reglerna har gjort att fler får fast anställning och enheten har skapat ett bemanningsteam som ett alternativ. Bemanningsteamet kan öka enhetens kostnader vid uppstarten men minska dem i längden. En annan osäkerhet är att LAS kommer att förändras ytterligare den första oktober i år. Detta kan leda till högre personalkostnader för enheten, eftersom enheten måste anpassa scheman till utökad dygnsvila och förändringar avseende jour-tid.

En annan osäkerhet som enheten står inför är risken att bli av med brukare och därmed stå med tomplatser under en längre period vilket skulle innebära intäktsbortfall. Detta är fallet i den teckenspråkiga verksamheten som har haft en vakant plats i snart ett halvår. Detta gör verksamheten osäker på om prognosen håller och hur den ska klara av schemat och bemanningen framöver. Dessutom kommer de nya LAS-reglerna som träder i kraft den första oktober i år att försvåra resurs-effektiviseringen av verksamheten

Ekonomiskt bistånd

Enheten för ekonomiskt bistånd prognostiserar ett litet överskott på 0,1 mnkr. Enheten jobbar aktivt med att få ner antalet bidragshushåll, som har minskat med sju procent sedan förra året. Snittet för perioden är 306 hushåll, jämfört med 328 hushåll 2022.

Det finns dock flera faktorer som kan påverka behovet av ekonomiskt bistånd framöver. En av dem är flyktingsituationen i Europa, som har förvärrats av kriget i Ukraina som har pågått sedan februari 2022. En annan är inflationen på dagligvaror, som har ökat under pandemin och gjort det dyrare att leva. En tredje är räntekostnaderna, som kan stiga om Riksbanken

höjer reporäntan. Det kan leda till högre kostnader för verksamheten.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet arbetsmarknadsåtgärder prognostiserar en budget i balans.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet barn, kultur och fritid redovisar en budget i balans. Tilldelade medel finansierar fritidsverksamheten inom socialtjänstavdelningen och öppna förskolan, kulturuppdraget inom avdelningen förskola och medborgarkontoret under avdelning socialtjänst och fritid.

Stadsmiljö

Verksamhetsområdet stadsmiljö prognostiserar ett underskott med 1,6 mnkr på grund av högre internränta. Budgetjustering för att möta ränteunderskottet förväntas kunna genomföras i samband med tertialrapport 2.

Förskola

Avdelning förskola prognostiserar ett underskott om 1,6 mnkr efter fond. Prognosen förutsätter att den högre kostnadsutvecklingen delvis täcks upp av ökad ersättning till följd av ökat barnantal. Det finns dock osäkerhetsfaktorer utifrån den höga inflationen och en osäker utveckling av barnantal, speciellt under andra halva året.

Ledning

Verksamhetsledningen prognostiserar ett underskott om 2,1 mnkr efter fond. Detta beror huvudsakligen på regleringar utifrån samverkansavtalet med det kommunala bostadsbolaget SISAB. Hyran för 2023 har gått upp cirka elva procent. En hantering av detta är återhållsamhet gällande andra typer av driftkostnader.

Då ledningens budget för lokalförändringar, avskrivningar med mera finansieras som en andel av barnpengen är den osäkra utvecklingen av barnantalet också central för prognosen. I nuläget pekar prognosen på ökat barnantal jämfört mot budget men det är samtidigt ovisst om denna trend kommer att fortsätta under resterande budgetperioden.

Utförare

Utförarna som omfattar förskolans förskoleområden, utgörs av resultatenheter. Förändringar i barnantalet påverkar direkt resultatet för förskoleområdena. Utveckling av inskrivna barnantal ser olika ut mellan områden. Inom vissa förskoleområden är sjunkande barnantal en stor utmaning och har stor påverkan över ekonomi medan de områden som har goda utveckling av barnantal klarar sig ekonomiskt bättre. Resultatenheter redovisar sammantaget ett positivt resultat med 0,5 mnkr efter fond. Men det rådande ekonomiska läget med hög inflation fortsätter att vara en ekonomisk utmaning för resultatenheter, speciellt de resultatenheter som redovisar ett minskade antal barn gentemot budget.

Äldreomsorg

Verksamhetsområdet äldreomsorg prognostiserar ett nollresultat före resultatdispositioner och ett överskott med 1,0 mnkr efter resultatdispositioner. Åtgärder har satts in för att bryta den tidigare negativa prognosen, vilket gör att prognosen nu indikerar budget i balans.

Ledning

Verksamhetsledningen prognostiserar en budget i balans.

Beställarverksamheten

Myndighets- och beställarfunktionen beräknas ge ett överskott på 5,3 mnkr. Antal utförda hemtjänsttimmar har ökat med 7,5 procent kvartal ett 2023 jämfört med kvartal ett 2022. Den ökande trenden har dock vänt i mars.. Prognosen är att antalet utförda timmar kommer att överstiga 2018 års nivå, men inte nå de höga nivåer, som gällde 2019 innan pandemins utbrott. Antalet genomsnittliga timmar per person uppgår i mars månad till 35,4 efter högre nivåer under årets början. I december 2022 var det genomsnittliga antalet timmar per person 36,2. Antalet personer med hemtjänst fortsätter att öka. Ersättningen per timme har ökat med en procent sen 2022. Prognosen bygger på att ökningen av hemtjänsttimmar under resterande del av året blir måttlig.

Antal personer på vård och omsorgsboenden har haft en nedgående trend sedan halvårsskiftet 2022. I mars 2023 steg dock antalet använda platser med sex. Utnyttjade platser med somatisk inriktning fortsätter att minska och har det senaste året minskat med 20. Bilden avseende behov av platser för personer med demensdiagnos är mer varierande, men en jämförelse mellan mars 2022 och mars 2023 visar på en minskning med 19. En viss tendens finns att behovet av platser på korttidsboenden ökar. När en person skrivs ut från sjukhus behöver en utredning göras om personen har möjlighet att klara sig i det egna hemmet eller om en plats på vård- och omsorgsboende är lösningen där en plats vid ett korttidsboende gör utrymme för en sådan bedömning. I mars fick cirka 374 personer vård på olika typer av vård- och omsorgsboenden. Motsvarande siffra för december månad 2022 var 381 personer. En budget i balans förutsätter att ingen stor ökning av användande av vård- och omsorgsplatser krävs.

Utförare

De förebyggande verksamheterna prognostiserar en budget i balans. Åtgärder har behövt vidtagas dels genom neddragning av personal och dels genom upphörande av den öppna verksamheten i anslutning till stadsdelens vård och omsorgsboende, Mälarbacken. Berörd personal har kunnat omplaceras inom Bromma stadsdelsförvaltning. Mälarbacken fortsätter att driva caféverksamheten, vilken är fortsatt öppen för externa besökare.

Den kommunala hemtjänsten i egen regi prognostiserar en budgetbrist på 4,3 mnkr. Samtliga tre områden brottas med budgetunderskott. Ersättningen per utförd hemtjänsttimme har endast höjts med en procent medan personalkostnaderna väntas stiga med cirka fyra procent. Antal beställda timmar har gått ned kvartal ett jämfört med sista kvartalet 2022[1]. Verksamheten har haft svårigheter att rekrytera chefer, men efter sommaren beräknas samtliga chefstjänster vara tillsatta. Användningen av timavlönade fortsätter att minska och ersättas med heltidsanställda, en förändring som innebär stora fördelar för personal och kunder, men som ekonomiskt i förändringsskedet är något dyrare. Verksamheten omprövas kontinuerligt för att försöka komma närmare ett nollresultat, där en viktig del är att öka antalet utförda timmar.

Äldreomsorgen har två vård- och omsorgsboenden, vilka utgör resultatenheter. Den största enheten prognostiserar en budget i balans medan den mindre enheten prognostiserar ett underskott på 1,0 mnkr före ianspråktagande av resultatreserv. Ett statsbidrag har tillfälligt år 2023 minskat underskottet för den mindre enheten. Ett antal åtgärder har vidtagits för att

uppnå en budget i balans, men åtgärderna får fullt genomslag först 2024. Brommagårdens somatiska platser görs successivt om till platser för personer med demensdiagnos.

Ersättningen för somatiska platser är lägre än för demensplatser, men med ökad vårdtyngd hos personer med somatisk diagnos, krävs lika stor personalstyrka oavsett typ av plats. Här till kommer ofta stora kostnader för såromläggningsmaterial. Ett litet boende har ingen möjlighet att kompensera den lägre ersättningen om en godtagbar vårdnivå ska upprätthållas. Ytterligare åtgärder för att nå budget i balans, planeras. I dagsläget bedöms det större boendet klara att hålla budgeten, men det är en utmaning. Ersättningen per vårddygn har höjts med 1,9 procent, medan kostnadsläget har ökat betydligt mer. Boendet har inrättat ett resursteam för att minska antalet timavlönade. Teamet beräknas underlätta och öka kontinuiteten i personalstyrkan. De ekonomiska konsekvenserna kommer att följas noggrant.

I stort klarar Brommas vård- och omsorgsboenden nu att rekrytera sjuksköterskor, men i undantagsfall kompletteras fortfarande med inhyrd personal.

En stigande inflation i samhället påverkar i stort sett samtliga kostnader 2023. De två resultatenheterna arbetar kontinuerligt med att uppfylla krav på en budget i balans.

Övrig verksamhet

För att balansera eventuella underskott och oförutsedda kostnader hos verksamheterna budgeteras medel hos stadsdelsdirektören med 14,2 mnkr.

[1] Sista kvartalet omräknat till 90-dagars kvartal för jämförelse.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2023	Resultatöverföring från 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2023 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2024 Överskott (+) Underskott (-)
Grupp- och servicebostäder, Personligt stöd	149 393,0	-13 640,6	-1 298,7	14 939,3
Långskeppet	14 238,0	-1 240,0	0,0	1 240,0
Brommagården och Sörklippan	71 283,0	-6 506,0	1 000,0	5 507,0
Mälarbacken	268 169,0	-25 225,0	0,0	25 225,0
Förskoleområde 1	31 487,7	-2 809,0	-84,0	2 893,0
Förskoleområde 2	48 917,2	-4 584,0	1 707,0	2 877,0
Förskoleområde 3	47 120,5	-4 541,0	4,0	4 537,0
Förskoleområde 4	36 133,4	-3 614,0	404,0	3 210,0
Förskoleområde 5	53 918,6	-4 372,0	408,0	3 964,0
Förskoleområde 6	37 360,6	-1 929,0	814,0	1 115,0
Förskoleområde 7	50 567,0	-4 796,0	-570,0	5 056,0
Förskoleområde 8	48 604,6	-4 335,0	-756,0	4 860,0

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2023	Resultatöverföring från 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2023 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2024 Överskott (+) Underskott (-)
Summa resultatenheter		-77 591,6	1 628,3	75 423,3

Resultatenheterna har en negativ nettoprognois med 1,6 miljoner kronor. Mellan resultatenheterna är dock resultatet ojämnt fördelat, med både överskott och underskott. Flera fonder uppnår högsta möjliga avsättning och kan inte fyllas mer. Den ackumulerade fondförändringen prognosticeras till en minskning med 2,1 miljoner kronor.

Investeringar

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prognos	Avvikelse
Parkinvesteringar	8,0		8,0	0,0
Parkreinvesteringar	3,6		3,6	0,0
Nycklade medel Stadsmiljö	9,7		9,7	0,0
Klimatinvesteringar	0,0		0,0	0,0
Trygghetsinvesteringar	0,0	11,3	11,3	0,0
Övriga investeringsmedel	0,2	1,9	2,1	0,0
Maskiner & inventarier	2,9		2,9	0,0
Totalt investeringar	24,4	13,2	37,6	0,0

Förvaltningen prognostiserar en investeringsbudget i balans för verksamhetsåret 2023. Förvaltningen erhöi i kommunfullmäktiges ursprungliga budget för 2023 en ram som uppgick till 24,2 mnkr.

Kommunstyrelsen har tillfört ytterligare 0,2 mnkr, varför slutlig investeringsbudget uppgår till 24,4 mnkr.

I samband med tertialrapport 1 ansöker nämnden om ytterligare 13,2 mnkr. Bland annat för trygghetsskapande åtgärder, satsningar i naturreservat, strandpromenader och brygga.

Budgetjusteringar

Budgetjusteringar för investeringsåtgärder

Belysning hundrastgården i Åkeshov

Rastgården ligger i Kyrksjölörens naturreservat och är omgärdad av skog. Många hundägare

har lämnat synpunkter om avsaknad av belysning vilket begränsar nyttjandet av hundrastgården. Rastgården nyttjas av hundägare i alla åldrar samt av den intelligande verksamheten Hundstallet. Medel söks för en belysningsstolpe med tre strålkastare som aktiveras med tryckknapp för att begränsa ljusföroreningen för nattlevande djur i reservatet. Åtgärder på platsen kommer att genomföras i samverkan med trafikkontoret.

Sökta medel 0,2 mnkr. Bilaga 2, beslutssats 2.

Cykelpark Annedal i Mariehäll

Sedan exploateringen av Annedal har behovet av aktivitetsytor blivit stort. Boende i området efterfrågar aktiviteter för barn och ungdomar i området. Genom att anlägga en cykelpark på de fria ytorna i den redan befintliga lekparken möjliggörs en bredare användning av aktivitetsområdet för fler åldrar.

Sökta medel 1,5 mnkr. Bilaga 2, beslutssats 3.

Belysningsåtgärder på lekplatsen Pilspetsen

Lekplatsen är välbesökt. Det har kommit synpunkter till förvaltningen om att platsen upplevs som mörk och otrygg. Platsen saknar belysning. Medel söks för sex belysningsstolpar. Åtgärden kommer att genomföras tillsammans med trafikkontoret.

Sökta medel 0,6 mnkr. Bilaga 2, beslutssats 4.

Tranebergsvägen/Parken Alviks Tunnelbana, trygghetsskapande insatser

Platsen upplevs som otrygg. Medel söks för trygghetsskapande insatser i form av ledstänger, räcken, utjämning av asfaltsyta samt en ny parksoffa.

Sökta medel 0,3 mnkr. Bilaga 2, beslutssats 5.

Pumptrack Eneby

I områdena Mariehäll/Annedal och Bällsta bor det en hög andel barn och ungdomar. Andelen kommer att öka genom nybyggnation. I området saknas aktiviteter för ungdomar. Tillsammans med exploateringskontoret och Swedavia har en lämplig plats tagits fram för en pumptrack-anläggning.

Sökta medel 5,9 mnkr. Bilaga 2, beslutssats 6.

Tryggare skolväg

Den obelysta parkvägen genom skogspartiet från Djupadalsvägen till Höglandsskolan är mörk och upplevs som otrygg. Medel söks för fyra belysningsstolpar med armaturer och fyra pollare. Åtgärderna kommer att genomföras i samverkan med trafikkontoret.

Sökta medel 1,4 mnkr. Bilaga 2, beslutssats 7.

Utegyms i Tunnländsparken

Synpunkter har inkommit om att Tunnländsparken upplevs som otrygg. Önskemål har framförts om utegym i parken vilket skulle innebära att fler besöker parken. Medel söks för utegym och belysning. Åtgärderna kommer att genomföras i samverkan med trafikkontoret.

Sökta medel 1,2 mnkr. Bilaga 2, beslutssats 8.

Förstärkt belysning på gång- och cykelväg mellan Grimstahamnsvägen och Drottningholmsvägens lokalgata

Mellan Grimstavägen och Drottningholmsvägens lokalgata finns en gång- och cykelsträcka där det idag finns en sliten belysningsstolpe med otillräcklig belysning. Sträckan upplevs som mörk. Medel söks för två belysningsstolpar. Åtgärderna kommer att genomföras i samverkan med trafikkontoret.

Sökta medel 0,2 mnkr. Bilaga 2, beslutssats 9.

Uppdatering av reservatskyltar och gränsmarkeringar i Grimsta naturreservat

Medel sökas för gränsmarkering av Grimsta naturreservat, uppdatering av informationstavlor samt reinvestering av befintlig grillplats.

Sökta medel 0,9 mnkr. Bilaga 2, beslutssats 10.

Bromma vid vattnet

För att höja trivsel, vistelsevärde och förbättra tillgängligheten längs strandpromenaderna söks medel för komplettering med nya möblerade vistelseplatser och för utbyte av 40 parkbänkar samt för att justera ojämnheter på underlaget längs strandpromenaderna i Bromma.

Sökta medel 0,6 mnkr. Bilaga 2, beslutssats 11.

Brygga vid badberget, Utflyktsvägen i Nockebyhov

Medel söks för att anlägga en brygga vid badberget för att tillgängliggöra äldres möjligheter till rekreation vid vattnet.

Sökta medel 0,1 mnkr. Bilaga 2, beslutssats 12.

Åtgärder längs strandpromenaden i Minneberg

Medel sökas för att förbättra tillgängligheten till strandpromenaden längs vattnet i Minneberg. En sliten trappa i trä byts ut till en granittrappa vid Svartviksslingen 88.

Sökta medel 0,3 mnkr. Bilaga 2, beslutssats 13.

Övrigt

Ansökan om kompetensutvecklingsmedel

Kompetenshöjande insatser för undersköterskor på vård- och omsorgsboende

Ett metodrum är inrättat på ett av förvaltningens vård- och omsorgsboenden. Metodrummet kommer att användas för den planerade utbildningen som omfattar 15 olika kunskapsområden inom geriatrik/demens och ledas av sjuksköterska, dietist och rehabpersonal. Utbildningen riktar sig till undersköterskor på vård- och omsorgsboende

Sökt belopp för insatsen: 253 155 kronor. Bilaga 3, beslutsats 14.

Kompletterande Silviahemscertifiering, steg 1 för Blackebergs Demensteam

Utbildningsinsatsen avser kompletterande Silviahemscertifiering steg 1 för nyanställd omvårdnadspersonal i Blackebergs Demensteam. En certifiering innebär att all personal på enheten är utbildade inom demensvård.

Sökt belopp för insatsen: 129 080 kronor. Bilaga 4, beslutsats 15.

Kompletterande Silviahemscertifiering, steg 1 och steg 2 för beställarenheten äldreomsorg

Utbildningsinsatsen avser kompletterande Silviahemscertifiering steg 1 för nyanställda biståndshandläggare samt steg 2 för arbetsledare. För att uppnå en likställd och rättssäker handläggning behöver biståndshandläggare få bättre förutsättningar för att förstå den demenssjukes behov.

Sökt belopp för insatsen: 90 500 kronor. Bilaga 5, beslutsats 16.

Reflektionsledare

Utbildningsinsatsen avser steg 3 i Silviahemscertifieringen. Utbildningen syftar till att förmedla kunskap om hur man leder reflektions- och speglingsstunder på enheten. Insatsen vänder sig till undersköterskor på Mälarbackens- vård- och omsorgsboende

Sökt belopp för insatsen: 87 020 kronor. Bilaga 6, beslutsats 17.

Webbutbildning Demens ABC och Demens ABC Plus

En god och säker vård och omsorg om personer med demensdiagnos ställer krav på medarbetarnas kunskaper och kompetens. All personal inom äldreomsorgen ska därför genomgå webbutbildningen Demens ABC samt även Demens ABC Plus.

Sökt belopp för insatsen: 380 928 kronor. Bilaga 7, beslutsats 18

Psykisk ohälsa hos äldre

Medarbetarnas kompetens kring bemötande av personer med olika former av psykisk ohälsa behöver stärkas. Psykisk ohälsa hos äldre är ett prioriterat område för kunskapshöjning i avdelning äldreomsorgs verksamhetsplan 2023. Satsningen vänder sig till undersköterskor och sjuksköterskor på vård- och omsorgsboende med psykiatrisk profil.

Sökt belopp för insatsen: 119 646 kronor. Bilaga 8, beslutsats 19

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2023-05-25